

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Lichtenthal 7

Langton, Stephen

Frankreich (?), [13. Jh.]

Erstes und zweites Buch der Makkabäer

[urn:nbn:de:bsz:31-35356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-35356)

Daniel. qui respondit. Salua rex. Statimq; ai
 apperuit ser hostium inuul' rex istam ex
 clamante uoce magna. Magnum es bel et n' e
 ap' te solus. quisqm. et uisit daniel et reus
 regem. ne ingredetur int' et dix' Ecce p'ni
 mentum ammadore. cuius uestigia sint h
 r' dicit rex. uocod uestigia unuz. et mulier
 r' infantul. Et uisus rex tunc apphendit sa
 cerdotes et filios eoz. et ostendunt ei abscondi
 ta ostiola per que ingrediebantur. r' contume
 lant q' erant super istam. Occidit g' illos rex et
 nudidit bel impotentem danieli. qui subuertit
 eum r' templum eius. Et erit dimco magnis
 mico illo et colebant eum babiloni. et dicit
 rex daniel. Ecce n' si pot' dicit q' no est. iste g' u
 uent' adom g' cum. dicitq; daniel. dnm d'm me
 um adoro. q' ipse e' d' uiuent'. Tu aut' rex da m' p'
 tentem et m'fiam d'icorem. abs gladio et ful
 te. et ait rex. to e' t' dicit g' daniel p'cem et adipe
 er p'los r' cogit' p'nter fecitq; massas et dedit i'os
 d'icoms. et d'istruptus est dimco. et d'is ecce g' co
 lebat. q'dam audissent babiloni indignati s'
 uehementer et congregati ad uisum regem d'ice
 runt. Iudeus e' rex. bel destruxit d'icorem m
 t'fecit. et sacer dotes occidit. et d'icunt cum uent'
 sent ad regem. T'nde nobis daniellem. alioq'n
 m'fiam m'fite r' d'icomm tuam. uisus g' rex q'd
 trauerit meum uehement' et necessitate copul'
 tudine eis daniellem. qui miserunt eum i' lacu
 leonum. et erit ibi dieb' sex. Porro i' lacu erit
 m' leones et d'icuntur eis duo corpora cotidie.
 r' uol' oues. et tunc nan' data s' eis ut deuoraret
 daniellem. C'nt' au' abueue p'f'ia in iudea et ipse
 cogit' pul'ntum. et m'fuerat p'ntes i' lacu
 lo. r' ibat in campu' ut ferret m'f'orib'. Dicit
 angelus d' abueue fer p'ntiduum q'd h'z m'ba
 bylon' d'anieli. qui e' i' lacu leonum. et dicit
 abueue. d'ne babilon' no' uidi et lacum uel'ca.
 et app'ndit eum angelus d'ni i' m'fite eius.
 r' portauit eum cap'lo cap'it' eius. posuitq;
 eum i' babilone super lacum impetu sp'e
 su et clamauit abueue dicens. Daniel tolle s'ca
 dum q'd misit t' s' erant daniel. Recordat' e' au'
 m' s' et no' deliquisti d'iligentes te. Surgensq;
 daniel comedit. Porro angelus d' restituit abue
 uo confesam i' loco suo. uenit g' rex die. u' u
 u' luger daniellem et uenit ad locum. et m'f'p'e
 recte daniel sedens et exclamauit rex uoce mag'
 dicens. Magnum e' d' d' daniel et ex'it' eum.
 Porro illos qui p'ntionis eius s' f'iant u'ntu
 sit. et deuoratis immo'mto coram eo. Tunc rex

art. Pauent habitatores intulisse terre d'm da
 niel. q' ipse est liberator et saluator faciens
 signa et mirabilia in celo et m'ra qui u'it
 daniellem de lacu leonum.

Machabeorum lib' duo p'notant p'ma
 mter hebreorum duces gentiumq; y
 sarum. pugnam quoq; sabbatorum.
 r' nobles machabei ducit triumpho
 ex ciuitate noie et lib' s' nancupari. hoc quoq; h'i
 toria continet r' in e'ra illa gesta machabeoru
 factum qui sub anthiocho pro tab' legibus
 dua uoluerat p'elli s'. quos mat' pia cum d'ia
 h'z supplicat' u'gentur. non solum si flent. sed
 gaude' u'rabatur. ad gl'am passionis. **prop lib'**
T fecit postq'm per **machabeoz**.
 cussit alexander philippi macedo
 qui p'ntul' regnauit i' grecia. e
 gressus de terra cethym. d'aru' re
 gem perdurum et medoz. d'isti
 tuit p'ha m'f'ia. et d'icim optinuit m'ntionis.
 et inter fecit reges tre. et p'ntu' n'it' us ad
 fines tre. et accepit spolia m'ntitudinis gentiu.
 et sicut' m'ra in consp'ct' eius. Et congregauit
 uirtutem exercitu'. fortis nimis. et exaltat' u'
 e' et eleuatum cor eius. et optinuit regiones
 gentium et tyrannos et s'el sunt illi i' m'bu
 tum. Et post hec decedit uilectum et cognos
 q' moreretur. Et uocauit p'ios suos nobles
 qui secum erant i' m'ra amuenire sua. et di
 uisit illis regna sua. cu' adhuc uiuere. Et reg
 nauit alexander annis duodeci. et mortuus e'.
 Et optinuit p'ia eius regnum unus quisq; i'
 loco suo. et imposuit s' om' d'icemata p' m'or
 tem eius et s'it' eoz. post eoz annis multas. et
 m'ltiphontas mala m'ra. Et exiit ex e'ra
 d'ie peccate anthiochus m'ltus. sicut' anthio
 chi regis. qui fuerat rome ob'os. et regnauit. ano
 centesimo t'cesimo et septimo regni grecoz.
 Indich' illis exierunt ex'it' uny m'iq. et fuisse
 runt m'ltas d'icentes. Camul' et d'isporamus
 testam'ntum e' gentib' que d'ca nos sunt. q' ex'
 recessim' ab eis inueniunt nos multa mala. Et
 bonul' uisus est sermo in oculis eoz. Et destina
 uerunt aliqui d' p'lo. et abierunt ad regem
 et dedit illis potestatem. ut facerent iusticias g'e
 cum. Et edificauerunt i' ihero solimul' gymnasiu'
 scdm leges rationu'. r' fecerunt s' sp'ntia. et uoc'
 sunt arestam'nto s'co. et uincti sunt namonib'z
 r' uenundati s'. ut facerent m'f'ia. Et p'ntu' e'
 regna in consp'ct' anthiochi. et cep' regnare

alexand' filius philippi

D' legatione vlt

athioch' r' ady

Gymnasium
scdm ex
pi scola

in terra egypti ut regnaret super duo regna.
 Et intravit in egyptum in multitudine in
 curribus et in elephantiis et equis et copio
 sa nauium multitudine et constituit bel
 lum ad vsus pholomei regem egypti. Et in
 tus e pholomeus a facie eius et fugit et ce
 cidit in uulnere multi. Et comprehendit ci
 uitates munitas in terra egypti et accepit spo
 lia terre egypti. Et conuincit antiochus p̄su
 mpsit egyptum uicentesimo et quadringesi
 mo et tercio anno. et ascendit ad iherosolimam
 et ascendit in iherosolimam in multitudine graui et
 intrauit in sanctificone cum superbia. et
 accepit altare aureum et candelabrum laus
 et uniuersa uasa eius. et mltam positionem et
 uelum et coronas et ornamenta aurea et
 in fine templi erat. Et comminuit omnia
 et accepit argentum et aurum uasa coarctabilia.
 et accepit thesauros occultos quos inuenit et
 sublati omnes abut mltam suam. et fecit
 eodem hominum et locutus e in superbia magna.
 Et factus e planctus magnus in iherosolimam et in omni
 loco eorum. Et uenerunt principes et seruos.
 iuuenes et uirgines infirmate sunt et spe
 ciositas mulierum in mutata e. Quia maritus
 sumpsit lasium et qui sedebant in thoro
 maritum iugelunt. Et commota e terra super
 habitantes in ea. et uniuersa domus iacob i
 uerit confusione. Et p̄ duos annos dierum
 misit rex p̄ncipem tributorum in ciuitate
 iuda. et uenit iherosolimam cum turba magna et lo
 cutus e ad eos uerba pacifica in dolo et edoce
 runt ei. Et uenit super ciuitatem repente
 et percussit eam plaga magna. et perdidit
 iherosolimam multam exiit. Et accepit spolia ciuita
 tis. et succendit eam igni. et destruxit domos
 eius. et mltas eius inuentu. et captiuas ex
 ceperunt mulieres et natos. et pecora possede
 runt. Et edificauit ciuitatem dauid muro
 magno et firmo. et turribus firmis. et factus e
 illis mare. Et posuit illic gentem peccat
 eam unius iniquos et commulit in ea. et posue
 runt arma et escas. Et congregauerunt spolia
 iherosolimam. et posuit illic et factus e in laqueum magnum
 et factus e hoc ad insidias sanctificone et idola
 bolum malum in iherosolimam. Et effusum sangui
 ne innocentie. p̄curatum sanctificone et omnia
 inuenerunt sanctificone. Et fugerunt habita
 tores iherosolimam ipsos. et factus e habitus exterorum. et factus e
 habitus exterum semini suo. et nati eius re

liquerunt eam. Sanctificone eius desolata e sicut
 solitudo dicit facti eius conuicti sunt in iudicium
 facta eius in obprobrium. honores eius in
 nichilum. Sanctam gloriam eius multiplicata
 e ignominia eius. et sublimitas eius conuicta
 e in iudicium. Et scripsit rex antiochus in reg
 no suo ut esset omnis populus unus. Et reliquerunt
 unusquisque legem suam. et conuenerunt omnes
 gentes factam uerbum regis antiochi. et multi
 ex eis conuenerunt ei. et sacrificauerunt ydolis.
 et conuenerunt in iherosolimam. Et misit rex an
 tiochus liberos p̄ manus nuntiorum in iherosolimam.
 et in omnes ciuitates iudee. ut sequerentur legem
 gentium terre. et prohiberent holocausta et sa
 crificia et placationes in templo. et pro
 hibent celebrare sabbatum et dies sollempnes.
 et conuenerunt facti et facti populi iherosolimam. Et uulsi
 edificia aras et templa et ydola. et immola
 uerunt iherosolimam. et pecora in mltitudine. et relin
 que filios suos in mare cum eis. et conuenerunt
 aras eorum. in iherosolimam in iudicium. et in iherosolimam
 in iudicium. ita ut obliuiscerentur legem. et
 in iherosolimam omnes iustificationes. Et quocumque
 si fecerit factam libum regis antiochi inue
 retur. Et facta omnia uerba hec scripsit in regno
 suo. et posuit p̄ncipem populi. qui hoc si cogeret.
 Et uulsi ciuitates iudee factas. Et con
 gregati sunt multi de populo ad eos qui dereli
 querunt legem dei. et fecerunt mala super terram.
 et effugerunt populum iherosolimam. et in iherosolimam
 secundum fugiueros. Die quinta decima mensis
 casleu quinto et quadringesimo anno edifica
 uit rex antiochus abominandum ydolum
 desolationis super altare dei. et puniuit ciui
 tates iudee inuentu edificauerunt aras et an
 nualis domos. et implerunt incendit iherosolimam
 et sacrificauerunt et libros legis dei combusse
 runt igni. scendentes eos. et ap̄ quos inuenie
 runt libri testamenti dei. et quicumque obserua
 bant legem dei factam edictum regis trucidabunt
 eum. In uirtute sua faciebant hoc populus iherosolimam. et iue
 niabantur. In omni mense in ciuitatibus. et quinta
 et uicesima die mensis sacrificauerunt super aram
 que erat contra altare. Et mulieres que amicae
 bant filios suos trucidauerunt factam iustitiam
 regis antiochi. et suspendebant pueros acer
 uibus puniuitas domos eorum. et eos que aram
 edant eos trucidauerunt. Et multi de populo desi
 nerunt ap̄ se. ut non manduicarent in munda
 et eloquent magis mori quam abire conuenerunt
 in iudicium. et noluerunt infringere dei sanctam. Et tu

Antiochi spolia iherosolimam
 facta sunt

in filiis israel
 in iherosolimam
 facta sunt

Marginal notes on the right edge of the page, partially visible and difficult to read.

Icadati sunt. et facti sunt super populum ualde. **II**
 Hic dicitur uisus matthias filius iohannis. filii symeonis sacerdotis ex filiis ieremias
 uisus et confectus in monte modyn. Et huic e
 runt quinq; filii iohannan q; congruomina
 batur gaddis. et symeon qui congruomina
 batur thasi. et iudas qui uocabatur thas. et iudas
 qui uocabatur machabeus. et eleazar qui co
 gronomnabatur alaron. et ionathas qui con
 gronomnabatur appul. Hi uident mala q;
 fuerunt in populo iude et uisum. Et dicit matthias
 ad. **ve in.** Ut quid natus sum. iude contide
 re. et contione ciuitatis scilicet. et sede illic e
 datur in manus inimicorum. Sed in manu ex
 neorum facti sunt. templum eius sicut homo ignobi
 lis. uisus glorie eius captiua abducta sunt. tru
 cidati sunt senes eius in plateis. et iuuenes ei
 occidit in gladio inimicorum. Que gens non
 hereditabit regnum eius. et non optinuit spolia
 eius. Omnis compositio eius ablata est. Que
 erat uisus facta est ancilla. Et ecce terra mea et pul
 critudo terra et claritas terra desolata est. et com
 nauit eam gentes. Quo s; nob; adhuc uiuere.
 Et scit matthias et filii eius uelut sita sui
 et opunt seclit. et plangunt ualde. Et uene
 runt illuc qui missi erant a rege antiocho.
 et occiderunt eos qui confugerunt in ciuitate mo
 dy. immolare et thura accende. et alage di
 discede. Et multi de populo israel consentientes acce
 serunt ad eos. s; matthias et filii eius contra
 ter steterunt. Et respondentes qui missi erant
 ab antiocho dixerunt matthie. Princeps. et
 clarissimus et magnus es in hac ciuitate in
 anasthis filios. et fratre. Ergo accede prior et
 fac iustum regis sicut fecerunt omnes gentes. et uis
 triuda. et qui remanserunt in uisum. et erit tu
 et filii tui inter amicos regis. et amplificantur
 argento et auro et ministeriis multis. Et scit
 matthias et dixit magna uoce. Et si omnes re
 ges antiocho obedunt ut discedant in uisum
 quib; aseruitute patrum suorum. et consentiunt
 mandatis eius. ego et filii mei. et fratres mei obedie
 uisum legi patrum uisum. Propitius sit nobis
 deus. si est enim uale nob; relinque legem et uis
 ritia dei. Non audiemus uerba regis antio
 chi. nec sacrificabimus transgredientes le
 gem nostre mandata. ut eamus altera uia. et ut
 cessauerit loqui ista hec. accessit quidam iude
 totum oculis sacrificale ydolis super am in
 ciuitate modyn scilicet iustum regis. Et ui
 dit matthias et uoluit et contremuit

tenet eius. et accendit est furor eius scilicet in
 dicium legis. et insipienter trucidauit eum
 super am in. Et iuriam quem miserat
 rex antiochus qui cogebat immolare. oc
 cidit in populo ipse et aram destruxit. et zelus
 est legem sicut fecit sineel zambri. filio salo
 moni. Et exclamauit uoce magna dicens.
 Omnes qui zelum habet legis. stantem testa
 menti. excusat pro me. Et fugat ipse et filii eius
 in montes et reliquerunt quicunq; habebant
 in ciuitate. Tunc descenderunt multi que
 rentes iustitiam et iudicium in desertum. ut se
 dent ibi. ipsi et filii eorum. et mulieres eorum et pe
 cora eorum. quoniam indignauerunt super eos mala. Et
 renunciat est iuris regis et exercituum qui erant
 in uisum ciuitate dauid. quoniam accessissent ius
 tri quidam qui dissipauerunt iustum regi
 in loca occulta in deserto et abulerunt per
 illos multi. Et statim perreuerunt ad eos et
 construxerunt aduersus eos flumen in die sabbo
 et dixerunt ad eos. Resistat et uisus ad huc.
 Ecce et facite scilicet uerbum regis antio
 chi. et uiuetis. Et dixerunt. Non exhibimus.
 in faciemus iustum regis. ut polluamus
 diem sabbatorum. Et contrarij aduersus eos
 flumen. Et non responderunt illis nec opila
 uerunt loca occulta dicens. Quoniam omnis
 in simplicitate ista. et testis erunt super
 uos celum et terra. quod iniuste perdit nos.
 Et intulerunt eis bellum sabbatum. et mor
 tuum sunt ipsi et uxores eorum et filii eorum. et
 pecora eorum. usq; ad mille animalium hominum.
 Et congruunt matthias et amici eius. et
 luctum habuit super eos ualde. et dixit
 uisum proximo suo. Si omnes fecerunt sic fratres
 nostri fecerunt. et non pugnauimus ad uer
 gites pro animabus nostris et iustificationibus
 nostris. cuius disperdent nos aram. Et cogita
 uerunt illa die dicens. Omnis homo qui
 uenit ad nos in bello die sabbatorum pug
 nemus aduersus eum. et si moriamur omnes
 sicut mortui sunt fratres nostri innocentes. te
 congregati est ad eos sinagoga iudeorum. for
 titi iustis exiit omnis uoluntarius in le
 ge. et omnes qui fugerunt a malis additi sunt
 ad eos. et facti sunt illi ad firmamentum.
 Et collegunt exercitum. et percusserunt
 peccatores in terra sua et uiros iniquos in
 indignatione sua. et cum fugerunt ad na
 tiones ut euidet. Et circuuit ma
 thias et amici eius. et destruxerunt

die sabbato

Inde matthias et lege defendit

ant. et circumcidunt pios in circumcisos qd
 qd inueniunt in finibus istis infortitudine. et p
 fecerunt filios superbie. et ppteritū ē op
 in manibus eoz. et optinuerunt legem d manv
 gencaum. et de manibus regū. r si dederunt
 cornu pccati. Et appropinquauit dies ma
 tharie moriendi. et dixit filiis suis. Hunc
 confitentiā ē superbia et castigatō et ipse
 flonit et uia indignationis. Hunc g ofitū
 emulatores effore legi et dare aīas uīas pro
 testantō patrum. et mentore operū pat
 que fecerunt in generationibus suis. et accipie
 tis glām magnam et nom cūm. Habebant
 sine in temptatione uiuentis est fidel. et
 reputatū ē ei ad iusticiā. Joseph in pē ang
 tie sue custodiuit mandatū. et fēz ē dō egypti.
 sine et p m zelando zelum dī. accepit tel
 tamū sacerdoti sempitū. Hiesul dū imple
 uit vbum scil ē dux istl. Caloph dum testi
 ficatur in eā. accepit hēditatem. Dauid in a
 nīa consecutus ē sedem regni in secula. De
 has dum zelat zelum legi. recepit ē moe
 lum. Ananias. azarias. misabel. edentes libe
 tati sunt de flamma ignis. Daniel in sa sim
 plicitate liberatus ē de ore leonum. Et na co
 gnate de generatione in generatione. qd omī
 qui sperant in eū n infirmantur. Et auer
 bis uis pccati nō timent. qd glā eul scil
 r iūm ē. hodie extollitur et tūq inuenerunt
 qd conūsus ē miram suam et cogitō eul pe
 rier. v. aut fili dfortamū et unūragre i
 lege. qd fecit que uob pcepta ad nō dō vīo.
 in pā glorioa erit. Et ecce symeon fr uī scio
 qd uir dō illi ē ipm audite sp. et ipē uob pat
 erit. Et iudas fortis uiribz a iuuentute sua sit
 uob pnceps milite. ipē ager bellum ip. et ad
 uos adducens omī fēoz legi. et iudicite vī
 victa ip uī. et rebūte retributionē gentibz.
 et intendite i pceptum legi. Et bndicē eul
 appositus ē ad patres suos. et defunctus ē centē
 simo et quadagesimo et vi. anno. et sepul
 tus est in sepulchro patrum suoz. i mo
 din. et plauerunt eum plachu magno om
 ni israhel. **III**

Et surrex iudas qui uocabatur maaccha
 beus filius eul pro eo. et inuabunt eū s
 frē eul et unūsi qui se conuincunt pa
 tri el et plabant flum istl cum letē. Et
 dilatauit glām ip suo. et induit se loucam
 sicut gygal. et succinxit se arma sua bellici
 in plū. et protegebat eam gladio. Simul

scil est leoni in operibus suis et sicut catulus
 leonis rugiens in uenatione. Et persequit est
 iniquos per seuitantes et qui conturbant
 ipm suam succendit flammis. et repulsi
 sunt inimici p timore eius. et omī opemū
 iniquitatis conturbati sunt. Et directa est
 salus in manu eius. et exacerbat reges
 multos et letificat uos in operibus suis
 et in seculum memoria eius in bndicōe. Et p
 ambulauit ciuitatis uide et perdidit impiō
 exat. et ait utinam ab nē et nominat ē usq
 ad nouissimum tre. et congregauit peres
 tel. Et congregauit appollonius gentes. et a
 sanaria uirtutem multam et magnam. ad
 bellandum contra ist. Et cognouit uitas
 et exiit obuiam illi. et percussit et occidit eū.
 Et occidit uulnenti multa et reliqui fuger
 unt. Et accepit spolia eoz et gladium appol
 lonij abstulit iudas. et erit pugnant in eo
 oī dieb. Et audiuit seron princeps exerc
 syrie. qd congregauit iudas congregacionem
 et castram fidelium secum. et ait. facia m uim
 r glorificabo in regno. et debellabo iudam. et
 eoz qui ē ipō. qui sperabant uerbum regis
 pparauerunt se. et ascendunt cum eo castra impio
 rum fortel auxilium ut faceret uindictam in
 filios ist. et appropinquauit usq ad bethoron.
 et exiit iudas obuiā illi cum paucis. ut uide
 runt aut exercitum uementem i obuiam. et
 iurunt iudas. Quom potimus pauci pugnare
 ad multitudinem tantam et tā fortē. Et
 nos fatigati sumus ieiunio hodie. Et ait iudas.
 facile ē concludi multos i manu paucor. et nō
 ē diffēntia in conspū dī celi liberare i multos
 et in paucos. qd nō in multitudine exercitū ue
 toria belli. s de celo fortitudo ē. Ipsi uenit ad uō
 i multitudine cotumaci. et superbi ut disper
 dant nos et uxores nīas et filios nīos. et ut spoli
 ent nos. nos s pugnabimus p uirtutē nīas
 et legib nīis. et ipē dō conter eos an facie nīa.
 v. an ne timentis eos. Et cessauit aū loq istl
 luit in eos subito. et contul ē seron et exercitū
 eul in conspū ip. Et ptebantur eū in dēcē
 su bethoron usq in campum. et occidit ex
 octingenti uiri. reliqui aū fugerunt in tra
 phustim. Et cecidit timor iude ac frim eul
 ac formido super omī gentes in circuitu eoz
 r puenit ad regem nom eul et de plū eul
 narrabant omī gentes. ut audiret aū anthy
 chus rex sermones istos uirtutē aīo r multū
 r congregauit exercitum unūsi regni sui cal

allegatio marthie

allegatio marthie quod dicitur eoz

symeon et iudas

no de iuda pugna

tin forma ualde. Et aperuit eorum suum
 et dedit stipendia exercitui manuum et mandauit
 illis ut essent parati ad omnia. Et uidit quod defecit
 pecunia de thesauris et tributa regionis mo-
 dia. pro dissolutionem et plagam quam fecit in terra
 ut tolleret legnuma que erant apud dies. et
 timuit ne non haberet et semel et bis insumpsit.
 et donauit que dederat ante longa manu et ha-
 bitauerunt super reges qui ante eum fuerant
 conseruati. et ex anno ualde. et cogitauit
 ne insidiam. ut acciperet tributa regionum.
 et congregauit argentum multum. Et reliquid
 hanc hominem nobilem de genere regum et
 negocia regia assumme eufiate. usque ad flumen
 egypti. et ut mitteret anthyochum filium suum
 donec rediret. Et tradidit ei medium exercitum
 elephantes. et mandauit ei de omnibus que uole-
 bat. et de militibus uideam et usum. ut
 mitteret ad eos exercitum ad contentendum et excipiam
 tam uirtutem israel. et reliqua usum. et au-
 fectam memoriam eorum. de loco. ut constitue-
 ret habitatores filios alienigenas in montibus si-
 nibus eorum. et scire autem. hinc terram eorum. Et rex
 assumpsit partem exercitus. et exiit ab an-
 thyocha ciuitate regni sui. Anno centesimo
 et quadragesimo et septimo. transiit eum
 furtim flumen. et perambulabat superiorem re-
 gionem. Et elegit hysat ptolemeum filium domini
 in. et inuenit. et gogau uirum potentem ex
 amicis regis. et misit eum cum quadraginta mi-
 lia uirorum. et vii. milia equitum. ut ueniret in
 iudam. ut disperderent eam scilicet libum re-
 gis. Et processerunt ut ueniret cum inuisa uirtute
 sua. et ueniret et applicuerunt aminam in
 campis. Et audierunt mercatores regionum
 nomem eorum. et acceperunt argentum et aurum multum
 ualde. et pueros. et ueniret in castra. ut acciperent
 filios israhel in seruos. Et addidit ad eos exercitum
 syne et tre. alienigenarum. Et uidit iudas et fuit
 eius quod multiplicata sunt mala et exercitus applica-
 bat ad fines eorum. et cognouit uerba regis que
 mandauit pro face in iudam et oblationem. et
 dixerunt unusquisque ad proximum suum. Ergamus
 deiectionem pro nobis et pugnemus pro pro nobis
 et saluum nos. Et congregauit e conuentus uires
 sunt parati in plium. et ut ornent et petent
 miliam et miserationes. Et usum si habitauit.
 sicut sicut deseruit. Non erant qui ingredere-
 et dixerunt de natal eius. Et scilicet concubant
 et filii alienigenarum erant in mare. Ibi erant ha-
 bitatio gentium. Et ablatae uoluptates ab iacob

et defecit ibi tybia et cythara. Et congregati
 et ueniret in massabim contra usum. quia local
 orationis erat in massabim ante iudam. Et
 ieiunauerunt illa die et induerunt se cilicis
 et cinerem in capite suo. et desolauerunt uestimen-
 ta sua. Et expandunt liberos legit de quibus
 scrutabantur gentes similitudinem simu-
 lacrorum. suorum. et aduenerunt omnia sacerdotia
 et pueri et decimas. et suscitauerunt nazares
 qui impleuerant dies et clamauerunt uoce mag-
 na in celum dicentes. Quid faciemus istis.
 et quo eos doceamus. Et scilicet tua concubata sunt
 et sacerdotes tui scilicet sunt in iudam et humili-
 tatem. Et ecce nationes conueniunt aduersum nos.
 ut nos disperdant. Tu scilicet que cogitauit in nos.
 Quomodo potimus subsistere ante faciem illorum. si
 tuis adiuuaueris. nos. Et tubis exclamauerunt uoce
 magna. Et post hoc constituit iudas duces pro
 tribus. et centuriones et pentecentarios. et
 decuriones. et dixit hiis qui edificauerunt do-
 mos et sponsauerunt uxores. et plantauerunt vi-
 neas. et formidolosus ut rediret unusquisque
 in domum suam. scilicet legem. Et motus est
 terra et collocauerunt ad austrum ammaum. Et ait
 iudas. Accingimini et estote filii potentis et est
 tota pars mane ut pugnent aduersum nationes
 has. que conueniunt disperdere nos et scilicet nra.
 quam melius est mori nos in bello quam uide mala
 gentis nre et scilicet. Et ait fuit uoluntas in
 celo sic fiat.

III

Et assumpsit gogau quinque milia uirorum.
 et mille equites electos et mouit castra nocte.
 ut applicarent ad castra iudeorum. et perirent
 eos subito. et filii qui erant ex parte erant illi
 duces. Et auduit iudas et surrexit ipse et poten-
 tes parte uirtutem exercituum regis que erant
 et ammaum. Ad huc enim disperserunt exer-
 citus acies. Et uenit gogau in castra iude
 nocte. et neminem inuenit. Et querebant eos
 in montibus quam dicit fugerunt hinc ad nos. Et
 cum dies scilicet esset apparuit iudas in campo.
 et tribus militibus uirorum. tamen. quia regimmenta et
 gladios non habebant et uiderunt castra gentium
 ualida et loncant et equitum manuum eorum. et
 hinc ad hunc. Et ait iudas uiris qui secute-
 rant. Heremusius in iudam. et mouit et
 impetum eorum. ne formidarent. et mentore. Et
 scilicet sunt parati in iudam. et uisus cum perseque-
 retur eos plures cum exercitu multo. Et sic cla-
 mauerunt in celum et miseretur nra. et
 memoz et restauit patrum nrorum. et dicit

no dicitur

thema dicitur pro

Exeritum istum an faciem nram hodie et
 facient omnes gentes que sunt qui redimat et ubi
 ut. Et levavit alienigenas oculos suos et vide
 runt eos venientes ex aduerso et exierunt son
 tris in pluum. Et tuba cecidit hii qui erant
 cum iuda et congregati sunt. Et contra sunt
 et fugerunt in campum. nominum autem cecide
 runt in gladio. Et persecuti sunt eos usque
 gerson. et usque in campum yonnee. et azori. et ia
 nie. et ceciderunt ex eis ad ea milia iuueniu.
 Et reversus est iudas. et exercitus eius sequitur eum.
 Et dixit ad populum. Non concupiscatis spolia quia
 bellum contra nos est. et gorgias et exercitus eius
 in monte ipe nos. Et tunc nunc contra inimicos
 nostros et expugnate eos. et post hoc sumetis
 spolia. Et adhuc loquente iuda hec. ecce apparuit
 pars quedam prosperitas de monte. et vidit
 gorgias quod in fugam conuersi sunt sui. et
 succensa sunt castra. fumus enim qui vi
 debatur declarabat quod factum est. Quibus illi
 spectis timuit valde. aspicientes simul et iu
 dam et exercitum in campo punctum ad pluum.
 Et fugerunt omnes in campum alienigenarum.
 Et iudas reversus est ad spolia castrorum. et accepit
 aurum multum et argentum. et uenctum.
 et purpuram marinam et opes magnas.
 Et conuulsi ymum canebant. et benedice
 bant dominum in celum. quoniam bonus quoniam in seculum
 misericordia eius. Et factum est salus magis in iherusalem
 illa. Quicumque autem alienigenarum euaserit
 uenit et nuntiavit hysce uniuersa que ac
 ceperat. Quibus auditis ille conuulsi animo de
 fructu quod si qualia uoluit talia contigit
 in iherusalem. et qualia mandauit rex. Et sequitur a
 no congregauit iherusalem electos uirorum sexa
 genta milia. et equitum quibus milia. ut debella
 ret eos. Et uenit in iudeam et castra posue
 runt in bertheon. et occurrerunt illis iudas cum
 milibus uiris. et uiderunt exercitum fortem. et
 orauit et dixit. Benedictus es saluator israel. qui con
 uulsi imperium potentis in manu serui tui
 dauid. et nunc in castra alienigenarum
 in manu ionathe filii saul. et armigeri eius. ad
 clude exercitum istum in manu tui populi israel.
 et confundantur in exercitu suo et in exercitibus.
 Dauidis formidone et tabe facie audientia uir
 tutis eius. et commouentur contra sua. De
 ce eos in gladio diligentium te. et collaudet
 te omnis qui noverit nomen tuum in ymum. et
 commiserit. et ceciderunt de exercitu hysce quibus
 milia uirorum. Videtur autem iherusalem suorum fugam

et iudeorum. et quod parati sunt aut ui
 uere aut mori fortiter. abierunt in iherusalem et
 elegit milites ut multiplicati rursus ueni
 rent in iudeam. Dixit autem iudas et fratres eius. le
 ce contra sunt inimici nostri. ascendantur tunc
 mundare se et renouare. Et congregatus est
 omnis exercitus. et ascendunt in montem syon
 et uident sanctificationem desertam. et altare
 profanatum. et portas excubas. et matris uirgula
 ta nata. sicut in iherusalem uel montibus et posthomo
 ia diuita. sedunt uestimenta sua et plangent
 planctu magno. et imposuerunt cuiem super
 caput suum et ceciderunt in faciem super terram et
 clamauerunt tubis signorum et clamauerunt in celum.
 Tunc ordinauit iudas uiros ut pugnaret ad
 iherusalem. qui erant in iherusalem donec emundaret
 se. Et elegit sacerdotes sine macula uolunta
 te hysteres in lege dei. et mundauerunt se et tulle
 runt lapides contaminationis in locum
 dum. Et cogitauit daltia holocaustorum quod
 profanatum erit quid faceret de eo. et iherusalem
 osilium bonum ut destrueret illud. ne forte esset
 illud in obprobrium quia contra in iherusalem
 gentes. Et demoliti sunt et reposerunt lapides
 in monte domus in loco apto quo aduersus ueniret
 populus et responderet de eis. Et acceperunt lapides in
 iherusalem secundum legem et edificauerunt altare nouum secundum
 illud quod fuit prius. Et edificauerunt se et iherusalem
 domum in iherusalem et edem. et tunc sanctificauerunt
 et fecerunt uasa se noua. Et intulerunt candela
 labrum et altare in celum. et intulerunt in templum.
 et incensum posuerunt super altare. Et accendunt
 lucerna que super candela bali erant. et uocabat
 in templo. et posuerunt super mensam panes et appo
 dunt uela. et constituerunt omnia que fecerunt.
 Et autem matutinis surrexerunt quinta et uicesima
 die in iherusalem. centesimi quadragessimi octa
 ui anni. et operauerunt sanctuarium secundum legem se
 altare holocaustorum. nouum quod fecerunt. secundum esse
 et secundum diem iniqua contaminauerunt omnes gen
 tes. in ipsa renouatum est monumentum. et quibus et
 ualuit. Et cecidit omnis populus in faciem et adorauerunt.
 et biberunt in celum cum qui preparauit eis. Et fe
 cerunt dedicationem diebus octo. altaris. et op
 erauerunt holocausta cum leticia et iherusalem laudibus.
 Et ornauerunt faciem templi auro et aureis. et
 scutulit. et dedicauerunt portas et posthoris. et
 posuerunt iherusalem. et factum est leticia in iherusalem magis ualid
 et iherusalem est obprobrium generum. Et statuit
 iudas et fratres eius et uniuersa ecclesia. ut ageretur
 dies dedicationis altaris. temporibus suis ab anno

o p d ofitai dno qm

quo iudas orauit cu
ad belladu ppxit //

mano
furgo

mannum per dies octo. aqua runcetima m̄
 fit casleu cum leticia et gaudio. Et edificauerunt
 in ipse illo in monte syon. et per circuitū. mu-
 ros altos et turres firmas. ne quā uenirent ge-
 tes et conculerent eam. sicut antea fecerunt. Et
 collocauerunt illic exercitum. ut seruaret eā. et mu-
 nit eā ad custodiendam bech sum. ut hūc
 p̄ munitionē contra faciem ydumee.

Et factū ē ut audirent gentes in circuitu
 quod edificatum ē altare et scā sicut p̄ uia
 te sunt ualde et cogitauerunt tollē genū iacob.
 qui erant in eis. et ceperunt occidere de ip̄ et
 persequi. Et debellabat iudas filios elai in ydu-
 mea. et eos qui erant in acalbatiane. quia circū-
 sedebant uisitas. et percussit eos plaga maḡ.
 Et recordatus ē malitiam filiorū beai. quod erant
 in iniquum et in scandalum. insidiantes ei
 uia et conclusi s̄ ab eo in circuitu. et applicuit
 ad eos. et anathemati zai eos. et incendit f̄
 res eorum. igni. ē om̄ibz quod in eis erant. Et mansi-
 uit ad filios amon. et inuenit manū fortē.
 et p̄m̄ copiosum. et thimotheum ducē ip̄.
 Et commisit eis p̄lia multa. et contra sicut in
 sp̄u eorum. Et percussit eos et cepit gazes ciuitatē
 et sicut eis. et reuulsus ē in iudeam. Et congrega-
 tes gentes quod sunt in galad ad uisitas. et
 qui erant in circuitu eorum. ut tollent eos. Et si-
 gnerunt in dithemati munitionē. et misē-
 runt in iudam et ad sicut eum dicentes.
 Congregate sunt ad uisitas nos gentes p̄ circuitu-
 tum ut auferunt nos. et parant uenire et oc-
 cupare munitionē in circuitu fugiunt. et thimothe-
 ē dux exercitus illorum. Hinc ergo ueni et eripe
 nos de manibus eorum. quia occidit multitudo d̄ nob̄.
 et om̄es fr̄es n̄r̄ qui erant in locis ubi quod in circuitu s̄.
 et captiuas abduxerunt uxores eorum et natos et spo-
 lia et perierunt illic ferre mule uiros. Et ad
 huc ep̄le legelant et ecce alii in circuitu ueniunt de
 galylea constitit timothei munitantes scdm̄ iudā
 hoc dicentes conuenisse ad d̄ sum se. ap̄tolomay
 di. et tyro et sydone. et om̄i galylea alienige-
 nis ut nos consumant. ut audirent autē iudas et
 p̄ sermones istos. conuenit eōs maḡ cogitare
 quid facerent fr̄ibz suis qui in circuitu erant.
 et expugnabant ab eis. Dixitque iudas symoni
 fr̄i suo. Euge et uix et uade iudā fr̄es tuos in
 galylea. ego ē et fr̄is n̄r̄ ionathas ibimus in
 galad. Et reliquit iosephum filium zach-
 riae. et azariam duos ip̄ cum restano exercitu.
 et iudea ad custodiendū. et p̄cepit illis dicens. Ne
 eorum ip̄ hinc. et nolite bellum d̄ m̄re ad

usque gentes donec reuertamur. Et datus sunt
 symoni uix et milia ut uer ingalad. iude
 aut octo milia in galad. Et abiit symon
 in galyleam et commisit p̄lia multa cum
 gentibus. Et contra sunt gentes a facie eius.
 et percussit eos usque ad portam p̄tolomay.
 et occiderunt de gentibus fere et milia uiros.
 Et accepit spolia eorum et sumpsit eos qui erant
 in galylea et in marbathil. cum uxoribus et na-
 tis. et om̄ibz quod erant illis. et adduxit in iudeam
 cum leticia magna. Et iudas machabeus et
 ionathas fr̄ eius transierunt iordanē. et abie-
 runt in am. tum diei. per d̄ sum. Et occurre-
 runt eis uiri nabuthei et susceperunt eos pa-
 cifice. et narrauerunt eis om̄ia que acciderunt
 fr̄ibz eorum in galad. et quod multa ex eis cō-
 sp̄ens s̄ in iudam et bolca. et malunil. et in
 castor. et macech. hec om̄es ciuitates muni-
 te et magne. s̄ et in circuitu ciuitatibus galad.
 di tenent complens. Et in circuitu cōsti-
 tuere ad more exercitum ciuitatibus hinc et
 complens et tolle eos in iudam. Et cōstitit
 iudas et exercitus eius uiam in d̄ bolca. re-
 pente. et occupauit ciuitatē. et occidit om̄ne
 masculū more gladii. et accepit om̄ia spolia
 eorum. et succendit eam igni. Et surrexerunt inde
 nocte et ibant usque ad munitionē. Et factū ē di-
 luculo cum subleuassent oculos suos. ecce p̄s
 multus ciuitatis si erat n̄r̄ portam scilicet et
 machual ut complens munitionē. et
 expugnarent eos. Et uidit iudas quod cep̄ bellū.
 et clamor belli ascendit in eum. sicut r̄ba. et
 clamor magnus de ciuitate. et dixit exercitus
 suo. Pugnat hodie pro fr̄ibz uis. Et uer-
 tis ordinibus post eos. Et exclamauerunt thymothei
 et clamauerunt in circuitu. Et cognouerunt castri
 thimothei quia machabeus et refugerunt
 a facie eius. Et percussit eos plaga maḡ.
 et occiderunt ex eis illa die fere octo milia ui-
 ros. Et duxit iudas in massa et expugnauit cep̄
 eam et occidit om̄ne masculum eius et sicut
 spolia eius. et succendit eam igni. Inde perrexit et ce-
 pit caston et maged. et bolca. et reliqua ciuita-
 tes galad. Post hoc aut uerba congregauit
 thimotheus exercitum et castri posuit contra
 rason transierunt. Et misit iudas speculā
 exercitum. et reuertuntur ei dicentes. Quia
 conuenit ad eum omnes gentes quod in circuitu
 tanto sunt. exercitus multus nimis. et arabis
 condiderunt mauxlum. et castri posuit sicut
 torrentē parati ad te uenire in plun. Et dixit

Pugna symon

uidas obuiam illi. Et ait thymotheus p̄ncipi
 bus exercitus sui. Cum appropinquauit uidas
 et exercitus eius ad torrentem aq. si transierit
 ad nos p̄ce non possumus sustine eum. quia
 potens potit ad idum nos. Si uero timuerit
 transire et posuerit castra extra flum. trans
 feremus ad eos et possumus ad idum illi. ut
 an appropinquauit uidas ad torrentem aque
 statuit scilicet p̄ secul torrentem. et manda
 uit eis dicens. Femine homine relinquitis
 et ueniant omnes implum. Et transierunt
 ad uos p̄ce. et omnes p̄ce eius post eum. Et con
 trite sunt ante faciem eoz. omnes ḡntes. et p̄
 locunt arma sua et fugerunt ad sanum
 qd̄ ē mearaym. Et occupauit ciuitate. et
 sanum succendit igni. cum omnibz q̄ erant
 in p̄. Et opp̄la ē caruaym. et si potuit sus
 tinere contra faciem iude. Et congregauit
 uidas uniuersos s̄r̄helitas qui erant in ga
 lathide a minimo usq. ad maximum. et uxo
 res eoz. et natos et exercitum magnū. ualde
 ut uenirent in terram iude. Et uenit usq.
 ad effion. et hec ciuitas magna. in m̄ḡly
 posita munita ualde. et n̄ erat declinare
 ab ea dexteram uel sinistram. Et p̄ mediu m̄ erant
 et incluserunt se qui erant in ciuitate. et
 obstruxerunt portas lapidibz. et misit ad eos
 uidas uerbis pacificis dicens. Transsumul p̄
 terram istam ut eam ad terram n̄ram et ne
 mo uos nocet. Tantum pedibz transibunt.
 Et nolabant ei aperire. Et p̄cepit uidas p̄ce
 ante muros. ut applicarent unusquisq. in q̄
 erat loco. Et apph̄erunt se uny uirtutis. et ob
 pugnauit ciuitatem illam tota die et tota
 nocte. Et tradita ē ciuitas in manu eius. et
 perierunt omnem masculum in ore gladii.
 Et erudicauit eam et accepit spolia eius. et fuit
 sicut per totā ciuitate super m̄f̄os. Et tran
 sierunt iordanem in campo magno contra
 facie bethlan. et erat iudas congregans exer
 citus. exortata p̄p̄m per totam uiam donec
 uenirent in terram iuda. Et ascendunt in
 montem syon cum leticia et gaudio et optule
 runt holocausta qd̄ nemo excelsi cecidit. non
 reuerentur in pace. Et in diebz quibz erat iuda
 et ionathas in terra galaad et symon fr̄ ei in
 galylea contra faciem p̄tolomaidis. audiū
 ioseph zacharie filius. et azarias p̄nceps
 uirtutis res b̄n̄ gestas. et pha q̄ sc̄. et d̄p̄.
 faciamus et ip̄i nob̄ nom̄ et eamul pugnae.
 ad vsus gentes q̄ inuenerunt n̄ro s̄. Et p̄ce

per his qui erant in exercitu suo. et abierunt in
 nam. Et exiit goigial de ciuitate et uiri
 eius obuiam illi in pugnam. Et fugati sūt
 ioseph et azarias usq. in fines iudee. et cecide
 runt illa die de p̄ ista duo milia uiri. et facta
 ē fuga magna in p̄lo qm̄ si audierunt iuda
 et fr̄s eius. exultantes se fortiter facturo.
 Ipsi aut̄ n̄ erant de semine uirōz illōz. p̄ce
 salus sc̄ ē in n̄. Et uiri iuda magnifici sunt
 ualde in conspectu om̄is isrl̄. et gentiū om̄um
 et audiebatur nom̄ eoz. et conueiunt ad
 eos fausta clamantes. Et exiit uidas et fr̄s
 eius et expugnabant filios elau in terra que
 adauit ē. et percussit ebron et filias eius et
 muros eius. et turrel succendit in circuitu.
 Et mouit castra ut uer̄ in terram alienigenarū.
 et per ambularet samariam. In illa die cecide
 runt sacerdotes in bello dum uult for̄ facere.
 dum sine consilio exiit in p̄lu. Et declinauit
 iudas in azotum in terra alienigenarū. et di
 ruit aut̄ eoz. et spolia deoz. usq. succendit
 igni. et cepit spolia ciuitatū. et regressus ē
 in terram iude.

VI

ET rex antiochus per ambulauit supe
 riores regiones. et audiuit eē ciuitatem
 elymarde in p̄side nobilissimam et copio
 sam in argento et auro templumq. in ea
 locuples ualde et illic uelamina aurea. et lo
 rice et scuta que reliq. aliquid philippi rex
 macedo qui regnauit primus in grecia. Et
 uenit et querebat ciuitate capere et des
 dixit eam et n̄ potuit qm̄ innotuit sermo
 huius qui erant in ciuitate et surrexerunt ip̄
 lum. Et fugit inde et abiit cum tristitia
 magna. et reuersus ē in babilonia. Et uenit qui
 nuntiaret ei in p̄side qz fugati sunt castra
 q̄ erant in terra iuda. et qz abiit hysal cū uirtu
 te for̄ in p̄mis et fugati sūt ab iudeoz. et
 traxerunt armis et uiribz et spoliis multis q̄
 cepunt de castris que excedunt et qz diruerunt
 abhominacionem qm̄ edificauerunt super altare
 qd̄ erit in n̄. et sanctificacione sic p̄nt curā
 dedunt muris excelis. Et bethsaram ciuita
 tem suam. Et factū ē ut audiuit rex sermōz
 illos exiit et cōmotus ē ualde. et decidit in
 lectum. et incedit in languorem p̄ d̄. qz
 n̄ ē factū sic cognabat. et erit illic dies multos
 qz renouata ē in eo t̄ne maḡ. et abiit ē
 se mori. et uocauit amicos suos et dixit illis. he
 cessit sompn̄ ab oculis meis. et cōctor. et ar
 tui corde p̄stherud me. et dixi in corde m̄o.

In quibus tribulatione deueni et in quibus flue
 rit et tunc in qua nunc sum. q. iocundus est.
 + et dicitur in potestate mea. Hunc uero remi
 niscor malorum que feci in iherusalem unde ab
 stuli omnia spolia. argentea et aurea. q. erant
 mea. et nisi auferri habitantes iudeam sine
 causa. Congnouit q. sp. inueniunt me ma
 la ista. et ecce pro iniquitate magna in terra
 aliena. Et uocauit phanipum unum de ami
 cis suis. et posuit eum super uniuersum regnu
 suum. et dedit ei cyadema. et stolam sua. et
 anulum. ut adduceret antiochum filium
 suum. et mitteret eum et regnaret. Et mortu
 us est tunc antiochus rex. anno centesimo
 quingentesimo nono. Et cognouit tyriat quo
 mortuus est rex. et constituit regnare antio
 chum filium eius quem mitterat adoles
 centem. et uocauit nomen eius eupator. Et hi
 qui erant in iherusalem concluserunt ista in ci
 uitate. et querelabant eis mala sp. adfir
 mantium gentium. Et cogitauerunt iudas dis
 perde eos. et uocauit uniuersum populum ut ob
 siderent eos. Et conuerunt simul et obsiderunt
 eos anno centesimo quingentesimo. et fe
 cerunt balistas et machinas. Et exierunt q
 dam ex eis qui obsidebantur. et ad iunior
 runt se alii aliqui ex impulsu. et abiit
 ad regem. et dixerunt. Quo usq. non facias iudiciu.
 et iudicium fieri uisus. Hos delinunt serui
 te patris tui et ambulare in preceptis eius. et obse
 qui edictis eius. et facti sunt in hoc alienabunt
 se a nobis et quicunq. inueniebant se nobis
 in iherusalem. et hereditates nre diripiiebantur.
 Et non ad nos tunc extendunt manus. Et hos
 fines nros. Et ecce applicuerunt hodie ad iudeam
 in iherusalem occupare eam. et in uindicta iheru
 salim. muniterunt. et si fuerint eos uelo
 cuius maiora q. in hoc facient. nec potest optine
 eos. Et uniuersus rex ut audiuit. et uocauit omnes
 amicos suos. et principes exercitus sui et eos q.
 super equites erant. Et de regibus aliis. et i
 filiis et ministris ueniunt ad eum exercit
 conducti. Et erant numerus exercitus centu
 milia peditum. et uiginti milia equi
 telefantu. xxx. milia docti ad phili. Et
 ueniunt per ydumeam. et applicuerunt ad beth
 suam. et pugnant dies multos. et fe
 cerunt machinas. Et exierunt et succede
 runt eis igni. et pugnant iherusalem. Et re
 cessit iudas ab axe. et ad moenium castra. ad
 bezachanum contra castra regis. Et sur

rexit rex ad lucem et concitauit exercit
 imperium contra iudam bezachan. Et opa
 runt se exercitus in phili et tubis occurrunt et
 elefantis ostendunt sanguinem uice. et mox
 ad adueniendos eos in phili. et diriserunt bestias
 plegionos. Et alitunt angulis elefantis mil
 le uis. in locis conarchonatis et galce et et
 capitis eorum. et quingenti equites ordinati v
 nicuq. bestie elci erant. hi aut tpe iherusalem
 erant bestia. ibi erant. et quocunq. ibi ibit
 et non discedebant ab ea. Et erant lignee
 super eos firme protegentes super angu
 las bestias et super eis machinas. et super sin
 gulas uis fortis. xxx. u. qui pugabant de
 super et uisus magis bestie. Et residuum eq
 uatum hinc et inde statuit in duas partes v
 bis exercitum commouit et per uisus constipa
 tos in legionibus. eius cap. Et ut restitit soli
 chypos autem respiciunt montes ab eis.
 respiciunt sicut lampades ignis. Et diste
 ta est pars exercitus regis per montes excelsos. et
 alii per loca humilia et ibi erant caute et ordi
 nate et commouebantur omnes inhabitatores
 auoce multitudine eorum. et incesu turbis
 et ethione armos. Erat enim exercitus mag
 nus uisus et fortis. Et appropiauit iudas et
 exercitus eius in phili. et occidit de exercitu
 regis sexcenti uisus. Et mortu eleazar filius lau
 ta unam de bestis iocuratam iocurat regis et
 erant omnes super eis bestias. et uisum est ei qd
 mea esset rex. et dedit se ut liberaret populum suum.
 et acquireret nomen eternum. et cucurrit ad eam
 audaci in medio legionis iherusalem ad exercitus
 et asinus et cadebant ab eo hinc et illic. et iuit
 sub pedes elefantis. et supposuit ei. et occidit
 eum. et occidit unum super populum. et mortuus
 est illic. Et uidentes uirum regis et imperi
 exercitus eius. dimittunt ab eis. Castra aut regis
 ascendunt contra eos in iherusalem. Et applicuerunt eis
 tra rex ad iudeam et ad moenium hie. et fecit pa
 ce cum eis. qui erant in bethsura. Et exierunt
 de ciuitate. q. non erant eis ibi alia castra. Sed
 sic q. sablata erant tunc. Et comprehendit rex
 bethsuram. et constituit illi custodia ser
 uare eam. Et conuenit castra ad locum sanctific
 ni dies multos. et statuit illic balistas et ma
 chinas. et ignis iacula. et tormenta. ad lapide
 iactandos. et spicula. et scorpiones. ad mitteren
 dos sagittas. et fundibula. fecerunt aut iherusalem
 machinas aduersus machinas eorum. et pugna
 uunt dies multos. Et ecce aut non erant inci

macta aliu
 resulsu sol no pug
 sup elefantibus fet

+ ca' p'ha magna

uitate. eo qd septimus annus est. et qui re
 manserunt in uide de gentibus conspicerent
 reliquias eorum que reposita erant. Et rema
 serunt in eis uix pauca. qm optinuerat
 eos fames et dispersi sunt unusquisq in locu
 suum. Et audivit israh qd philippus quem
 constituit rex anthyochus cum ad huc ui
 ueret ut mitteret filium suum ut regnaret
 rehus est aperide. et media. et exercitus qui
 abierat cum ipso. et quia querit suscipere
 regni negocia festinavit ut et dicebat re
 gem et duces exercitus. De **facimus cori**
 die. et est nobis modica e. et locus que obli
 demus e munus et incumbit nobis ordina
 re de regno. Hunc itaq demus decessit ho
 mibus istis. et faciamus cum illis pacem.
 et cum omni gente eorum. et constituamus illis
 ut ambulent in legitimitate suis sicut prius.
 Propter legitima enim ipsorum que despecta
 mus unum sunt et fecerunt omnia hec. Et placid
 sermo in conspectu regis et principum. Et miser
 ad eos pacem facere. et receperunt illam. Et ui
 uunt illi rex et principes. et exierunt de in
 uide. Et intravit rex monte syon et uidit
 munitione loci. et rupit ciculus unumstrum
 qd uerunt. et mandauit destruere muru
 ingyro. Et discessit festinavit et rehus e an
 thyochiam. et inuenit philippu ducem eius
 tam. et pugnavit ad susceum. et occupavit
 ciuitate. **C VII.**

Anno centesimo quinquagesimo et primo
 exiit demetrius seleucus filius ab urbe roma
 et ascendit cum paucis uiris in ciuitate ma
 ritanu et regnavit illic. Et fecit ut in gessit
 e in domu regni patrum suorum. comprehendit
 exercitus anthyochum. et lyfiam ut ad duceret
 eos ad eum. Et res ei innotuit. et ait. Holere
 in ostende faciem eorum. Et occidit eos exercitus.
 Et sedit demetrius super sedem regni sui. et ve
 niunt ad eum uiri iniqui et impij ex israh. et
 alchimus dux eorum. qui uolebat fieri sacerdos.
 et accubavit philippum apud regem dicentes. fides
 iudas et fratres eius amicos tuos. et nos disper
 dit de terra nostra. Hunc ergo mitte uiru ciuitate
 ut ut eam et uideat exterminiu omne qd
 fecit nob et regionibus regis. et puniat qd ami
 cos et ad uicos eorum. Et elegit rex ex amicis
 suis lachide qui dominabat in transflumen
 magni in regno et fidele regi. et alchimus
 impium constituit in sacerdotem. et manda
 uit qd faceret ultionem in filijs israh. Et fuit

factum et ueniunt cum exercitu magno in ciuitate
 iuda et misit nuncios et locuti sunt ad u
 dam et ad fratres eius uerbis pacificis in dolo et
 no intendunt sermonibus eorum. uident e da
 ueniunt cum exercitu magno. Et conueniunt
 ad alchimium et lachidem congregato sa
 barum requirere q uisita et punitas dare ei
 que erant in istis israh. et exquirebat ab eis pacem.
 dicunt enim. Homo lachides de semine aaron. no
 decipiet nos. Et locutus e cum eis uerba pacifici.
 et iurauit illis dicens. Non intam uob malum
 nec amicit uobis. Et crediderunt ei. Et comphe
 dit exercit sexaginta uiros. et occidit eos i una
 die. solum ubum qd scriptu e. Carnes eorum. tuorum
 et sanguinem eorum effuderunt in armenta israh. et
 no erit qui sepeliret. Et incubuit timor et tre
 mor in omnem israh. qd dicitur. no e in eis ue
 ritas et iudicial. Timidissimi enim constituti.
 et uis uindicta qd iurauerunt. Et mouit lachi
 des castra ab israh et applicuit in bezachai. et
 misit et comprehendit multos exercit qui a se
 fugerunt. et quosdam de ipso machabim. et impu
 teum proice magnu. Et commisit regionem
 alchimio et reliquid cum eo auxiliu in adinto
 rium ipso. et abiit lachides ad regem. Et tanta
 gebat alchimio pro principatu sacerdotij sui.
 conueniunt ad eum omnes qui perturbabant po
 pulum suum. et optinunt in unum iuda. et fecit
 plagam magna in israhel. Et uidit iudas omnia
 mala que fecit alchimio. et qui cum eo erant uis
 uis israh. plus multo qm gentes. et exiit montes
 fines iudee in ciuitate et fecit uindictam i uis
 desiderios. et castrum ultra exire in regionem.
 uidit aut alchimio qd p uoluit iudas. et qui deo
 sunt. et cognouit quia non poterit sustine
 eos. et regit illi e ad regem et accusauit eos mult
 in iniquis. Et misit rex innotuit unum ex pu
 capis suis nobilibus qui erant inimici exercit
 cent contra israh. et mandauit ei citre philippum. Et
 uenit nicamor in israh cum exercitu magno et
 misit ad iudas et ad fratres eius cum uolo uer
 bis pacificis. dicent. Non sit pugna ut me
 et uos. ueniam cum uis paucis. ut uideat
 facies uis cum pace. Et uenit ad iudas. et la
 uerunt se in uice pacifice. Et hinc punit
 erunt in pere iudam. Et innotuit sermo iud
 qm eum uoluit uenire ad eum. et constituit e abas
 raphiul noluit uide facie eius. Et congno
 uit nichanor qm demetrius e constituit ei
 et exiit obviam iude in pugnam iuxta
 capharsalama. Et occidit de nichanore

Innotia Roma

VIII

pure fore quinq milia uirg et fugerunt in
 ciuitatem dauid. Et post hoc ascendit nichano
 in montem syon. et exierunt de sacerdotibus
 p salutare eum in pace. et demonstrare ei lo
 locum domata que offerebantur pro rege. Et u
 rident spreunt ea et pollunt eo locum eis fugie
 et iununt cum ira dicent. Hic tradit fuit ui
 dal et exatit eus in manus nial continuo cu
 rogant fureto in pace succendam domi istam.
 Et exiit cum ira magna. Et intrauit sacerdos
 et stetit ante faciem altaris et templi. et fle
 ros dixit. E u elegisti dñe domum istam ab i
 uandum non tuum mea. ut est domus
 orationis et obsecrationis p tuo. fac ut in
 dñm in hodie et in eternum eius. et cadat i
 gladio. omentio blasphemias eoz. et ne dedis
 eis ut permaneant. Et exiit nichano ab ie
 rusalem. et castra apud iherosolymam et occu
 rit illi exercitus syrie. et iudas applicuit iheros
 olim. cum tibi milibus uiris. Et orauit iudas et dixit
 Qui misit eum a rege demetrius dñe qui
 blasphemauit te. exiit angelus et percussit
 exercitum octoginta quinq milia. sic pante
 exercitum istum in conspectu mō hodie. et sciant
 celi q male locutus ē super scā tua. et iudica
 illum scā maliciam illi. Et commisit ex
 ercitus plurim ita decima die mōs adam. Et est
 ta sunt castra nyameos. et occidit ipse p m uirg
 uos. et ai uidit exercitus eius quocidit nichano.
 pcedunt arma sua et fugerunt. Et pscuti sē
 eoz uiam diei unius ab adasol usquo uenit
 gazam. et tubis ceciderunt p eoz. cum signifi
 cationibus. Et exierunt de ostibus iude antellis
 in circuitu. et uentilabant eoz coram. Et conu
 rebantur tūm ad eos. et occiderunt omni gladio.
 et nē reliquit exercitus nec unus. Et acceperunt spo
 lia eoz et p dñm. et cap nichanous amputa
 uunt. et decem eius qm extendat super be
 et attulerunt et suspendunt contra iherosolymam. Et
 letatus ē pph ualde. et q sunt diem illā inle
 tioa magna. et constituit agi. omni annis
 diem istam. in decima die mōs adam. et ista
 uidi in die paucos.

VIII

At audiuit iudas nom romanoy q sūt
 potentes uiribz. et acquiescunt ad omnia
 que postulantur ab eis. et quicunq access
 serunt ad eos statunt cum eis amicitias. et
 q potentes sunt uiribz. audierūt pna eoz.
 et uiribz bonas q fecerunt in galatia. q op
 tinunt eos. et dixerunt eos sub tributū et qnta
 faciunt in regione hispanie. et qd in potesta

tem redigunt metalla argenti et auri q illic
 sunt et possedunt omne locum consilio suo.
 et patria. loca que longe erant ualde ab eis. et
 reges qui superuenierunt illis ab exercitibus
 re. contrariunt et percussunt eoz plaga mag
 ca. aut dant eis tributum omni annis.
 et philippum. et y senstaz regem et ceteros
 qui aduersus eos arma tulerunt contumit
 bello et optinunt eos. et antiochum re
 gem magnum asie qui eis pugnam uniu
 lerat. hinc centum uiginti elephantes et ex
 ercitus magnum ualde contum ab eis. et
 q cepunt eum uiuū. et statunt ei ut da
 ret ipse et qui regnauerunt post eū tributum
 magnum. et daret obsides et consulant. et
 regionem medoy. et hydos. et medos. de op
 timis regionibus eoz. et acceptas eis ab illis
 dedunt eum regi. et q qui erant ap eū
 dam uolunt ire et tollē eoz. et inuenerunt se
 mo his. et misit ad eos ducem unū. et
 pugnant contra illos. et occiderunt ex eis
 multi et captiuas duxerunt uxores eoz et fi
 lios et diripiunt eos et tūm eoz. possedunt
 et destruxerunt inuol eoz. et inuenerunt illos
 redigunt us ad hunc diem et residua reg
 na et insulas que aliqui retinuerunt illi ext
 minauerunt et in potatem redigunt. cū anti
 oca filius et qui in pnt requiem habebant
 conseruauerunt amicitiam et optinunt reg
 na que erant proxia. et que longe q qui
 cum audiebant nom eoz. timebant eos
 quibz nō uellent auxilio ē ut regnarent
 regnauerunt. quos aut uellent regno deturba
 bant. et exant sunt ualde. et monibus istis
 nemo portabat dyadema. nec inuuebat
 purpura. ut magnificēt in ea. et q ci
 uiam fecerunt et cotidie consulebat. occ
 po. consilium agentis semper de multi
 tudine ut que digna sunt gerant. et dicit
 runt unū hōi magnūm suū p singulos
 annos dominat uniuēte tū. sue. et os. obe
 dunt unū. et nō est inuidia in zelus in
 eos. Et elegit iudas euipolemū filiū iohāni
 filij iacob. et iadonem filium eleazar. et mi
 sit eos romam constituit cum illis amici
 am et societate. et ut auferrent ab eis iu
 gum grecoy. q uiderunt qd inuenerunt
 p nent regnum isrl. Et abierunt roma
 uiam multam ualde. et inuenerunt cur
 am et dixerunt iudas machabeus et frs ei
 et pph iudeoy. miserunt nos ad uos. statim

uobiscum societatem et pacem et confer
 be nos socios et amicos uos. Et placuit ser
 mo in conspectu eorum. Et hoc receptum quod
 respicerunt in tabulis eorum. et miserunt
 in iherusalem. ut esset apud eos ibi memoriale pacis
 et societatis. Si sit romanus et genti iudeo
 rum inimicus et in terra in eternum. gladius
 et hostis procul sit ab eis. Quod in bellum
 romanis penitus aut omnibus locis eorum. in
 dominatione eorum. auxilium fiet genti iu
 deorum. pro ut tempore dictauerit aude plenus et
 et plantis si dabitur in subministrabit
 facium. arma. pecuniam. naues. sicut
 placuit romanis. et custodiant mandata
 ta eorum. in ab eis accipientes. Similiter autem
 si genti iudeorum penitus accidit bellum. ad
 iuuabunt romani ex animo pro ut tempore
 pmissit et adiuuantibus si dabitur in
 arma. pecunia. naues. sicut placuit ro
 manis. et custodiant mandata eorum. abs
 solo. Scilicet hec uerba construxerunt romani
 pro iudeorum. Quod si post hec uerba hii aut ali
 addere uel deinde ad hec aliquid uoluerint fa
 ciunt ex proposito suo. et quecumque addid
 erunt uel dempserint uita erunt. Et simul
 ut que demeruit rex fecit in eos septuaginta
 uocantes. Quare grauasti iugum tuum super
 amicos tuos et socios iudeos. Si ergo uenerit nos
 aduersum te. faciemus tibi iudicium et pugna
 bimus tecum in mari et terra. **VIII.**
Heremias uero audiuit demeruit. quod accidit in
 animo et exercitum eius in pho. appositum bac
 chidem et alchimium rursum in iudeam
 deam. et dextrum cornu est uul. abierunt
 uiam que ducit in galgala. et castra posue
 runt in melaloth que est in mari bellul. et occupa
 runt eam. et peregrinunt animas hominum mul
 tis. In mense primo anni centesimi et quinqu
 gesimi. et sed. applicuerunt exercitum ad iherusalem
 et surrexerunt et abierunt in berea. sex. mi
 lia uirorum. et duo milia equorum. Et iudeis
 castra posuerunt in laya. et in milia uirorum cum
 eo. Et iudunt multitudine exercitus quia
 multi sunt et timuerunt ualde. et multi subtra
 xerunt se de castris. et non remanserunt exercitum
 nisi octingenti uiri. Et uidit iudas quod de
 stitit exercitus suus. et bellum purgabat
 eum. confusus est corde quia non habebat tempore con
 gregandi eos et dissolutus est. et dixit qui re
 sidua erant. Si uigamur et eam ad aduersa
 rios nostros. si potimus pugnare aduersus eos.

Et aiebant eum dicentes. Non potimus pug
 nare. sed libemur aial modo. et reuertamur
 ad fratres nostros. et tunc pugnabimus aduersus
 eos. Hic enim pauca sunt. Et uidit autem ab
 sit istam rem face. ut fugamur ab eis. Et
 si appropinquauit tempore uisum moriamur in
 tute pro fratribus nostris. non inferamur nisi glorie nostre
 Et diuisi sequentes in duas partes. et fundebat
 lant. et sagittas prebant exercitum. et primi
 taminis omnes potentes. Balthas autem erat in dex
 cornu. Et proxima uero legio eduabat pabulum. et cla
 mabant tubis. Exclamauerunt autem et hii qui erant
 ex parte iude exercitum ipsi. Et commota est terra a
 uoce exercitus. et commissum est prelium amane
 us ad uespem. Et uidit iudas quod firmos est purus ex
 ercitus iudeus in dextera. et conuenit tempore
 constantis corde. et contra est dextera purus ab eis.
 et persecutus est eos usque ad montem azou. Et quod in
 multis caeni erant uiderunt quod coram eis est dex
 trum cornu. et locutus est post iudam et quod eis ipse
 erant. et ergo. Et ingratum est pluum. et ce
 cidit uisus multi exercitus et uisus. Et uidit
 exercitus et ceteri fugerunt. Et ionathas et symon
 tulit iudam frater suum. et sepeluit eum
 in sepulchro patrum suorum. in ciuitate modin.
 et fleuit eum omnis populus israel. plandiu magno.
 et iugebant dies multos et dixerunt. Quomodo
 cecit post. qui saluum fuerat israel. Et cetera
 uerba iude. bellorum. et uirtutum qualis fecit in mag
 nitudo eius non sunt descripta. cetera
 erant ualde. Et factum est post obitum iude em
 lerunt in quibus moribus suis uisus. et exercitus
 qui operabantur iniquitate. In diebus illis facta
 est fames magna ualde. et traxerunt se balthas
 omnes regio eorum. et ipse. Et eloge balthas ipse
 uisus et constituit eos in duos regionis. et exqui
 retant et persecutabantur amicos iude. et ad
 ducebant eos ad balthas. et uindicabat in illos
 et illudebat. Et facta est tabula magna in israel. que
 non fuit ex qua die non fuit uisus ipse in iude. Et con
 gregati sunt omnes amici iude. et dixerunt iona
 the. hoc quo frater tuus iudas defunctus est uir
 similis ei non est qui exeat contra balthas et
 eos qui inimici sunt genti nostre. Hic itaque
 eligimus te hodie pro eo et nos in principem
 et ducem ad bellandum bellum in iude. Et sus
 cepit ionathas ipse illo in principem. et in uer
 loco iude frater suus. Et congrouit balthas et
 querebat eum occulte occide. Et cognouit io
 nathas et symon fratres eius et eos qui cum eo erant
 et fugerunt ad montem thecaue et confeder

eligi' ionathas pro iuda

runt adactm laci alaphan: Et cognouit
 bacchos. et die sabbatorum uenit ipse et omnes
 exercitus eius transiordanen. Et misit fratrem
 suum dicein p et rogauit nabuchos. auis
 eos suos. ut committeret illis apparitum suum
 qui erat copiosus. Et exierunt filii iambu. ex
 mada. et comprehenderunt iohanne et omnia
 que habebat. et abierunt hntes ea. Post hoc u
 ba uenitatum e ionathe et symoi fil ei
 qz filii iambu faciunt nuptias magnas. r
 uocant sponlam ex mada. filiam unu ex
 magnis principibz chanaan. E ambicione
 magna. Et recordati sunt sanguis iohannis
 fratris sui. et ascendunt et abcondunt se
 sub tegumto montis. Et leuauerunt oculos suos
 r uiderunt. et ecce rumulit et apparuit multu
 et sponlat processit. et amici eius. et fecer
 obuiam illis cum tympanis et musicis. r ar
 mus multas. Et surrexerunt ab eis. et insidit. r
 occiderunt eos. et occiderunt uulnata muta. et
 residui fugerunt in montem. Et accepit oia
 spola eoz. et conuisez nuptie inludu r uox
 musicoz. ipoz. in laudat. Et uindicauerunt uin
 dcam sanguis frat sui. et uisit sunt ad rpa
 iordanis. Et audierunt bacchos. et uenit die sab
 bator. us ad uiam iordanis in uitate multa.
 Et duxit ad suos ionathas. Sumpserunt et pugne
 contra inimicos nros. Hunc e hodie si. cur
 beti r nudum tertiul. Ecce enim bella geadu
 so. aqua y iordanis hinc r inde. et ripe r plau
 des. r late. et n e locut dicitendi. Hunc g cla
 mate moellu. ut labemur de manu inimicoru
 nroz. Et commisit illi bellum. Et extendit
 ionathas manum suam parte bacchos. et dui
 tit ab eo red. et desinitur ionathas et qui d eo
 erant in uitate. et transfecerunt ad eos ior
 danis. et occiderunt de parte bacchos die illa
 mille uix. Et reuisti sunt r hnt et edificauerunt
 ciuitates munitas in iudea. munitate qz erant
 bethcho. r i ammau. r in bethoron. et bethel. r
 thannathar. r phara. et thopo. munit excol
 lit. r parit et lerit. et posuit custodiam i eis.
 ut inimicias exerceant in ista. Et munit
 ciuitat bethsuran. et gazaram. et arce. et
 posuit in eis auxilia. et apparatus elcap. r
 accepit filios principum regionis obliades. et
 posuit eos in arce in iherosolima.

Et anno centesimo quinquagesimo tercio
 ante scdm pcepit alchim destrui muros
 domus scdm iherosolima. et destruit opera pphaz.
 r cepit destrui. In illa tpe. pcessit e alchim

et impedita sunt opera illius. et obclusu os
 eius. et cludatum e parthia. ne ultra
 potuit loqui uerbum. r mandare de domo sua.
 Et mortuus e alchim in tempore illo. Et uenit
 nro magna. Et uidit bacchos qz mactu
 ul e alchim. et reuisti e ad regem. et stitit tra
 amut duobz. Et cognouit omis iniqui uice.
 Ecce ionathas et qui cum eo s insiditio habi
 tant confidentes sibi. Hunc g adducimus bac
 chidem. et comprehens omis una nocte. Et abierit
 r conuictum ei deditur. Et surret ut ueniret e
 exercitu magno. Et misit occulte epistolas locis
 suis qui erant in iudea ut comprehenderent iona
 than. et eos qui cum eo erant. s no potuit.
 qz innotuit eis oblatu eoz. Et apprehendit de
 uiris regionis qui pncipes erant milite qn
 quaginta uiris. et occidit eos. Et recessit iona
 thas et symo et qui cum eo erant in bethel.
 qz in iherosolima r extraxit duritia ei. et firma
 uerunt eam. Et cognouit bacchos. et congre
 gauerunt uniuersam multitudinem suam r hnt qui
 de iuda erant denuntiaui. et uenit et castra
 posuit desuper bethel. et oppugnauit ea
 dies multos. et fecit machinas. Et reliquit io
 nathas symone fratrem suum i ciuitate. et exiit
 ut in regione. et uenit cum uisio breui. et
 posuit odorem r hnt eius eo filios passeron i
 tabnaculo ipoz. et cepit cede r caude in iherosolima
 bul. r symo d r qui cum ipoz erant exierunt
 d ciuitate et succendunt machinas. et pugna
 uerunt contra bacchos et conuictus e ab eis. et ab
 stiterunt eam uatoc. qm conuictus eius et con
 gressus eius erant manus. Et uenit cont uiris
 iniquos qui ei conuictu deditur. ut ueniret i
 regione ipoz. multos exercit occidit. ipse aut
 cognouit cum reliquis abire in regione su.
 Et cognouit ionathas. et misit ad eum lega
 tos compone cum ipoz pace et redde captiuitat.
 Et libent accepit et fecit scdm uerba ei. r uita
 uit illi ei factu mali omnibz diebz uite sue.
 Et reddidit ei captiuitate qm puit erit pie
 datus de terra iuda. et conuictus abire in iherosolima
 suam et n appositus amplius uenire i iherosolima.
 r cessauit gladius eoz. Et habitauit ionathas
 in machinas. et cepit ionathas ibi iudicare
 psm. et exercebantur impios ex illis. Et an
 no centesimo sexagesimo ascendit alexand
 anthiochi filius qui cognominat e nobis.
 r occupauit ptolomayda. et receperit eu.
 r regnauit ille. Et auduit demetrius rex.
 et congregauit exercitu copiosum ualde. et ex

Palis. alchim p...

eos muros urbi et munimentos maueribus
 sumptu tabuntur de rone regis. et ad costru-
 endos muros iudea. ut autem audisti ionathas
 et ipsi sermones istos non crediderunt eis nec
 receperunt eos quia recordati sunt malicie magis
 quam fecerit israel. et tribulaverunt eos videntes.
 Et complacuit eis malisandum quia ipse fue-
 rat eis princeps sermonum pacis. et ipsi auxilium
 fecerunt omnibus diebus. Et congregavit alexan-
 der rex exercitum magnum et ad moenium castris
 demetrii. et dimiserunt plurimum duo reges.
 Et fugit exercitus alexandri. et miseratus est eum
 demetrius et incubuit super eos. et invaluat p-
 tum iudis. donec occiderit sol. et occiderit deme-
 trius illa die. Et misit alexander ad philo meil-
 ite regem egypti legatos scilicet haec verba dicens. Quod
 regressus sum in regnum meum et loci in sede
 patrum meorum. et optinui principatum et stui
 demetrii. et possedi regnum meum et omni-
 si cum eo pugna et contritus est ipse et castra eius
 anobis. et sedemus in sede regni eius. et nunc
 statuam ad invicem amicitiam. et da mihi fi-
 liam tuam uxorem. et ero gener tuus. et da
 bo tibi dona et ipsi dignitates. Et respondit rex pro-
 lomeus dicens. Felix dies in qua reversus es ad
 terram patrum tuorum. et sedisti in sede regni
 eorum. Et nunc faciam tibi que scripsisti. hoc accurre
 prolo meo. ut videam nos in iudea. et sponde-
 am tibi sicut dixisti. Et exiit prolo meus de
 egypto ipse et cleopatra eius filia. et venit pro-
 lomachus anno centesimo sexagesimo sexto. et
 occurrit ei alexandri rex. et dedit ei cleopatram
 filiam suam. et fecit nuptias eius prolo machi.
 sicut rex in magna gloria. Et scripsit rex alexan-
 der ionathae ut veniret obviam. Et abiit
 cum gloria prolo machi. et occurrit ibi duobus
 regibus. et dedit illis argentum multum et aurum
 et dona. et inveniit gratiam in conspectu eorum. Et
 veniunt ad iudis eum unus pestilens ex iudeis.
 unus iniquus interpellans ad iudis eum. et non
 intendit ad eos rex. Et misit exspoliari iona-
 than vestimentis suis. et induit eum purpura.
 Et tunc fecerunt. Et collocati eum rex sedere
 secum. dicens principibus suis. Ecce est eo in
 medio civitatis. et predicat ut nemo int-
 pellet ad iudis eum de ullo negotio. nec
 quodquam ei molestus sit de ulla causa. Et fac-
 tum est. ut vidit qui interpellabat gratiam ei.
 que predicabatur. et operam eum purpura
 fugerunt. Et magnificavit eum rex. et scrip-
 sit eum inter primos amicos. et posuit du-

cem et principem principum. Et reversus est
 ionathas in iherusalem cum pace et leticia magis.
 In anno centesimo sexagesimo quinto venit
 demetrius demetrii filius a creta in terram pa-
 trum suorum. Et audiit alexander rex.
 et contristatus est valde. et reversus est antio-
 chiam. Et constituit demetrius appollonium
 qui fuerat celestis. et congregavit exercitum
 magnum. et accessit iherusalem. et misit ad io-
 nathan summum sacerdotem dicens. Tu solus
 restas nobis. Ego autem factus sum inde-
 visum et inobprobrium propterea quia tu po-
 testate dices ad usum nos in iherusalem. Huc
 ergo si confidis in iuramentis tuis. descende
 ad nos in campum et comparemur illic in
 iudicio. quia mecum est iuramentum bellorum. Interroga et
 vide ce qui sum ego. et a qui apellatus sum. qui et
 dicunt quod si potest stare pes tuus ante faciem meam.
 quod vis infugam consilium patris tui in terra
 sua. Et nunc quomodo poterit sustinere equita-
 tum exercitum tuum in campo. ubi non est lapis
 nisi solum nec locus fugerit. Et audiit
 autem ionathas sermones appollonis. motus est
 animo. et elegit decem milia virorum. et exiit
 ab iherusalem. Et occurrit ei synis filius eius in adu-
 torum. et applicuit castra in ioppem. et exclusit
 eum acuitate. quia custodia appollonis iop-
 pe erat. Et oppugnavit eam. et exercitus qui
 erant in civitate apparuit ei. et optinuit io-
 nathas ioppem. Et audiit appollonius et
 admovit tria milia equitum et exercitum mil-
 tum. et abiit mazonum tanquam iter faceret. et
 statim exiit in campum eo quod habet multitudinem
 equitum. et confideret in eis. Et miseratus est eum io-
 nathas mazonum. et plurimum dimisit. Et re-
 liquit appollonius in castris mille equites pro
 eos occurrere. Et cognovit ionathas quod in
 die post se. et circumierunt castra eius amane
 usque ad vespertinum. Populus autem stabat sicut praecipit
 ionathas et laboraverunt equi eorum. Et cecidit sy-
 mon exercitum suum et commisit contra
 legionem equites enim fatigati erant. et ceciderunt
 sunt ab eo et fugerunt. Et qui dispersi sunt in
 campum fugerunt in iherusalem. et inveniunt
 in bethyago ydolum suum. ut se liberarent. Et
 succendit ionathas castra et civitates que
 erant in castris eius. et accepit spolia eorum.
 et templum dagon. et eos omnes qui fugerunt
 in iudis. succendit igni. et fuerunt in civitate
 te qui occiderunt in gladio. cum hiis qui suc-
 censa sunt fere octo milia virorum. Et movit inde

ionathas castra raphent ca ascalone. Et
exierunt de ciuitate obuiam illi in magna
glā. Et reuēsit ionathas in iherosolimis
spolia multa. Et factū ē ut audiret alexand
rex sermones istos addidit adhuc gloriā
ionathan. Et misit ei fibulam auream sic ē
consuetudo dari congruatū regum. et dedit
ei accaron. et omēs fines eius in portione co
muni.

Et rex egypti congregauit exercitū sicut
arenam. que ē circa oram maris et naues
multas. et querēbat optime regnū alex
andri in dolo. et adde illud regno suo. Et
exiit in syriam pacificis iherosolimis et apperit
bant ei omēs ciuitates. et occurrebant illi ob
uiam. sic enim mandauit illi alexand
rē exercitū illi obuiam. cum pace. eo quod so
cer suus eēt. Cum autē introuerit ciuitates
tūc ptolomeus. constituebat custodiam
militum in ciuitatibus singulis. Et ut ap
propinquauit azoto. ostenderunt ei tēplū
dagon incensum. azotum. et cetera eius dno
lira. et corpora proiecta. et cetera quae ce
ciderunt in bello. et narrauerunt ei quā fecit
ionathas. ut utriusque eum. Rex s̄ me
u. et habuit apud se. Ionathas uero occurrere illi
cum glā in iherosolimis. et salutauerunt se inuicē. et
manserunt illic. Alia autē die dedit iona
thas regem usque ad flūm qui uocatur eleu
therus. inde reuēsit est in iherosolimis. Hec autē pro
lomeus optinuit omēs ciuitatē mariti
marū usque ad selemā ciuitatē martuniam
et cognouit de alexandro genere suo omnia
mala. Et misit legatos ad demetrium regē
dicens. Veni componamus inter nos pactum. et
dabo tibi filiam meam quā habet alexandrus. et
regnabis in regno patris tui. Penitet enim me
quod dedim tibi filiam meam uxorem. Nam
quesiuit me occide. Et utriusque eum. Hec
quod cupideret regnum illius. Et introuit
ptolomeus antiochiam et imposuit
duo drademata in capite suo. egypti raphē.
et abtulit filiam suam et dedit illā deme
trio. et alienauit se ab alexandro. et manifeste
sunt factae inimicitiae eius. tempore illo rex a
lexander in chana erat. et audiret et uenit
eum in bellum. Et exiit ptolomeus rex ad
iherosolimis cum manu ualida et fugauit eum. Et
fugit alexander in arabiam. ut ibi protēgeret
Hec autem ptolomeus exiit. Et abtulit
gaddiel archiepiscopus. captus alexandrus et misit ptolo

meo. Ptolomeus autem die tertiū mortuus est.
et omēs eius in fide sunt ab huius qui erant in
munitioibus. Et regnauit demetrius filius de
metrii quem debellauerat alexander anno
centesimo sexagesimo septimo. In diebus illis
congregauit ionathas eos qui erant in iherosolimis
ut expugnaret arce que ē in iherosolimis. et fecerunt
ad eam machinas multas. Et abierunt quidam
ex iherosolimis iniqui qui oderunt gentē suā
ad regem demetriū et renūciauerunt illi dices
tes quod ionathas obiderat arce. Qui cum audiret
intrauit iherosolimis et uenit ptolomeum. et scripsit
ionathe. ut obideret arce. Et reliqueret. et occur
reret sibi ptolomeo ad colloquium festiuum.
Iste autē uisit magis obideri arce. et legit de
senectute. et de sacerdotibus. et dedit se periculo
et accepit aurum et argentum et alia. Rema uel
ta. et abiit ad demetrium regem ptolomeum.
et inuenit gratiam in conspectu eius. Quia autē
exegente eius adierunt regem ad uisum eius iniqui
iniqui. Rex autē contempsit interpellationē
illorum. et fecit ei secundo que fecerunt illi et prius
reges. et exaltauit eum in conspectu amicorum
suorum. omnium. et statuit eum principē sacerdotum
et quocumque alia fuerint necessitates conuenerit
illi. et fecit eum principē amicorum suorum. Et pos
tulauit ionathas arce ut in iherosolimis fieret
demetrius. et ea loca principalia et samariam. et pro
misit ei talenta trecenta. Et conuenerunt rex
et scripsit ionathe epistolas et huius omnibus hunc
modum continentes. Rex demetrius ionathe salutem
salutem et genti iudeorum. Exemplum epistole
quā scripsit. Lachrem. congruato modo de uobis.
scripsimus et uobis ut scitis. Rex demetrius lach
rem parenti salutem. Genti iudeorum. annos in
ter conseruauit ad nos que uisita sunt. iudicabit
benedictio. et benignitas ipsorum. quoniam in nos huius.
Statuimus ergo illi omēs fines iudeos. et huius
leges in hereta. et samariam. et addidimus iudeis
samariam et confines eius. Omnibus iherosolimis
bus in iherosolimis loco regali que ab eis uox
us accipiebatur per singulos annos. et pro fructu
bul tūc et pomorum. et alia que ad nos perueniunt.
et decimas et tributa ad nos pertinentes. signa
salutem et coronas que ad nos pertinent. et nihil
est. et nil horum uirtutum est. ex hoc et in nomine ipso
Huius ergo caritate facit huius exemplum. et uenit
ionathe. et ponat in monte sicut in loco celeberrimo.
Et uidit demetrius rex quod saluaret in iherosolimis
eius. et nemo illi resistet. et dimisit exercitum
suum abire in iherosolimis in loco suo. excepto

perogno exercitu. quem contempserat ab insula
gentium. et inuenci erant omnes exercitus pmissi
eius. Tiphon autem qui p̄dem parat fuerat a
lyandis. ut totus exercitus murmuraret
contra demetrium. et abiit ad hamaschi au
tem qui nudalet anthochum filium alexei
ca qui assiduit ei ut traderet eum ip̄i. et regna
ret loco patris sui. et nunciu[m] ei quid fecerit deme
trius. et inimicis exercitus eius aduersus illum.
et mansit illic diebus multis. Ionathas autem misit
ad demetrium regem ut iuberet eici eos qui e
rant in mare inuisum. et qui erant in pestifera
quia expugnabant ceterosque. Demetrius
et respondit ad illum dicens. Non tamen hoc faci
ant. sed et gloria illustrabo te et gentem tui
cum oportuni fuerit. Hinc et redit factus a mite
re in uiros inuicibilis. quod dimisit omnem exercitum
meum abire unquam in locum suum. Et mi
sit illi ionathas tria milia uiros fortium an
thochum. Et ueniunt ad regem. et oblectat
eum rex inuitatione eorum. et conueniunt quod erant
de ciuitate centum uiginti milia uiros. ad
iussum regis. et uoluerunt interficere eum. Et fugit
rex manu uirorum qui erant de ciuitate
occupant remota ciuitatis. et ceperunt pug
nare contra regem. Demetrius uero uocauit ad
se quos uideos qui ueniunt illi inuicibilis. et
sparsit illos in ciuitate. Et occidunt illi die
centum uiginti milia uiros. et incendunt
ciuitatem igni et accipiunt spolia eius. et uide
munt regem de manibus illorum. qui uoluerunt
interficere eum. Cuius autem cum iudei optinuissent
ciuitatem. sicut et capiebant. infirmatque fuit
nate sua. et properauerunt uenire ad regem
clamantes cum precibus dicentes. Da nobis dex
tram et cesserit iudei debellare nos. et ciui
tatem uiam. Et his deus prouidit arma.
et fecit pacem. Iudei autem glorificati sunt
in conspectu regis et in conspectu omnium qui e
rant in regno eius. Et regressi sunt in ierusalem
habentes secum spolia multa. Et sedet demetrius
in sede regni sui et filius sui in conspectu eius.
Et natus est omnia quecumque dixerat se fac
turum ionathe. et alienauit se ab eo. et si
illi reddunt scilicet beneficia que ip̄i reddunt
ionathas sed adhuc magis uocabatur eum. Post
hoc autem uenit et tiphon. et anthochus filius
alexandri cum eo puer adulescent et ceteros reg
nare. Et imposuit dyadema capiti suo. et
congregat est ad eum omnis exercitus quem
conspiciunt demetrius. Tiphon autem accepit hostiam

eius et optinuit ciuitatem anthochiam illius.
Scriptum autem anthochus puer ad ionatham
dicens. Ecce constituo te summum sacerdotem
um et constituo te super quatuor ciuitates.
ut sis unus de amicis regis. Et misit illi or
namenta et ministria et dedit ei potestatem bi
bendi mactu. et esse in purpura. et hinc fibula
auream. et symonem fratrem eius constituit du
cem aternimul tui usque ad fines egypti. Et
exiit ionathas et cepit per ambrosia uide
ad flumen in ciuitatibus et congregat est ad eum
unusquisque exercitus syrie in ciuitate. Et uenit
ascalonam. et occurrit ei omnis ciuitas et gla
ria. Inde autem cum uenisset gazam. clausit et
illum omnis ciuitas gazae. Ille autem obsedit
eam. et succendit ignem uniuersa que erant in
circuitu eius. et ipsum destruent de partibus
et illam. Ceterosque rogauit ionatham
ut daret illi dexteram. et faceret cum illis pa
cem. Quod cum fecisset accepit filios principum
eorum obsides. et misit illos ierusalem. Et i
de per ambulauit ciuitates eorum. et uenit
usque ad damascum. Cum uero audisset ionathas quod
peruicaci fuerint principes demetrii regis
in ciuitate que est in galilea. et ueniret cum ex
ercitu multo uolentes eum amouere a mago
cio regni occurrit illis ionathas. fratrem autem
suum symonem reliquit in regno. Et applicauit
symonem ad bechsam. et expugnare cepit ei
diebus multis. Ciuitas autem cum se uideret
fortiter debellari. postulauit a symone
ut se dederet. Ille autem dedit illi et eiecit eos
inde. et cepit ciuitatem et posuit in ea presidium.
Et ionathas et cetera eius applicauit ad as
genetum. et uigilauerunt diluatio in campo
asor. et ecce castra alienigenarum occurre
bant eis in campo. pars autem aliqua uolens
occidit se in montibus. et factus sunt illi in
die. Ipse autem occurrit exercitibus. in sidie uero sur
redierunt de locis suis. et miserunt plures. Et
fugit pars ionathe omnis. et nemo ex eis reue
tulit nisi mathathias filius ab soloni et
uides filius calphi princeps militie exercitus.
Et scidit ionathas uelut uicta sua. et posuit
finem in capite suo et orauit ad deum. et re
uersus est ad eos in plures. et conuenit eos et pug
nauit. Et fugerunt de alienis a facie iona
the. Quos cum uiderent fugere persequuti sunt
post eos usque ad asdos. in omnia castra uolens.
et occidunt de alienigenis multa die tria mi
lia uiros. et uelut est ionathas in ierusalem.

Et uidit ionathas qd tpe cum **XII.**
 ad iuuaret. elegit uiros nobiliores. et misit
 romam ut statuere et renouarent ad eos ami-
 ciam. et aspatriathen. et ad alia loca misit
 epistolas scdm eandem formam. et ueniunt
 romam et qui missi erant a ionathas et introe-
 runt in curiam senatus et dixerunt. Ionathas
 summus sacerdos et uniuersa gens iudeoz mi-
 serunt nos ut renouetur amicitiam et socie-
 tatem ad nos scdm psumam collocactione. Et
 rediunt illi epistolas romam et qui ducunt
 eos per loca. usqz in ierusalem cum pace. Et hoc
 exemplum epistolarum quas scripsit ionathas
 spurciatis. Ionathas summus sacerdos et senio-
 res gentis iudeoz et reliquiis pph. spurciatis
 scripsit salutem. Jam pdem misse sunt episte-
 ad omnia summum sacerdote. a dario qui
 regnabat apud uos qm elis filius ari ac recep-
 tum continet qd subiectum e. Et suscep omnia
 uirum qui fuerunt missi cum honore. et ac-
 cepit epistolas ab eo in quibus significata de socie-
 tate et amicitia. Hos q cum nullo horum indige-
 mus exhortationem hntes in libris sac qui sunt
 in manibus nris. temptauimus mittere ad uos re-
 nouare firmitate et amicitiam. ne alienemur
 a uob. contra enim tempora transierunt. ex quo
 missi ad nos. Nos au in omni tpe sine inter-
 missione iudicis sollempnibus et incens quibus
 oportet memores sumus uiri. in facibus que
 offerimus et obsecrationibus sicut est. et deos
 meminisse ut. Oblectamur enim in gloria
 uira. Hos au circumdeditur multe tribuiones.
 et multa pna. Expugnauit enim nos reges
 qui sunt in circuitu nro. Hos uolumus
 cum necesse hiamus molesti et uob. et ad locis
 et amicit nris inhiit pnt. Habemus e auxiliu
 de celo quo sepe libemur ab inimicis nris. p
 qd et humiliauit ipsi inimici nri. Elegimus itaqz
 numenium archiochi. et antipater iasonis
 filiu. et misimus ad romanos renouare ad
 eos amicitiam et psumam societate. Manda-
 uimus quoqz mis ut ad uos eant. et salutes
 uos. et reddant uob epistolas de remissione
 et de firmitate nra. Et nunc benefaciet consen-
 tite nob ad hoc. Et hoc receptu epistolaru q
 misit omnia rex spurciataru. Omnia ionathe
 sacerdoti magno salutem. Inuentum e in scriptis
 de spurciatis et iudeis. qm sunt filii. et qd fit
 de gene habraham. Et nunc ex quo hoc cognouimus
 benefaciet rescribere nob de salute uira
 et de pace uira. Et nos quoqz rescribimus ubi qd

peccata nra et possessiones nre uire sunt. et uire
 nre mandauimus itaqz ut renouaretur uob
 scdm hec uerba. Et audiuit ionathas qm e
 gressi sunt pncipes demetri. cum exercitu mag-
 no supra qm psumum pugnare ad uos. et
 exiit ab uisum et occurrit illi in ammau
 in regione eoz. n enim dederit eis spacium
 ut ingrederentur regionem eius. Et misit expo-
 sitores in circuitu pna. et reuerti nuntiabant
 ei dicentes. qd constituerunt sup uenire illi noc-
 te. Cum ergo occidisset sol. precepit ionathas si-
 il uigilare. et ee in armis. iunxit ad pugna to-
 ta nocte et posuit custodes per circuitu castror.
 Et audierunt ad uersari ionathe. qd parat e io-
 nathas uenire cum suis in bellum. et expaue-
 runt. et timor inuasi eos et incendit igne in
 castris suis. Ionathas au et qui cum eo erant no de-
 muerunt usqz mane. uidebant enim lumina
 ra ardencia mentis illoz. et no potunt dormi-
 re p suspitione. In au incenso igne sustulerunt
 arma sua et fugerunt. Ionathas u cum iuxta
 ta suis insecutus e post eos. et no potuit com-
 prehendere eos. Timuerunt enim suum clamore
 uiri. Et dicitur ionathas ad arabes qui dicitur
 hader. et percussit eos in gladio. et accepit spolia
 eoz. Et iunxit et uenit damascum et pambu-
 lauit omnem regionem illa. Venit au hmo et
 eius et pambulauit usqz ad ascalonam et ponna
 eius pna. Et rediit in ioppem. et occupauit
 eam. audiuit enim qd uellent pna tradere
 partibus demetri. et posuit illic custodes ut uis-
 todarent eam. Et reuerti e ionathas et conuo-
 cauit seniores pp et consilium fecit eis. ut e-
 dificent pna in omni iudea. et exaltent mu-
 ros ierusalem. et faciant attitudinem magnam inter
 mediu ariet et circuitus. ut sequantur eam a
 ciuitate. ut esset ipa singulari. ut nosqz emi-
 us uendat. Et fecit ut cepissent edificare
 demoluit de muro torrentis qui e ab oriente
 solis. et repamit eum qui uocatur caphethen.
 et hmo edificauit ad iada. in sephela. et mun-
 uit eum. et posuit portam et leuys. Et fecit eis p-
 uita suriret tton. et uoluit regnare ab he-
 et imponere dyadema. et extendere manu sua i
 archiochi regem. et inuit ne forte per-
 mitteret eum ionathas. et ne uirtus ad illu
 pugnaret ad uos eum. Querebat q com-
 phende illum et perire eum. Surgens uice
 abire in bethsan. ut aliquo ang vnto. et
 subtrahi dolo deciperet ionatham. Ionathas
 et ignorans dolum. occurrit illi et uigilauit

XII

multis equis uirorum eleat implum. et ueni beth
 san. Et uidit trison quia uenit ad illum iona
 thas cum exercitu multo ut extendet manū ma
 nū suā et amittit ualde. et excepit illū ē honore
 magno et comendatū est omnibus annis suis. et
 reddidit ei munera. et precepit exercitū suū. ut
 obedirent ei sicut. Et dixit ionathas. ut quid
 uocasti uniuersum populum tuum. cum bellū nobis
 sit. Et nūc remitte illos in domos suas. Et
 quid autem uos paucos qui tecum sunt. et ueni
 mecum prolomanda. et tradam illam tibi. et
 reliqua p̄dora et reliquum exercitum. et uniuersos
 p̄ditos negotiorum. et ego conuulsi abibo.
 p̄dit enim ueni. Et credidit ionathas et fecit
 ita ut dixit ei. et dimisit exercitum a se. et re
 si sunt in terram iuda. reliqui autem quia ad tria
 milia uirorum fecerunt sunt eū. ex quibus aliquos
 reliquit in galilea. et sic cum mille uenit ad
 t̄bone. ad ciuitatē prolomanda. Cum autem in
 illa ciuitate ionathas cum t̄bone eius
 prolonens. clauserunt portas et comprehen
 derunt eum. et interfecerunt omnes gladio qui
 cum illo intrauerunt ciuitatē. Et misit trison
 equites et exercitum in galilea et in campam
 magnā. ut p̄derent omnes socios ionathas. ut con
 gnouit omnes iudei. quia comprehensus ē ionathas
 et perit. et omnes qui cum illo erant. horreat
 se. et conuulsi abierunt parua implum. Et
 uiderunt qui insequēbantur. quia ammissus est
 illis pugnat. et conuulsi sunt. Et ueniunt omnes
 cum pace in terram iuda. et ueniunt ionatham
 et eos qui fuerunt cum illo. et timuerunt ualde.
 Et uenit omnis israhel ueluti magno super ionatham
 et exercitum eius. Et quesierunt omnes gentes que
 erant in circuitu eorum. ut perderent israhel. Dixit
 enim. Non hinc principem aut ducē qui se ad
 iuuat. Hunc ergo expugnemus illos. et tollam
 memoriam eorum. **XII.**

Aduit autem symon quod congregauit t̄fon ex
 ercitus copiosum. ut ueniret in terram iuda.
 et intraret eam. et uidit quod intrare ē p̄dit. et in
 timore. et ascendit israhel et collegit omnem populum
 et exortatus ē eos dicens. Vos scitis quia ego et
 fratres mei fecimus de legibus scitis. et p̄dit et ang
 thas qualis uidimus experti sumus. hōz grā
 perierunt fratres nostri p̄dit et relictus sum ego
 solus. Et nunc si in contingat parere alicui
 mee mori t̄pe tribulationis. Non ē ego meli
 or sum fratribus meis. vnde dabo itaque gentem
 meam et sciam si n̄. et natos uos. et uxores
 uos. Congregate sunt enim uniuerse gentes. ut

ueniant conterere nos inimicitie aī. Et i
 censit est ipse p̄dit simul. ut audierunt vbi
 ista. et responderunt uoce magna dicentes.
 Dux n̄ loco iude et ionathas fratres tui pug
 nauerunt n̄m et omnia quecumque dixit nobis
 faciemus. Et congregauit omnes uiros bellato
 res. et accelerauit consummare muros israhel. et
 munuit eam mercatu. Et misit symon fratrem
 abfoloni et cum eo exercitum nouum in ioppē.
 et occidit eos qui erant in ea et remansit illic i
 ea. Trison autem promouit a prolomanda cū
 exercitu multo ut ueniret in terram iuda. et io
 nathas cum eo in custodia. Symon autem appli
 cuit in aduul contra faciem campum. Et ut
 gnouit trison quod symon surrexerat in loco iona
 thas fratris sui. et quia commisiturus est cum eo p̄dit.
 misit ad eum legatos dicens. De argento quod de
 bebat ionathas fratris tui in ratione regiam
 p̄dit negotia que habuit. p̄dit retinere eum ap
 nos. Et nunc remitte argenti talenta cent
 et duos filios eius obsecras. ut nō relictus refu
 giat a nobis. et remittemus eum ad uos. Sy
 mon uero congronit quod dolo locutus ē sciam. et
 misit t̄bone illi argentum et pueros ne inimi
 citiam magnam sumeret ad israhel et dicit p̄dit.
 Quare n̄ misisti illi argentum et pueros quos
 petiuit. Trison autem postea quoniam accepit argē
 tum. intrat ē illi. et noluit dimittere iona
 thas. Post hoc autem uenit trison intrare re
 gionē iudee. et circouierunt uiam que ducit
 ad uentem. et symon et castus eius ambulabat
 in omnem locum quocumque illis et t̄bone. Qui
 autem erant in uoce miserunt legatos ad t̄bone.
 ut ueniret festinant ad eos p̄dit et asserit
 illis et dicit. Et parauit trison omnem exercitum
 ut ueniret in illa nocte. Cuius autem n̄ge multa
 ualde. et nō uenit in galadithin. Et cum ap
 propinquasset bochania occidit ionatham
 et filios eius illic. Et conuulsi trison. et abiit
 in terram suam. Et misit symon et accepit
 ossa ionathas fratris sui. et sepeliuit ea. in modi
 icuitate patris eius. Et plauerunt eū omnes
 israhel placenti magno. et hucunt eum dies
 multos. Et edificauit symon super sepul
 crum patris sui et fratris sui. edificauit
 altum uisum lapide polito ante et retro.
 et statuit septem pyramidas. unā contra
 unam patris et matris et quatuor fratribus. et
 huc circumposuit columpnas magnas
 et super columpnas arma ad memoriā
 et̄na. et huc arma naues sculptas que

uidentur ab omnibus nauigantibus mare.
 Hoc est quod fecit modum sepulcrum usque in ho-
 diernum diem. Trifon autem cum iter fa-
 ceret cum antiocho rege adolecente uolo ce-
 cerit eum. et regnauit loco eius. et imposuit
 dyadema a se. et fecit plagam magnam in
 terra. Et edificauit symon presidia iudee. mu-
 nens ea turribus excelis. et muris magnis
 et portis et sepi. et posuit alimta in mun-
 tionibus. Et elegit symon uirum et misit ad de-
 metrium regem. ut faceret remissionem regio-
 nis. quod actus omnis tisonis per duxionem fuerit
 gestus. Et demetrius rex ad uerba ista respondit
 et scripsit eplam talē. Rex demetrius symoni sa-
 mo sacerdoti et amico regū. et seniori et gen-
 tili iudeorum. salutem. Coronam auream et harben-
 qm̄ militis suscepimus. et parati sumus facere
 uobiscum pacem magnam. et scribere p̄positis
 regis remitte uobis que inuolimus. Et
 cumque enim constituissemus uobis statum
 munitiois quas edificastis sunt uobis. Re-
 mittimus quoque ignorantiam et p̄ca usque
 in hodiernum diem. et coronam quam debetis
 uis. et si quod aliud erit tributum uisum. iam
 non sit tributum. et si qui ex uobis apri sunt con-
 sebi in mōs conscribantur. et sit in uos
 pax. Anno centesimo septuagesimo ablatū ē
 uiginti gentium ab uis. et cepit p̄p̄s in sebe
 in tabulis et gestis publicis. Anno primo sub
 symone sacerdote magno duce et p̄ncipe
 iudeorum. In illis diebus symon applicuit ad ga-
 zam. et circumdedit eam castris. et fecit ma-
 chinas. Et applicuit ad ciuitatem. et percussit
 turrim unam. et comprehendit. et qui erupe-
 runt. erant intra machinam in ciuitate.
 Et factus ē motus magnus in ciuitate. Et ascen-
 dunt qui erant in ciuitate cum uxoribus
 et filiis. supra murum. scissis tunicis suis. et
 clamauerunt uoce magna. postulantes a symo-
 ne dixerunt. Non nos reddas
 scdm̄ malitiam istam. sed scdm̄ in uobis tuas.
 Et flexit symon non debellauit eos. Cierit tū
 eos de ciuitate et emundauit edes iniquis fue-
 runt simulacra. Et tunc inuauit in ea cum
 ymnis benedictiois dñm. et eiecta ab ea omni
 immundicia collocauit in ea uirum qui legē se-
 cuit. et munus eam. et fecit habitacionem. Quia
 autem erant mare usque prohibebantur egredi.
 et in gili in regione. et emere et uende. et est
 uerit ualde. et multis exercit fame perierunt.
 Et clamauerunt ad symonem. ut dextis acciperet.

dedit illis. Et eiecit eos inde. et mundauit ar-
 cem a contuminationibus. et inuauit in o-
 cia et uicesima scdm̄ in istis. anno centesimo
 septuagesimo primo cum iudeis et inuauit pul-
 maz. et cytharitis et cymbalis et nablis. et ymnis.
 et cantibus. quod contumtus ē inuicibus eorum. Et
 constituit ut omnibus annis agerentur dies hu-
 cum leticia. Et inuauit montem templi qui
 erat secularis. et habitauit ibi ipse. et quod eo
 erant. Et uidit symon iohannem filium suum. quod
 uir est et fortis. posuitque eum ducem iuratum
 in iudaea. et habitauit gazam. **XIII.**

Amo centesimo septuagesimo scdm̄. congre-
 gavit rex demetrius exercitus suos. et abiit
 in mediam ad contumeliam s̄ auxilia. ut expug-
 naret tisonem. Et audiuit arlaces rex phidit. et
 medie. quod inuauit demetrius confines suos.
 et misit unum de p̄ncipibus suis. ut compre-
 hendere eum uirum. et adduceret eum ad se. Et
 abiit et percussit castra demetrii. et comprehē-
 dit eum. et duxit eum ad arlaces. et posuit eum
 in custodia. Et siluit omnis terra omnibus
 diebus symonis. et quesierunt bona gentis sue.
 et placuit illi potestas eius et gloria ei. omnibus
 diebus. et cum omni gloria sua accepit ioppen
 portum. et fecit inuentionem in silis maris. et
 dilatauit fines gentis sue. et optinuit regio-
 nem et congregauit captiuitatem multam.
 et dominat ē gazam. et bethsur. et archi-
 tabilitate in mundicia exora. et non erat qui
 resisteret ei. Unusquisque colebat terram suam cum
 pace. et terra uirum habuit fructus suos. et ligna
 camporum fructus suum. Seniores implentes
 sedebant in domibus terre tractabant. et iuue-
 nes induebant se gloriā. et stolas bestium. et ciuita-
 tibus tribuebat alimonias. et constituiebat eas ut es-
 sent uasa munitiois. quo ad uis notatum ē non
 gloriā eius usque ad extremum terre. fecit pacem super terram.
 et letatus ē in ista leticia magna. et sedat unumquemque
 sub uite sua. et sub ficulnea sua. nec erat qui
 eos trederet. Defecerit impugnant eos super terram.
 Roges contra sunt in diebus illis. et confirmauit
 omnes humiles ipse sui. et legem exquisiuit. et ab-
 stulit omnem iniquum et malum. scdm̄ gloriificauit
 et multiplicationem uasa scdm̄. Et autem ē uome
 quia defunctus est ionathas. et usque in sp̄ncipatū
 et constituti sunt iudei. ut audierunt autem quod
 symon esset eius factus esset summus sacerdos loco
 eius. et ipse optinuit regionem et ciuitates iudee.
 scripsit ad eum tabulis eius. ut renouaret
 amicitias et societatem quam fecerat cum iuda.

et ionathas fratres eius. et lecte sunt in conspectu
 ecclesie in iherusalem. et hoc exemplum epistolaz. quas
 misit symon sacerdoti magno et senioribus.
 et iherosolymis. et reliquis israelitaribus. et
 legatis qui missi sunt ad populum nostrum. num
 ciavit nobis de vna gloria et honore. ac letitia.
 et gauisum sumus in uentibus eorum. et septimus qui
 ad nos emittit dicit in concilio. sic hunc
 anthochus. et antipater iasonis filius. legatis iudeo
 rum ueniunt ad nos. renouantes nobis patri
 nam amicitiam. et placuit pro eis uisus
 gloriose. et ponere exemplum sermonum eorum. in
 scripturis. ut sit ad memoriam spira
 cularum. Exemplum autem horum septimum symo
 ni magno sacerdoti. Post hoc autem symon misit
 numerum romam. hircum clypeum aureum
 magni pondus. munitur mille. ad statuendam
 ferre societatem. Cum autem audisset populus romanus
 sermones istos. dixit. Quam gratam actioem
 reddemus symoni et filiis eius. Restat et
 ipse frater suos. et expugnauit inimicos israel.
 Et statuit ei libertatem. et desepserunt in ab
 uerteret. et posuerunt in iherusalem. Et hoc
 exemplum septimum. Octaua decima
 die mensis elul. anno centesimo septuagesimo
 secundo. anno regni sub symone sacerdote magno
 marthamahel. in conuentu magno sacer
 dotum. et principum gentis et seniorum. re
 gis nota facta sunt hec. Quia frequenter facta sunt
 flia in regione nostra. symon autem mathathie filius.
 ex filiis ierich. et frater eius dedunt se pericu
 lo. et restituerunt aduersariis gentis sue. ut sta
 rent contra populum. et gloria magna glorificauerunt
 gentem suam. Et congregauit ionathas gen
 tem suam. et factus est ille sacerdos magnus. rap
 posuit eis ad populum suum. Et uoluit inuicem
 a se. et ad uerere regionem ipsorum. et
 gerende manus in sacra scriptura. Tunc restitit sy
 mon. et pugnauit pro gente sua. et erogaui
 multas pecunias. et armauit utrosque
 gentes sue. et dedit eis stipendia. et mi
 nuit cunctas iudee. et bechsanam que erant
 in finibus iudee. et erant arma hostie. ac
 ta. et posuit illic presidium utrosque iudeos. et iop
 pen munitur que erant ad mare. et gazaram que
 est in finibus azoti. in qua hostes antea habita
 bant. et collocauit illic iudeos. et quocumque ap
 erant ad correctionem eorum. posuit in eis. Et vi
 dit populus actum symonis. et gloriam quam agnauit
 frater genti sue. et posuit eum ducem suum.

principem sacerdotum eo quod ipse fecerat hec
 omnia. et iustitiam et fidem quam conserua
 bat genti sue. et exquisiuit omnem exaltationem
 populum suum. Et in diebus eius prospexit in
 in manibus eius ut tollerentur gentes de re
 gione ipsorum. qui in ciuitate dauid erant
 in iherusalem. de qua procedebant robora
 minabant omnia que in ciuitate sancta. et
 et inferebant plagam magnam ciuitati.
 et collocauit in ea utrosque iudeos. tutam
 regionem et ciuitatem. et exaltauit muros
 iherusalem. Et rex demetrius statuit illi sum
 mum sacerdotem. Sed in hoc fecit eum amicum
 suum. et glorificauit eum gloria magna. Au
 diuit enim quod appellati sunt iudei au
 manis. amia et sochi et fess. et qui suscep
 erunt legatos symonis gloriose. et quia
 iudei et sacerdotes eorum. consentiunt esse eum
 ducem suum. et summum sacerdotem. ineter
 num donec surgat propheta fidelis. et ut sit
 eos dux. et ut cura eius illi pro sanctis. et ut
 statuet propositos super opera eorum. et super
 regionem. et super arma. et super presidia. et
 cura sit illi de sanctis. et ut aueratur ab omni
 et ut scilicet inuicem eius omni conscep
 tionis in regione. et ut operari possit
 auro. et non liceat ulli de populo. et de sacerdotibus
 unquam facere aliquid horum. et commo
 de his que ab eo dicuntur. aut commo
 de conuentu in
 regione sine populo. et uestibus purpura. et uti
 fibula aurea. Qui autem fecit hoc. aut
 tum fecit ad horum. reul eis. Et complacuit omni
 populo conseruare symonem. et facta sunt uerba
 ista. Et suscepit symon. et placuit ut summo
 sacerdotio fungeretur. et esset dux et princeps
 genti iudeorum. et sacerdotum. et presens omnibus. Et
 septuaginta unam ponere dixerunt in tabulis ere
 it. et ponere eas in iherusalem. in loco celebra
 ti. aut eorum. ponere in iherusalem. ut fiat symon et filii
 eius.

Et misit rex anthochus filius demetrii
 epistolas ad iherusalem. maris symoni sacer
 doti. et principi gentis iudeorum. et uniuersae
 genti. et erant continentis hanc modum. hec
 anthochus symoni sacerdoti magno. et
 genti iudeorum salutem. Quisquis peccauerit
 optinuit regnum patrum nostrorum. volo
 autem uindicare regnum. et restitue illis sicut
 erant antea. etiam feci multitudinem exer
 citus. et feci naues bellicas. volo autem proce
 dere per regiones. ut uisitem in eis que corru

perunt regionem nostram et qui desolauerunt ciuitates multas in regno meo. Nunc ergo statuo tibi oblationes quas remisisti tibi ante me reges et quaecumque alia dona remisisti tibi et permitto tibi facere pacem propter nomen patris mei in regione tua. Item autem sciam esse in terra et omnia arma que fabricauerunt et plumbum quod extirpata. et tenes maneat tibi et omne debitum regnum. et que futura sunt regna ex hoc et in totum tempore remittuntur tibi. Cum autem operauit regnum nostrum glorificauimus te et gentem tuam. et templum gloria magna. ita ut manifestetur gloria nostra in uniuersa terra. Anno centesimo septuagesimo quarto exiit antiochus in terram patrum suorum. et conueniunt ad eum omnes exercitus. ita ut pauca relictis essent cum throno. Et miseratus est eum antiochus rex et uenit domum fugiens per maritima. sciebat enim quod congregata sunt in eum mala. et reliquit eum exercitus. Et applicuit antiochus super eorum. cum centum uiginti milibus uirorum. belligeratorum. octo milibus equitum. et circumiit ciuitatem. Et nauis amary accesserunt. et uocabant ciuitatem a terra et mare et neminem sinebant egredi. Venit autem nuntius et qui cum eo fuerat ab urbe roma habens epistolas scriptas regi et regionibus. in quibus continebantur haec. Lucius consul romanorum salutem regi pro iomeo. Legati iudeorum ueniunt ad nos amici nostri renouantes pristinam amicitiam. et societatem. nulli a symone principe sacerdotum. et pro iudeorum. Attulerunt autem et clypeum aureum. mille. placuit itaque nobis scribere regi et regionibus. ut si inferant eis mala. neque impugnent eos. et ciuitates eorum et regiones eorum. et ut si ferant auxilium pugnantibus aduersus eos. Visum est autem nobis accipere ab eis clypeum. Si qui ergo pendentes resugerunt de regione ipsorum ad uos. tradite eos symoni principi sacerdotum ut iudicet eos secundum legem suam. Haec eadem scripta sunt demetrio regi. et athalo. et areel. et arfacti. et in omnibus regionibus. et samisane. et spartanis. et de lo. et mido. et sicione. et carie. et samis. et pamplyna. et thyciam. et alacarnasium. et iodium. et faselida. et choo. et sydoe. et a iudo. et gormina. et gindiu. et cyprii. et cyrenen. Exemplum autem eorum scripsit symoni principi sacerdotum. et pro iudeorum. Antiochus autem rex applicuit castra in iudaeam. secundo ad mo-

uent ei semper manus. et machinas faciens. et concludit thronum ne procedat. Et misit ei symon duo milia uirorum. elapsum. in nauibus. et argentum rauri et uia et uasa copiosa. et noluit ea accipere. sed irrupit omnia quae praeter eum eo antea. et alienauit se ab eo. Et misit ad eum archenobum unum de amicis suis. ut traderet eum eo diebus. Vos tenetis ioppen. et gazaram. et aradem que est in iherusalem. ciuitatem regni nostri. fines eorum desolatis. et fecistis plagam magnam super terram. et dominatis estis per loca multa in regno meo. Nunc ergo tradite ciuitates quas occupastis. et tributa locorum quibus dominatis estis esse sine iudeis. Si in autem date pro illis quingenta talenta argenti. et extimulii. quod exterminastis. et tributorum ciuitatum. alia talenta quingenta. Si in autem uenimus et expugnabimus uos. Et uenit archenobus amicus regis in iherusalem. et uerbo gloriam symonis. et claritatem manu et argenti. et apparatus copiosum. et obstupuit. et retulit ei uerba regis. Et respondit symon. et dixit ei. Neque alienam terram sumpsimus. neque alienam detinere. sed hereditate patrum nostrorum. que ab inimicis nostris inuulsa aliquo tempore possessa est. Nolo et tempore habentes uenturam hereditate patrum nostrorum. Nam de ioppe. et gazara que exposita sunt ipsi faciebant in populo plagam magnam. et in regione nostra. Horum tantum talenta centum. Et non respondit illi uerbum. Herodotus autem cum uerbo ad regem renuntiavit ei uerba ista. et gloriam symonis. et uniuersa que uerbo. Et uenit rex in magna. Thronum autem fugit nauis in hortos iuda. Et constituit rex cendebeum duce maritimum. et exercitum equitum. et pedum. dedit illi. et mandauit illi mouere castra. et faciem iudee. et mandauit ei edificare cessionem et obstruere portas ciuitatis. et debellare per iherusalem. Rex autem persequeretur thronum. Et peruenit cendebeus iammam. et cepit irritare plebem. et conculoare iudeam. et captiuare iherusalem et interficere et edificare cessionem. et collocauit illic equites et exercitum. ut egredi possent pambularent uiam iudee sic constituit a rege.

XVI.

Et ascendit iohannes de gazara et nuntiauit symoni patri suo que fecit cendebeus. Et uocauit symon duos filios suos samos. iudam et iohannem. et ait illis. Ego et fratres mei expugnauimus hostes nostros. ab adolescentia nostra. usque in hunc diem. et prosperum est in ma-

mhy nry libere nstaliuocient. nūc aū
 tenu. sz estote loco meo r hyl nū. r qstā
 pugnatte bella nra. duxitum v de celo
 uobiscum sit. Et elegit de regioe. xx. mila
 uroz. belligentoz. et equites. et profca
 sunt ad cendebeum. Et dormierunt imo
 din. et surrexerunt mane. et abierunt in
 campū. r ecce exercitus copios inobuia il
 lis pedum r equorum. et flumiuul. tor
 rent eunt int mediuu ppoz. Et ad mouit
 casta omnia faciem ppoz. r pps eius. Et
 uidit pps in tepidantem ad transierand
 torrentem et transierant pms. Et ui
 dit eū uiri et transierunt post eū. Et di
 uisit pps et equites in medio pedum.
 erat aū equitatus ad vltiaz copios nimis
 r exclamauit sacz tubi. Et insugam cōis
 e cendebeu r casta eius. et occidit exercit
 mū uulnenti. restou aū fugerunt in
 munitōe. Tunc uulnenti est iuday sz
 iohanni. Johannes aū insecutus est eos do
 nec ueniret cordonam qm edificauit. Et fu
 gierunt us ad turry que erant magl. azo
 ti et succendit eal igni. et occidit exuis
 duo mila uroz. et restitit iudeam in
 pacē. Et ptolomeus filius aboty constructus
 erat dux in campo iericho. et habebat ar
 gentum r aurum multū. erat ē gener sō
 ni sacerdoti. Et exaltatū est cor eius. et uole
 bat optine regionē. et cogitabat dolum ad
 uersus symonē. r filios eius ut tolleret eos. Sy
 mon autem perambulans ciuitates q erant
 in regione iudee. r sollicitudinem gerēt ex
 descendit iericho. ipē r mathathias filius e
 r iudal anno centesimo. septuagesimo. vii.
 mte undecimo. hic misit salathi et suscep
 os filius aboti. in munitiuncula que uocā
 doth cum dolo qm edificauit et fecit eū ui
 uum magnū. et abscondit illic uroz. Et
 cum mebaia cēt symō r filii ei. surrexit
 ptolomeus cum suis et sumptierāt arma
 sua. et manūnt in dūuuiū. et occidit eū
 r duos filios eius r quosdam pios ei. r fecit
 deceptōne magnā iurē et reddidit mala
 pro bonis. Et scripsit hoc ptolomeus. r misit
 regi. ut mittert exercitum in auxiliū. r in
 det regionē et ciuitates eoz. r tributa. Et
 misit alios in gazaram tollere iohannē
 r tribuit misit epistolas. ut uenirent
 ad se. et daret eis argentum r aurū. et
 dona multa. Et alios misit occupare a

uitatem ierim r montem templi. Et pre
 currentes quidam nunciauit iohanni i
 gazara. qd perijt pē eius r frēs eius. et
 qd misit te quoz interfici. ut audiuit
 aū uehēnt exiit. et comprehēdit ui
 roz. qui ueniunt pde eum. et occidit eos.
 Congnouit enī qd querebant eū per de.
 Et dā sermonum iohanni et belloz eius
 r bonaz uirtutū quibz fortiter gessit. r
 totitā mūroz quos extrux. et rerū ges
 taz. eius. ecce hec septa s milibz diebū
 sacerdotū eius. ex quo factū ē pnceps sacerdo
 tum post patrem suū.

Barabz qui sunt per egyptum
 iudeis salutem dicunt. frēs q
 sunt in ierosolimis iudee. et q
 in regione iudea. r pacem bonā
 Benefaciat uob sz. et meminit testamēti
 sui. qd ad habutham et ysaac et iacob. lo
 cutus ē seruoq. suoz. fidelū. r det uob cor
 omnibz ut colatis eum. r faciatis eius uo
 luntatē in corde magno. et animo uolenti.
 Adaperiat cor nrm in lege sua. r in pcep
 tis suis. r faciat pacē. Gaudeat orationes
 nras. r reconciliat uob. nec usq. delit
 in pē malo. Et nunc hie sumus orantes
 pro uob. Regnante demetrio. anno centesi
 mo sexagesimo octauo. nos iudi septim
 uob. in tribulōne r impetu. que super uen
 nob multū annis. ex quo recessit iason a sca
 tra. et araggio. portam succendunt. et effu
 dunt sanguinē innocētē. Et orauim. ad
 dnm. et exaudita sumus. r optauim. sacrificiū
 r similitudinē. et accendimus lucnas. et pro
 posuimus panes. Et nunc frequenter dies se
 nophagie. mensis cisleu. Anno centesimo. ce
 tesimo octauo. pps qui ē in ierosolimis r
 i iudea. senatus. et uroz aristobolo magro
 ptolomei regis. qui ē de gene christoz. sa
 cerdotū. et hūi qui magistro sunt iudeis.
 salutem et ciuitatē. de magnis periculis
 adō liberati. magnifice grā agim. ipā.
 ut pote qui adūsū talem regem omnia
 um. ipe enī ebullire fecit de pāde eos qui
 pugnarunt contra nos. r scām ciuitatē.
 Nam cum imperfide cēt dux ipē. r ē ipso
 in mīsu exercitū. cecidit in templo nance.
 constitio deceptus sacerdotū nance. Et ē
 cum ea habiturus uenit anthioch. ad lo
 cum. et amoz eius. et ut acciper pecu

mal multas dicit noie. Cumq; pposuissent ei
 sacerdotes nance. et cum paucis eēt ingressis
 intra ambitum fami. clausit templum
 cum intrassent anthioch. apertisq; occulto
 audita templi mittentes lapides pculserūt
 ducentem et qui cum eo erant. et diuiserūt
 membratim. et capitib; amputatis foras
 proiecerunt. Benedix; s; p omnia. qui tunc in
 pios facti s; q̄nta r uicesima die in his casib;
 purificationem templi. necessarium duxim;
 significare uob;. ut r uos quoq; agatis diem
 scenophage. et diem ist; qui dicitur ē q̄n nee
 mas edificato templo ratiā obtulit sac
 ficia. Nam cum imperfidem ducemur. pa
 tres n̄s sacerdotes qui tunc di cultores erāt
 acceptum ignē de altari occulte absconde
 runt eum in ualle. v̄ erāt puteus altus sic
 cut. et in eo contutati sunt eū. ita ut om̄ib;
 ignotus eēt loc;. Cum p̄terissent aū mults a
 ni et placuit dō ut m̄tētur neemas a
 rage p̄sidiū nepotes sacerdotum illoz. qui ab
 sconderunt misit adquirendū ignē. et signi
 ficauit nobis n̄ inueniunt ignē. s; aqm̄
 cussam. Et misit eos haurire. et afferre si
 bi. et sacrificia que imposta erant misit sac
 dos neemas aspergi aqua ipsa. et ligna que
 erant super posita. v̄ hoc sc̄m ē. et t̄pē affō
 qd sol restitit qui prius erat in nubilo. et ac
 census ē ignis magnus. ita ut s; mirarent.
 Orantē aū faciebant om̄s sacerdotes dum
 consumaretur sacrificiū. ionathu inchaunte
 es aū respondentib;. Et neemie erat oratio
 h̄c h̄m̄ modum. Dñe dñe s; om̄ium c̄torū r
 tribul; r foras. uisus et misericors. qui sol
 es rex bonus. solus p̄stant. solus iust. r om
 nipot; et c̄mus. qui liberasti isrl̄ de om̄i ma
 lo. qui fecisti patres elos. et sanctificasti eos.
 accipe sacrificium pro uiuiso sp̄ tuo israhel.
 et custodi parrem tuam et sanctifica. Con
 gregi dispersionē m̄am. libera eos qui ser
 uunt gentib;. contemptos et abhonna
 tos respice. ut sciant gentes qd tu es s; n̄r.
 Assige opprimēs et contumeliam facientes
 in superbia. Constituē p̄lm tuū in loco sc̄o
 tuo. sicut dix; moyses. Sacerdotes aū plane
 bant ymnos; usq; quo consumptū ē sacrificiū.
 Cum aū consummatum eēt sacrificiū ex reli
 qua aqua. neemas misit lapides maiores
 p̄fundi. Qd ut sc̄m ē. flamma ex eis accēsa
 ē. hoc lumine qd restitit ab altari s̄cipra ē.
 v̄ manifestata ē r̄s; renuntiatū ē regn; p

Carum qd in loco in quo ignem absconderat
 hi qui translati erant sacerdotes aqua appu
 ruit. de qua neemas et qui cū eo erant pu
 rificauerunt sacrificia. Consideratis aū r rem
 diligenter examinatis. fecit ei templū. r
 siquib; donauerat multa bona. accipiebat
 ex hoc et t̄buebat. appellauit eum neemas
 hūc locum neptur. qd m̄tētur purificatā
 uocatur aū ap̄ plures nephy. **I**
 Inuenturaū in descēptionib; ieremie p̄phete
 qd misit accipe ignem eos qui transmigra
 uerunt. ut significatū ē. et ut mandū tū
 migrauit. et redit illi legem ne obliuiscer
 entur p̄cepta dō. et ut n̄ exeret m̄tib;. uident
 simulacra aurea. et argentea. r ornata eoz.
 et alia h̄cmodi dice; h̄ora batur ne legem a
 mouent a corde suo. Erāt aū missa sc̄ptura
 quom̄ tabernaculū erat cham misit p̄pha
 diuino responso ad se sc̄o comitari sc̄am.
 usq; quo exiit in monte in quo moyses
 ascendit. et uidit dī herē ditatē. Et ueniēs
 ibi ieremias. inuenit ibi locū speluncę.
 et tabernaculum r archam et altare incens
 i intravit illic r ostium obstruxit. Et accessit
 quidam simul qui se quebant ut nota
 rent s; loc;. r n̄ potant i uenire. v̄ aū
 cognouit ieremias culpā illos dix; qd
 ignotus eēt loc;. donec congregat; r
 congregationē p̄ suū. et p̄piciat fiat. r t̄
 dō ostēns; hec. Et apparebit magister dō.
 et t̄mbes erit sicut r moysi manifestabatur.
 r sic cum salomō peccat ut locus sanctifica
 retur magno dō. manifestabat hec. et ut la
 p̄am h̄m̄ opulit sacrificium dedicationis
 et consumationis templi. sicut r moyses
 orabat ad dñm. et descendit ignis de celo
 et s; sumpsit holocausta. Et dix; moyses.
 eo qd nō sit mundatū qd erat pro p̄dō. r s; sumptū
 ē. Simil; r salomō octo dieb; celebrā de
 dicationē. Interiebantur in descēptionib;
 et omentātib; neemie. hec ead. et ut s; stuos
 bibliothecam congregauit de regionib;
 libros p̄phaz. et dauid. et ep̄las regū. et de
 donariis. Simil; aū r iudas. ea que vidice
 ut per bellum qd nob; acciderat. congre
 gavit om̄ia et sunt ap̄d nos. Et qd deside
 rat hec. m̄tētur qui proferant uob;. Ac
 tui itaq; purificationē. sc̄ptum uob;. Bñ s;
 faciens. si gesserit hos dies. s; aū qui uer
 tuit p̄lm suum. et reddidit hereditatem
 om̄ib; et regnum r sacerdotiū. et sacrificiū.

sicut promissit in lege speramus quod cito non
 miseretur et congregabit de sub celo in locum
 sanctum. Erupit enim nos de magnis periculis: et
 locum purgavit. De iuda vero machabeo et filiis
 eius et de templi magni purificatione. et de axe de
 dicente. Et de despectu que pertinet ad antiochum
 nobilem. et filium eius euptorem. et de illu
 minationibus que de celo facte sunt ad eos qui pro
 iudeis fortiter fecerunt. ita ut uniuersam regio
 nem cum pauci essent uindicarent. et bar
 baram multitudinem fugarent. et famo
 sissimum toto orbe templum recuperarent.
 et ciuitatem liberarent que abolende erant
 restituerent. vno cum omni tranquillitate proprio
 suo illis. Itemque abrafone cyrenes quibus ubi
 comprehensa temptauimus nos uno volumi
 ne breuiare. Considerantes enim multitudi
 nem librorum et difficultatem uolentibus agg
 di narrationes hystoriarum pro multitudine
 rerum. curauimus uolentibus quidem legere
 ut esset animi oblectatio. studiosis uero ut facile
 possint memorare committat. omnibus autem legent
 tibus utilitas conferatur. Et nobis quidem ipsi
 qui opus hoc breuiandi suscepimus non faci
 lem laborem immo uero negotium plenum
 uigiliarum. et sudoris assumptum. Sic inquit
 parauit conuiuium. et querunt aliorum uolun
 tati apparere. pro multorum gratiam liberam laborem
 sustinent. Vnde quidem singulis auctoribus conce
 dere ipsi aut scilicet artem formam breuitati
 studemus. Sicut enim noue domus architecto d
 uniuersa structura curandus est. et uero qui pingere
 ornat. que apta sunt ad ornatum exequendi
 et ita edificandam est et in nob. Et enim in illam
 collige et ordine sermonem. et curiosus partes sin
 gulas qualiter inquit hystorie congruit auctores.
 breuitatem uero dictionis sectas. et executiones uerit
 utique breuitatis concedendum est. hinc ergo narra
 tionem incipimus. de profetione tamen dixisse suf
 ficiat. Autum est ante hystoriam effluere in
 ipsa autem hystoria suauis. **III**
 Omnia enim sancta curas habitaretur in omni pace
 leges et adhuc optime custodirentur pro omni po
 tentiali pietate. et animos odio hinc mala. fiant
 ut ipsi reges et principes locum summo honore
 dignum ducerent. et templum maxime inuene
 ribus illustrarent. ita ut seleucus asyrie rex de
 hecraibus suis profetaret omnes sumptus ad munus
 tum sacrificiorum pertinet. Symon autem de ty
 bu beniamin. profetis templi statuit. con
 tendebat obstitente et principe sacerdotum

inquam aliqd incuitate molis. Et cum
 innocere omnia non possit. uenit ad apollo
 num tharse filium qui in illo tempore erat
 dux celestis et fenat. et narrauit ei pec
 cunias innumerebilibus plenum esse erant
 um ierosolimus et cominones copias in illas
 esse que non pertinet ad rationem sacrificiorum. esse
 autem possibile sub potestate regis esse
 uniuersa. Cumque uenisset apollonius ad regem
 de pecuniis que delate erant. ille accitum
 heliodorum qui erat super negotia eius. mi
 sit cum mandatis eius ut per ducem pecuniam
 transportaret. Statimque heliodorus per aggre
 sus est. spece quidem quasi per celestiam. et fe
 nicem ciuitates esse peruenitur. re autem ueni
 regis propositum profectus. Et cum uenisset iero
 solimam et benigne a summo sacerdote esset
 susceptus narrauit de tanto uirtute peccu
 niarum. et cuius rei gratia adesset aperuit. In
 terrogabat autem si uere hec ita essent. Tunc
 summus sacerdos ostendit deposita esse hec. et
 uictualia uiduarum ac pupillarum. quedam esse
 uo hircam tobie uix ualde eminentis. In his
 que uenissent impuit symon inuicta aut
 talenta argenti quadringenta. et aurum du
 centa. decipi uero eos qui credidissent esse illis
 loco et templo quod per uniuersum mundum hono
 ratur pro sui ueneratione et sanctitate impos
 sibile omnino esse. At ille pro his que habebat
 in mandatis a rege dicebat omni genere regi ca
 defendi. Constrata autem die uenit de his he
 lodorus ordinaturus. Non modica uero per uniu
 uersam ciuitatem erat trepidatio. Sacerdotes
 uero ante altare cum sacerdotibus stolis iacta
 iunt se. et inuocabant de celo eum qui de
 positum legem posuit. ut his qui deposuerunt
 et in uia custodiret. Iam uero qui uiderat summi
 sacerdotis uultum mente inuenerat. uis
 facies enim et color immutat declarabat in
 tuam animi dolorem. Circumfusa est enim
 uis melitica quidam et horre corpus. per
 quam manifestus aspicientibus dolor cordis et
 estia est. Qui enim congregati de domibus
 confluebant. publica supplicio obsecrantes
 pro eo quod in contemptum locum esse uenturum.
 Accinctas mulieres circum pedes per plateas
 confluebant. Hec uirgines que secluse
 erant procurebant adoniam. alie autem ad
 muros. quedam uero per fenestras aspiciunt
 uniuersa autem protendentes manus in celum
 deprecabantur. Erat enim misera symone

heliodorus

oro sacerdotu ia

multitudinis uoluntario et magno sacer
 dotis imagine constructa expectatio. Et
 hi quidem inuocabant omnipotentē
 dñm. ut ciuitas huius qui crediderunt
 omni uirtute conseruarentur. helyodo
 rus qd deceuerit perfrictus eodem loco ip
 se cum satellitibus suis circa curiam present
 huius omnipotentis magnam fecit sue ostensio
 nis euentiam. ita ut omnes qui ausi fuerunt
 parere ei uentis di uirtute indiductione r
 fecundine conuerterentur. apparuit enim
 illis quidam equus terribilem huius scelerem
 optimis operimentis adornatus. isq; aui im
 petu helyodoro prius calces elisit. Qui aut ei
 sedebat uidebant arma huius aurea. Alii eadē
 apparuit duo iuuenes uirtute decori optum
 uera gloria. speciosiq; amictu qui arcute
 runt eum et excuruq; parte flagellabant
 sine intermissione multis plagis uerbera
 tel. Subito aut helyodorus concedit inter
 um. eumq; multa colligine circumfusu
 papunt. atq; infella gestatoria impositu eie
 runt. riq; qui cum multis curioib; et sa
 tellitibus pcedm ingressus e curiam. porta
 hatur multos auxiliu fecit. manifesta
 gnta di uirtute. Et ille quide per diuinam
 uirtute uelut mutus. atq; omni spe r salu
 te puatus. huius bñ dicebant dñm qd mag
 nificauit locum suum r templu qd pu
 lo ante timore ac tumultu erit plenum.
 apparet aut omnipotentē dño gaudio r le
 ticia impletum. Et tunc s ex amicis helyodori
 quidam rogabant confestim onya. ut inuo
 carentur. et uitam donaret ei qui in
 summo spū erit constitutus. Considerans aut
 summus sacerdos ne forte rex suspicaret ma
 liciam. atq; ex uideat cura helyodori cōsumma
 tam. obpauit pro salute uiri hostiam saluta
 re. Cumq; summus sacerdos exortet dē u
 uenel eadem uelut; amictu. aduertes helyodo
 ro dicitur. Onye sacerdos gntal age. Huius ip
 eum t dō uitam donauit. Tu aut ab eo flagel
 latus multa omib; magnalia r et potestate.
 Et huius dō nō comparuit. helyodorū aut deo
 hostia oblata et uocis magnis promissis ei qu
 unie illi concessit. et onye gntal agēs. recep
 to exenti repetebat ad regē. Testabat aut oib;
 ea q sub oculis suis uiderit opera magna dī.
 Cum aut rex interrogasset helyodorū qui
 est aptus adhuc semel ierosolimam mitti
 at. Si quidem hōs hostē. aut regni tūz inhi

diatorem. mitte illuc. et flagellatum eum re
 apies. sicut euasit. eo qd in loco uere qdā
 sit di uirtus. Nam ipse qui hō uicelul habet
 nem uisitatō ē et aduitor loci illius. et ue
 niret usq; ad malefaciendum pereiret. ac
 perdit. hatur de helyodoro et eius custodia
 ita se res habet.

Symon aut pcedit pecuniarum et pūte de
 latoz male loquelatur de onya. tanq; ip
 se helyodorū uulgasset ad hoc et ipse fuisset
 inuentor. maloz. pūuiolemq; ciuitatis. ac
 defensorē gentis sue. et emulatoz ē legit dī.
 atq; debet insidiatozē regni dīce. Et cum in
 micie intantum procedent. ut r p quos
 dam symonis uectuos homieda fiēt. con
 siderans onyul periculum contentionis et
 appollonum insante. ut pote dūcem celest
 rie et femel ad augentū malicia symonis. ad
 regem se contulit. nō ut cuius accusator ser
 dūmūe utilitatē ap sempitū unūse mul
 titudinē considerans. uidebat enim sine
 regali pūuidentia impossibile ē pūe rēb;
 dūz. nec symonem posse cessare a iudicia
 sua. Et post seleucia uite excessum eū susce
 pulit regnū arthyoeh qui nobilit. appella
 batur. ambiebat iason firat onie summū si
 cerdotū adito regē. promittēs ei argentū
 talenta. r ex redib; aut ta
 lenta hexx. Super hec promittebat talia
 centum quinquaginta si potestati eius con
 cedetur gymnasium et ephebam sibi con
 stitue. et eos qui in ierosolimit emitt antio
 cenoz scibe. Et cum rex annuiss et optimis
 pūuictū statim ad gentile ritum contibles
 suos transferre cep. et amos huius que hūma
 nitatis ai uideat. uogib; fuerit constituta.
 Prouidē patrem euyolem qui ap iomāz
 de amicia et societate siue huius ē legitōe legi
 tima ciuill iura redibitēs pūua iudicia
 sancelat. Et enim ausit ē sub ipā aree gymna
 sium constitue. et optimos quosq; epheboz. in
 iupnariy pone. Erat aut hoc non inuicū ser
 curūm qdādam et profētū gentilit et alienige
 ne constitutionis ip impū et si sacerdotū iasonū
 uelutūm et mandmū solus. ita ut sacerdo
 tes iam nō circa officia atant dedit cent hō
 tempro templo et sacrificiū neglectis festi
 uarent paritēq; fieri palestie et pūuioz
 eius inuiste et inexticis dūta. et patrios
 quidem honores nō hūtes gūual gloriā
 optimas arbitrabant. quaz gū pūculo

helyodorus ad pūu

sed sacerdos
natp

la eos contentio habebat. et eorum instituta e
 mulabantur. ac ponia his consumiles e
 cupiebant quos hostes et peremptores ha
 buerunt. In leges enim diuinas impie age
 impune si cedat. Et hec sequit tpe declarauit.
 Cum aut qn quemalut agonyro celebra
 reat. et rex pscus eet. misit iason facino
 rotus ab ierosolimis uros pccozes portantes
 argenti dngmas trecentas in sacris her
 culis qual z postulauit hu qui apportare
 runt ne in sacris erogarentur qz si opoz
 ter malos au sumptus cas deportat. Et h
 oblati sunt qdem ab eo qui miserat in sa
 cris herculis p pscus au data sunt in sa
 bram nauu turrenu. cyllio au in egypto
 apollo nio nesthei filio p pmatul filome
 totul regit cum cognouit anthyochul a
 lieuu se anogoch regni effam. ppul v
 tilatily consules profcut inde uenit
 ioppen. et inde ierosolimam. et magni
 fic ab usone et ciuitate suscep cum facu
 laz. luminibz et laudibz ingressus e. et inde
 infenocem exercit comittit. Et post tenuy
 tpe misit iason menelau supradc symois
 frem portantem pecunias regi. et s ne
 gociu necessariu responsa placuit. Attule
 s matul regi cum magnificiss facie po
 telant eius inuicem pmi reuoluit summu
 sacerdotium subponens iasoni talenta ar
 genti trecenta. acceptis a rege mandatis
 uenit nichl quide dignum hnt sacerdotio
 annu h crudelit tyranni. et fere belue
 ram gerens. Et iason quidem qui ppul fiv
 captiuauentt tpe deceptus profugit manna
 ntem regione expulsiu e. Menelau aut
 pncipatum quide obtinuit de pecuniis d
 regi promissis nl agebat cum exactione fa
 cet soluit qui in arce erat pposit. Nam ad
 huc exaco uectigalium pertinebat. Obq
 cam utriq ad regem uocati s. Menelau s
 amos e sacerdotio succedente lysimaco fit
 suo. constitul au placul e cyplul. Et cu hec
 agitur contigit tharsensibz et malloca se
 ditione moue eo qd anthyochi concubine
 regit wno eet ante. festinant itaqz rex ve
 nit sedare illos. relicto suslecto uno greco
 mitibz suis andronico. Batul au mene
 laul accepisse se tpe oportuni aurea qda
 uasa templo fuerat donauit andronico
 et alia uendiderit thyro. et per ulomas
 ciuitates. Q cum cercissime cognouit

onyal arguebat eum tpe in loco tutto
 se continent anthyochie secus tasiuen.
 Vn menelau accedens ad andronicu ro
 gabat ut onyam mittit. Qui cum ue
 nisset ad onyam et data deo cum uix
 uiuendo qnuul suspectul ei eet suafit
 de asylo procedere. et statim eum peremit
 si uirtul iusticiam. Obqm am non solu
 uidei s z alie quoqz nationes indignaba
 tur. et moleste ferebant de nece tami
 uix inuista. Et regressum regem de cyli
 cie loci adierunt iudei apud anthyochi
 am simul et greca conqrentes de unqua
 nece onye. Contulit itaqz alo anthyoch
 r flex ad miam lacmal fudit. recocant
 defuncti sobertate z modestia. accensulqz
 animo andronicum purpura exutum
 camduca p totam ciuitate iulz. z eode
 loco quo in onyam impietate s miserat
 saclegum una puu. dno illi digna pena
 tduente. ayultul au saclegul in templo
 a lysimaco s missis menelay consilio. et
 diuulgata fama congregata e multitudo
 aduulul lysimachum multo iam anto ex
 portato. turbul au insurgentibz et annul
 na repleul. lysimachus armatit fere rei
 bus milibz inquis manibz uti cepit da
 ce quodam tyranno etate parit z uentia
 puecto. Et ut intellexunt conatum hyl
 machi. alij lapides alij fustes ualidos arri
 pere. quidam ilo eniem in lysimacum uice
 ceperunt. Et multi quide uulnerat. qda
 au et prostrat. omi s infugam conuersi
 s. tpe au saclegum secus eiuuul in fecit
 De hnt s cepit iudicium aduulul menelaul
 agnat. Et cum uenul rex tyrum ad ipm
 negociu deculit missi uix tuz asemou
 bul. Et cum superire menelaul p miter
 prolo meo pecunias multas dare ad sua
 dendum regi. Itaqz prolo meul in quodam
 ato positul quasi refrigerant qm regem
 adit. et absententia uelut e menelau
 hpe uniuul maletie reum emmibz ab
 soluit. miserul aut qui z si ap schral os
 dixissent. innocentes iudicarent morte
 dampnauit. Cito ergo inuistam penam
 redunt. qui pro ciuitate et p et sacris
 ualibz cam prosecuti sunt. Qua obrem
 tyru quoqz in digna exca sepultam
 uloz. liberalissim exentunt. Menelaul
 au p eoz qui in potentia erit aua

riciam permanebat impotestate. crescent
in malicia et ad insidias cuium.

Eodem tpe anthiochus scdam profec
tionem parauit in egyptum. Contigit aut
per uniuersam ierosolymorum ciuitate iudi
diebus quadraginta per aera equitum distat
retres auitat stolas hntes. et hastas qua
si cohortes armatas. et cursus equoz. per or
dines digestos. et congressiones fieri comi
nus. et scutorum motus et gallear. multi
tudinem gaudis districtis. et teloz. uictus. et
auroz. armorum splendorem omnibz gentibz
lozoz. Qua pp omibz rogabant in bonu mo
stra coniti. Sz cum scilicet rumoz scilicet tan
qm urta excessibz anthiochus. assumptis
son n minus mille uiris reperire aggressibz
e ciuitate. et ciuibz ad murum conuolantibz
aditum apprehensa ciuitate menelaus
fugit in arden. Jason d non parceret i eos
ciuibz suis. nec cogitabat prosperitate ad
suis congratis malum ee maximi arbitris
hostium et n ciuill. se trophca captiuu. Et
pncipatum quide non obtinuit. sine v in
stroz suaz. cum confusioe cepit. et p fugul
tum abijt in ammanthe. ad ultimum in
exicum sui conclusit ab aerea arabum
tyranno. fugiens de ciuitate in ciuitate
omnibz odios ut refuga legum et execra
bilis. ut parte r ciuuium hostis in egyptu ex
suis e. et qui multos de parte expulerat pe
regre perijt. ad lacedemonas profuit quali
pro congratione ibi refugium habiturus.
et qui in sepultos abiecit multos. tpe et
illatit. et in sepultis abiectur. sepulta
nz peragna usul noq parte sepulc pncipis
hic itaqz gestis suspicatus e rex societatem
dicitur iudeos. et ob hoc profuit egypto et
ferusalem ciuitate quidem armis cepit.
iussit au militibz interfice nec parte occu
rentibz. et p domos ascendentes trucidare.
fiebant qz odos iuuentu ac senoz. mulieru
r natorz extimnia. uirgnumqz et paru
loz. noxy. Erant au toto tcluo octoginta
milia infca. xl. milia iuncti. n au nri
uenidati. Sz nec ita sufficunt. Ausul est
intare templum uniuersa tce sanctus me
nelao ductore. qui legum et parte fuit p
vitor. et scilicet manibz sument esca ua
a. que ab aliis regibz et ciuitatibz erant
posita ad ornatum loci et glam contrecta
bat indigne et contaminabat. Et ita alie

natul mente anthiochus noxi considerabat q
pp pda habitancium ciuitatem modicum
fuerat do' intus. pp qd et accidit cura loci
despecto. Alioqn n conngitibz eos multos pns
e inuolutos. sicut heliodorus qui missus est
aleleuco rege ad exepohandu euerum etiam
hic scdm aduenient flagellatus. et repuls
utiqz repulsus utiqz fuis ab audata. Vm
n pp locum gentem. sz pp gentem locu to' ele
git. Ideoqz ipse loc' pariceps fce e pp malozu.
Postea au fiet scilicet et bonoz. et qui vere
licus e nra di omnipotentis. tum i mag
m di reconciliatioe cum summa gla exal
tabitur. Igitur anthiochus mille. dec. ab
latul de templo talem uelociter anthioch
am regressus e. exultans se p superbia
tram ad nauigandum pelagus uo ad ter
agendum deductu. pp intal elatione. he
liqd aut et ppositos ad affigendam gentem
ierosolymul quide phalppum gene fugiem
morbz crudelitate eo ipso aquo conuul et
ingartzim au andronicum et menelaui
qui grauius qm ceti imminabant ciuibz.
Cum appositul e' contra iudeos misit o
rosium pncipem apolloniu cum exercitu
uigina et duobz milibz pncipent eis omibz
p fce etat m fce. mulies ac iuuenes uende
Qui cum ueniss ierosolymam parte famu
lant. queunt usq. to scdm diem scilicet. et
tunc feratit iudeis arma capere suis pcep
omibz qui ad spectaculu processerunt tau
adiunt. et p ciuitate cum armatis discer
rent ingentem multitudinem penit. Iudeus
au machabeus qui decimus fuit scilicet
in delerai locu. ibiqz int feratit uitam i mo
tibz cum suis agebat. et feni cibo uelozoz
demoralantur. ne particeps eent conq
nationis.

CVI

Ser n post multum tempous misit rex
senē qndam anthiochenum qui speller
iudeos. ut se transferrent a partil et di le
gibus. contaminare e qd in ierosolymis e
rat templum. et cognominare iouis
olimpiz. et ingartzim pro ut erant hyq
locum inhabitabant. iouis hospitatis. set
suma au et uniuersal grauius maloz. emi
cursio. Nam templum luxuria et comes
sationibz erant plenu. r scortantiu ai me
talibz. sacratibz edibz se uito ingebat. inf
ferentes ea que non licet. altare e plenu
erant illicitis que legibz prohibebantur.

Hec autem sabbata custodiebant. neq; dies
solempnes patri seruabantur. nec simpli-
ter quilibet iudeum esse sceleratur. Ducebant
autem cum amara necessitate morte natalis re-
ge ad iherosolimam et cum libi sacra celebrarent
coquebantur edem coronati libero circuire.
Decretum autem erat inproxiimas gentiliu ci-
uitates suggestentibus proloymeis. ut patri in
et ipi aduersus iudeos agerent ut sacrificarent.
eos aut qui nolent transire ad statuta gen-
tilium interficerent. Erat igitur uide miseriam.
Duc enim mulieres delate sunt natos suos
annunciante. qual infantibus ad ubera sus-
pensis cum publice per ciuitatem circumdu-
xissent per muros precipitauerunt. Alii uero ad pro-
ximas coeuntes speluncas et latent sabbat-
um celebrantes cum iudicati essent phi-
lippo flammi succensit. eo quod uerebantur
ipso religionem et obseruantiam patri sibi mer-
itum auxilium forte. Obsecro autem eos qui hunc
librum lecturi sunt ne abhorrescant ipso
aduersus casus. sed reputent ea que accide-
runt non ad iudicium sed ad correptionem ge-
nitum esse. Et enim multo tempore non sine re-
pente ex sententia age. sed statim ultimos
adhibere magni beneficii est iudicium. Non
enim sicut malis nationibus dicit paci-
enter expectat ut eas cum iudicij dies
aduenit implentur donec peccatorum puniat
ita et in nobis statuit ut peccata nostris in si-
nem deuoluit. ita denique in nos iudi-
cet. Propter quod nunquam quidem a nobis misericordiam
suam amouet. Corrupti enim uel madu-
scalam populum suum non derelinquit. Sed hoc nobis
ad monitionem legentium deum sunt pau-
ca. Jam autem ueniendum est ad narrationem.
Igitur eleazarus unus de primis sabbat-
um erat pro uel et multum decorus. ap-
to ore hanc compellebatur carne porcinam
manducare. At ille gloriosam mortem magis
quam odibilem uitam amplectens. uolun-
tate sibi ad supplicium. Inuenit autem
quem admodum oportet accide pacientes
sustines. destinauit non ad uitam uictricem ipso
uite amorem. Huius autem qui adstant iniqua
miseratione commota ipso antiqui uis amicitiam
am. tollentes eum sedo iugabant affery
omnes quibus ueluti et licet. ut simulare
manducasse sicut rex imperat de sac-
ficiis carnis. ut hoc sed amare libaret. et
ipso uictricem amicitiam hanc in eo faceret hy-

manente. At ille cogitans cepit etatis ad se
nectutis sue eminentiam dignam et in
genitricem nobilitatis amicitiam atque a
puero optime conuersationis. et sciam scire
ad condone legit contenta respondit cito
dicent. primus se uelle infernum. Non
enim etatem meam dignum est inquit
ingere. ut multi adolescentium arbitran-
tes eleazarum. xx. annorum. transisse ad
uitam alienigenarum. et ipso ipso simula-
tionem meam et ipso modicum corruptibi-
litate uite ipso decipiantur. et per hoc ma-
culam ante excitationem mee senectutis co-
quantur. Nam et si implenti ipso supplicium
hominum eripiat sed manus omnipotentis neque uis
uis neque defunctus effugiam. Quia ob-
tem foriter uita excedendo senectute quod
dignus apparebo. adolescentibus autem exem-
plum forte relinquit. si prompto et facti-
ter pro grauissimis et sanctissimis legibus
honestam morte perstringat. huius deus. ad su-
plicium turbabatur. huius autem qui ducebant
eum. et paulo ante fuerant iudices. in-
nam conuicti sunt ipso sermones. ab eo deo
quos illi per arrogantiā prolatos arbi-
trabantur. Sed cum plagis perimetis
ingemunt et dicit Dominus qui hunc sciam sciam
manifeste tu scis quia cum amare pos-
san liberis uisus corporis sustines uolo-
res. sciam autem uisus ipso timorem tuum
uictricem hoc patri. Et iste quidem hoc in uita
dudessit. non solum iuuenibus sed et unum
se genti memoriam mortis sue ad exem-
plum uirtutis et fortitudinis derelinquit.

Contigit autem et vii. **C VII**
fuit cum matre apprehensus compelli
ante contra fas ad carnes porcinas flagi-
tantes cruciatus. uisus autem ex illis quod erat
ipso uictricem. Quid querit aut quid uis
uictricem a nobis. Parati sumus morti magis quam
patriam aduersus leges seruare. Inuitit itaque
uictricem sanguines et ollas erant succendi.
Quibus statim succensit. uictricem ei quod ipso
fuerit locum amputatis linguam. et eum
caput abstrahi. summam quoque manus
eius et pedes proci. cum eum fixatis et ma-
tre aspicientibus. Et cum iam ponia in
uictricem factus esset. uictricem ignem ad moueri
et adhuc spiritum roretis in sanguine.
In qua cum diu cruciaretur ceteri una
cum matre inuicem se hortabantur.

mou foriter dicentes. Do d' aspiciat uita
 r consolabatur in nob. quemadmodum p
 relatione amica declarauit moyses et
 miserat suat consolabatur. q'ortuo itaq;
 pmo illo hoc m. seimem reduebant
 ad illudendum et ante caput eius cum
 capulis detineta interrogabant si man
 ducauerit p'us q'm toto corpore p' m'bra
 singula puniretur. Arma respondes pa
 ta uoce d'p. Non faciam. Propter qd' eoz
 te seqnti loco p'mi tormta suscep. et ul
 timo spu constitutus sic ait. Tu quide
 scelestissime m'plentis uita nos perdis
 s' rex mundi defunctos nos pro suis le
 g'ibz in etne uite resurrexerit suscitab.
 Post hunc scul aludebatur et linguam
 postulat' cito protulit et manus co
 stanter extendit et cum fiducia ait.
 Caelo ista possideo. s' p' d' leges n'c hec
 n'a despicio. q'm ab ip'o me ea receptu
 spero. ita ut rex et qui cum ip'o erant
 mutarentur adolecentis a'm'u qd' tan
 q'm nichilum deducet cruciat. Et hoc ita
 defundo. q'm simul uocabant' tor
 q'ntes. Et cum iam e'et p'ocini ad mor
 tem sic ait. Pocul' e' ab hominibz mortis
 datus spem expectat' add'. itum ab ip'o
 resuscitatos. Tibi enim resurrexerit ad
 uitam n'c' et cum ad mouissent q'm
 uocabant' e'u. Arma respiciens in e'u d'p.
 Potestatem inter homines h'nt cum sit
 corruptibilis facit qd' uis. Noli au' punire
 genus n'm ad eo e' derelictu. Pacenter
 sustine: et uidebis magna potestas ip'si
 quatu' te r sem tuum torquet. Post h'e
 ducebant et lectum. et it' moui inapi's
 ficat. Noli frustra extare. Noli enim p'p'et
 nos metip's hec patimur peccantes in
 o'm n'm. et digna admixtione sc'i s'nt
 in nob. Tu q'u ne edimes t' impune futu
 rum. qd' s' o'm pugnate tampraueis.
 Supra modum au' mater inuicibilis r
 bonoz memol' digna que p'ungit sep
 tem filios sub uni' diei t'p'e conspiciens
 bono a'mo ferebat. p' spem q'm i' d'm
 habebat. singulos illoz hortabatur pa
 ta uoce foriter repleta sapia. et femi
 nec cogitation' a'm'u masculinu in
 ferent' d'p' adeos. Nescio quatu' iurem
 meo apparuit. neq' enim ego sp'm r
 uam donau' uob' et uitam. et singy

lozum membra non ego n'a compozi.
 S' enim mundi caroz qui formauerit
 inuit' naturam quiq' omniu in
 uent' origin'e et sp'm uob' iterum cu
 n'ia redd' et uitam. sicut n'c uos met
 ip's despiciat p' leges eius. Antiochus
 autem contempni se arbitrauit' simulz
 exprobrant' uoce despecta cum adf' ad
 lecentioz super e'et. non solum uerbis hor
 tabatur. s' et uimato affirmabat' diu
 tem se r b'n' sc'urum et tum sc'atu' apa
 tu' legibz amice habitur' et res necessas p'
 biturum. S' ad ista cum adolecent' p'ny
 tul' non inclinaretur' uocauit rex mat'm
 r suadebat ut adolecent' fier' in salute.
 Cum au' multal' u'it' eam e'et hortat' pro
 m'it' sualuzam se filio suo. Itaq' inclina
 ta adulum. irruens crudelem tyranu
 ait p'ata uoce. s'u' in m'it' n'a. que te
 inuito meo nouem mensibz portau' r lac
 temnum dedi. et aliu. et in e'at' n'a p'
 ouici. p'eto ate ut aspicias in oculum et in
 tram. et ad omnia q' in e'it' su' et intel
 ligat' q' ex nichilo fecit illa s' r ho'm
 genus. Ita fit. ut no' timeat carnificem
 istum. s' dignu' fructibz tuul' eff'at' susci
 pe morte' ut nulla misertio'e cu' fr'ibz
 tuul' te recipiam. Cum hec illa adhuc d'
 e'et. ait adolecent'. Que sustinent' n'o obe
 dio p'cepto regis. s' p'cepto legi' q' tanta e' ub
 per moysen. Tu uero qui inuentoz omni
 malicie sc'ul' s' inhebitoz n' effugiet man'u
 si. Noli e' pro p'ccat' n'at' hec patimur r sub
 p' increpatione' et correptione' d'o n'r mo
 dicum natul' e'. s' itum reconciliabatur
 seruit' suat. Tu au' o' scelette et omniu ho'u
 flagitiosissime. noli frustra extolli uant'
 speciebz infernoz cui' inflammat'. Non
 dum enim omnipotent' s'i et omnia ip'a
 cental' iudicium effugisti. Nam fr'ez mei
 modico n'c dolore sustentato sub testa
 n'ito et'ne uite eff'at' sunt. tu u' uocio
 dei uitas superbie penas solus. Ego au'
 sic fr'ez n'a. u'am et corpus me'u t'udo.
 pro pat' legibz. inuocans d'm natur'
 genti n're p'prium fr'ez teq' cum torm'tis
 et uerbibz cont'is qd' ip'e e' d' solut'. In me
 u' r in fr'ibz n'at' desinet omnipotent' n'a
 que super omie genus n'm uille super
 ducta e'. Tunc rex accensus n'a in hunc
 sup' om' crudel'us desecuit. indigne se

tent dentium. se. Et hie itaq; mudo obijt
 ponia utroq; confident. Nouissime au po
 fitios r m' consumpra e. Igitur de facticist
 r de mmiss crudelitatib; fatul dem. e.
 vdar v machabeus r qui cum **VIII.**
 illo erant introbant latenter in castella
 et conuocantes congruos et eos qui p ma
 ferant in iudaismo assuantes eduxerunt
 ad m. milia viros. et inuocabunt dnm ut
 respiceret in pplm qui ab omib; coculabat.
 miseretur templo qd contaminabatur
 ab impijs. miseretur etiam exim
 mo ciuitatis q eest tico explananda r uo
 cem sanguis ad se clamantis audiret. me
 moueretur quoq; iniquissimas mores i
 nocentium paruuloy. et blasphemias no
 minis suo illatis. et indignaretur super
 huc. Et machabeus congregata multitu
 dine intolerabilis gentib; efficebat. In e
 dnm in miam conuersa e. et superuenies
 castella r ciuitatib; in prouisijs succende
 bat eas. Et opportuna loca occupans n pauca
 hostium strages dabat. Maxime au in nocht
 bus ad huiusmodi excursus ferebatur r fa
 ma uirtutis eius ubiq; diffundebat. Videt
 au philippus paulatim uirum ad profes
 tu uenire. ac fixantur res ei prospere ce
 dere. ad prolo meū ducem celestine et femes
 septit. ut auxilium ferret regis negocijs.
 At ille uelociter misit nycanorem patroch
 x pmozib; amicum. datus ei per impes de
 gentib; armatis n. milib; ut un
 uersum iudeoy. genus deleter. ad unedo ei
 gorgia uro militans. et in rebus bellicis ex
 perientissimo. Constituit au nycanor regi
 ut thumam romanis qd erat dandū duo
 milia talentoy. de captiuitate iudeoy su
 pleret. Statimq; ad maximas misit ci
 uitates duocant ad coemptionē iudaicoy
 mancipioy. promittēs se. x. mancipia
 talento distructū. n respicient ad iudic
 tam q cum ab omnipotente eēt consecy
 tum. Iudas au v compertit. indicatū hūc
 qui secum erant iudeis nycanor ad uē
 tum. he quib; quicam formidantes et n
 credentes di iusticie infugam uerteban
 tur. auj. v siqd est super erat ueniebant.
 simulq; dnm depabantur ut exiperet ab
 ab impio nycanore. qui eos pul hūc i co
 mui ueniret uendiderat. et si nō pp eos
 q pp restantium qd erat ad partes eoy.

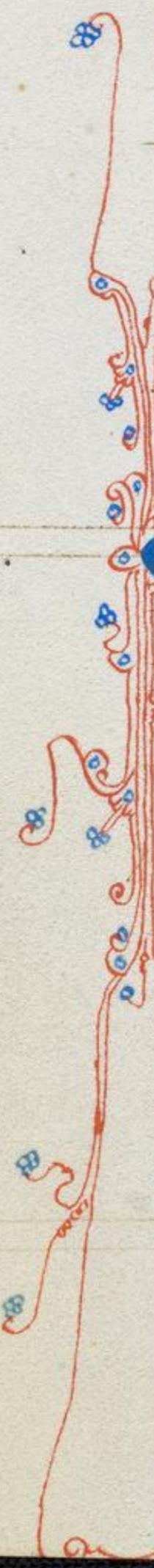
r pp inuocationem sancti et magnifici
 nominis eius super ipos. Conuocatis itaq;
 machabeus septem milib; qui cum ipo
 erant rogabat ne hostib; reconciliarent
 neq; metuerent inique uementū ad
 uersus se hostium multitudinē q; fortit
 contendere ante oculos habentes cotu
 meliam que in locum scdm ab his in
 uiste eēt iudat. nem et ludibrio habere
 ciuitatis iniuriam ad huc etiam uete
 rum iustitia eduilla. Nam illi qdem
 armis confidunt ait simul et audacia
 uol au in omnipotente dō qui pot r ve
 nientes ad ius nos et uniuersum mdu
 uno nutu delere confidimus. Ammo
 nuit au r eos et de auxilijs di que scā s
 erga parentes et sub sennacherip. centū
 octoginta quinq; milia perierūt. et de
 fluo qd est ad ius galathas fuit in bāby
 lonia. ut omis v ad rem uentum ē. ma
 cedonib; sociis hesitantib; rpi scē milia
 soli pmerunt certam uiginti milia pp
 auxilium ulit datum celo. et bñficia p
 hūc plurima consecuti sunt. hūc uerbis
 stantes effē s et pro legib; et pta mou
 parat. Constituit itaq; frēs suos duces
 utq; ordm. symonē r iosephum et iona
 than. subiecit unicuiq; militem. r qn
 gentem. Ad hoc etiā ab helodm lecto il
 lit scō libro et dato signo ad uirtuo uel
 In pma acie ipse dux commisit eum in
 canore. et scō s ad uirtuo omnipotentē
 interfecerunt super nouē milia hoim.
 Maxime au partem nycanoris uulue
 rib; debdem scām fugē compulsiunt.
 Peruenit uo eoy qui ademptionē ipoy
 uenerant sublatis ipos usq; quaq; pte
 citis. S; reuū sunt hora conclusi. nā
 erant ante sabbatum. Quam ob causā
 n p seuerant insequitē. Arma au ip
 soy r spolia congregabant bñdicentes
 dnm qui liberant eos in isto die nne
 inuicem stulant in eos. Post sabbatū uo
 debatib; et orphans et uiduis diuiserūt
 spolia. et residua ipi habue. hūc itaq;
 gestis r munter ab omib; scā obscen
 tōe misericordem dnm postulabant
 ut infine seruis suis reconciliarentur.
 Et ex hūc qui cum thymotheo et bachi
 de erant contra se contendentes. sup
 uiginti milia interfecerunt. et in unio

nel excellat obtinunt et plures p̄das
 auulunt eq̄m portionem debilibz pu
 pulis ⁊ iudis set et senozibz facientes.
 Et cum arma eoz collegissent diligent
 omnia composuunt in locat oportunit. Re
 sidua v̄ spolia ierosolimam deuulerunt.
 Et philarce qui e thimotheo erat inter
 fecit. unum scelestum qui in multi
 iudeos afflixerat. Et cum epithama a
 gent ierosolimam eos qui faciunt ianua
 incederunt. id e cullitonen cum in qd
 dam domaculum refugissent. incede
 runt digna ei mercede pro impietatis
 suis reddita. facinorosissimus aū memo
 qui mille negociantes ad iudeoz ueni
 tionem adduxerat. humiliatus auxilio
 do ab his quos nullos estimauerat. depo
 sita ueste gl̄e per mediterranea fugis
 solus antiochiam uenit. summam i
 felicitatem de interitu suo exultat cōte
 cutus. et qui promiserat romanis se tri
 butū restituere de captiuitate ierosolimoz
 p̄dicatur nunc protectorē deum h̄e iudeos
 et ob ipm̄ inuulnerabiles eē. eo qd̄ seque
 rentur leges ab ip̄o constitutas.

CIX.

Eodem t̄p̄e antiochus inhoneste reuerce
 latur de perlide. Intrauenit enim eā
 que per sipolis d̄r et tempore exspoliat
 templa et ciuitatem obp̄m̄e. h̄ multi
 tudine ad arma concurrere. infugam.
 conuulsi sunt. et ita contigit ut antiochus
 post fugam rursus rediret. Et cum ue
 nisset circa egbarthana recongnouit que er
 ga nicanore et thimotheū gesta sūt. Clat
 aū ita arbutuatur se in uirum mox
 qui se fugauerant posse in iudeos uer
 que. idcoq̄ uisit agratū currū sine ut
 missione agent iter celestis eum uoicio
 per uigente. qd̄ ita superbe locutus ē. uē
 turum se ierosolimam et congnere sepl
 cy iudeoz eum facturū. Et qui uniuersa
 spicit d̄r d̄r ist̄ p̄cussit eū insanabili
 plaga. et inuisibili. ut enim finit h̄c
 ipm̄ sermone apprehendit eum dolor di
 rus uiscum. et amara internoz tormē
 ta. equidē latus uisbe quippe q̄ multat
 nouit caucitibz alioz. torserit uiscera h̄
 ille nullom̄ a sua malicia cessaret. S̄
 hoc aū superbia repletus ignem spiritus
 animo in iudeos et p̄cipos acceleraū nego
 cium. contigit illum impem eūtem

de curru cade et gnuū corporis collisione
 membra uecare. isq̄ qui sibi uidetur
 ⁊ fluctibz maris imperare. super humanū
 modum superbia repletus et mortuum
 altitudines instatara appende. nūc hy
 miliatus ad terrā ingestuozio portabū
 manifestam si uirtutem in semetipso
 contestans. ita ut de corpore impij uer
 mes scaturirent. ac uiuentos in doloz
 carnos eui affluēt. odore etiam illius
 ⁊ fetore exercitū aggrauaretur. et q̄ pau
 lo ante sydera celi contingere se arbitra
 batur cum nemo poterit ip̄ intolleran
 tiam ferroz portare. h̄nc igitur cep̄ ex
 gnuū superbia ueluctus. ad agnitionē
 sua uenire diuina monit̄ plaga. p̄ mo
 nita singula dolozibz suis augmenta ca
 pientibz. Et cum nec ip̄ iam fetorem sili
 ferre posset. ita ait. iustum ē subditū d̄o.
 ⁊ mortale si parua d̄o sentire. Orabit aū
 hoc scelestus d̄m̄ aquo n̄ eēt miam d̄e
 cuturus. et ciuitatem ad qm̄ festmans
 ut eam ad solum deducet. et sepulcrum
 congeboz faceret. nunc optat liberū uocē
 et iudeos quos nec sepultura quidē se dig
 nos habiturū. h̄ auibz ⁊ feris d̄m̄ d̄os
 traditū et cum paruulis eximiatū
 dyocet̄ equales nunc. r̄hementibz fac
 turum pollicetur. Templum ⁊ sc̄m̄ qd̄ p̄
 ul exspoliauerat optimis donis ornaturum
 et sc̄a uasa multiplicatū. et p̄uenies ad
 sacra sumptus de redditibz suis p̄statū
 super ⁊ iudeum se facturū. et omne locū
 tre per ambulatū. et p̄dicatū si potes
 tant. S̄ nō cessantibz dolozibz superuene
 rat enim meum uisū d̄i iudicū. despe
 rant̄ sepl̄ ad iudeos in modum despa
 tionis epistolam hoc contine. Optimis
 auibz iudeis plurimam salutē. et b̄n̄ uale
 ⁊ eē feloz. rex et p̄nceps antiochus. Si b̄n̄
 ualeat et filij uij et ḡsententia uob̄ aū
 ta sunt. maximal agimus ḡat. Et ego i
 infirmitate constitutū uij aū benignē
 memor. regressus de p̄dit̄ locat. et infir
 mitate gnuū dephensus. necessariū dy
 xi pro omni utilitate eūam h̄c non
 desperant̄ mem̄ ipm̄. h̄ spem multā ha
 beo effugiendi infirmitatē. Respicient
 aū qd̄ et pater n̄s quibz temporibz ⁊ locat
 superioribz ducebat exercitū ostendit quip̄
 se suscipet principatū. ut siqd̄ contrariū

acceder aut difficile numeraretur: scientes
 hui qui in regionibus erant cui eēt rerum
 summa derelicta non turbarentur. ad
 hec considerant potentes quosq; et uicinos
 temporibus inadiantes et euentum exspectantes
 designauit filium meū anthiochy
 regem quem sepe recurrent in superiorum
 regna multis uisum commendabā. et scrip-
 si ad eū que subiecta sunt. Oro itaq; uos
 et peto memores beneficiorū publice et pri-
 uatim: ut uniuersūq; conseruet fidem ad
 me et ad filium meum. Confido enim eū
 modeste et humane acturū: et sequēdū pro-
 sum meum omninē uobis fore. Ignorū ho-
 miada et blasphemus pessime percussis.
 et uisū alios tractauit peregre in montibus
 miserabili obitu uitam finitū. Transfere
 huiusmodi corpus philippus conlatanens eius.
 Qui meruent filium anthiochi ad prolo-
 meum filometore in egyptū abiit. **CX.**

Machabeus autē et qui cum illo erant dno sepe
 regente templum quidem et ciuitatem
 recepit. autē autē quas alienigenae per plate-
 as instruxerunt. nempe delubra demolitū
 ē et purgato templo aliud altare fecerunt: et
 de ignis lapidibus igne concepto optulit
 sacrificia post biennium. et incensum et lu-
 cernas. et panes propositionis posuit: quibus
 gaudis regabant dnm prosternunt in terram
 ne amplius malis talibus incidant. sed si quā
 peccassent. ut ab ipso misericors acciperentur.
 et non blasphemis ac turbatis hominibus tra-
 dentur. Qua die autem templum ab abie-
 mgentis pollutum fuerat contigit eadē die
 purgationē fieri uicesima et quarta mensis
 qui fuit casleu. Et cum teneret diebus octo e-
 gerunt in modum tabernaculorum recordan-
 tes quādam modicū tempus diem sollempnē
 tabernaculorum in montibus et inspeluncis mo-
 te bestiarū egerant. Propterea quod tyris et iuda-
 uindes. et palmas pferiebant ei. qui per-
 perauit mundū locum suū et decreuit
 omnium pcepto et decreto uniuerse gentis iu-
 deorū omnibus armis agere dies istos. Et anthi-
 ochi quidē qui appellatur ē nobilis uire ex-
 cessus ita se habuit. hunc autem de cupi-
 tore anthiochi impiū que gesta sunt narra-
 bimus. inuenientes mala que in bellis ges-
 ta sunt. Hic enim suscepto regno cōstitū
 super negocia regni bysiam quādam femis
 et syne militie pncipem. flām ptolomeū

qui dicebatur macei iusti tenax erga
 iudeos eē instituit et p̄cipue ip̄ iniqui-
 tatem que facta erat in eis. et pacifice age-
 cum eis. Sed ob hoc a coulatū ab amicis
 apud cupitore cum frequenter pro dicitur
 audiret eo quod cyprium creditū aphidome-
 tore defecit. et ad anthiochum nobilē
 translatus etiam ab eo recessit. ueneno-
 uitam finitū. Gorgias autē cum eēt dux
 locorū assumptis aduenit. frequenter iudeos
 debellabat. Iudei uo qui tenebant oportu-
 nitas munitioes. fugatos ab ierosolima
 suscipiebant et bellare temptabant. huius-
 v̄ qui erant cum machabeo per orationes
 dnm rogantes ut eēt sibi ad uitae imper-
 fecerunt in munitioes ydum eorū. multaq;
 us insistentes loca optinuit. occurrentes
 interemerunt. et omni simul si minus
 augenti quāq; milibus trucidauit. Qui-
 dam autē cum confugissent in diuastur-
 tes ualde munitas omnē apparatus
 ad repugnandū hntes. machabeus ad
 horū expugnationem relicto symone et io-
 sepho. nem machabeo eis qui cum ip̄
 sis erant satis multis ip̄ ad eas que am-
 plius perurgebant pugnas conuulit est.
 huius v̄ qui cum symone erant cupiditate
 ducti a quibusdam qui inuitibus erant
 suasi sunt pecunia. et septuaginta mili-
 bus. ydumant acceptis. dimiserunt quosdā
 effuge. Cum autē machabeo nunciatū
 eēt quod factū ē. congregatis pncipibus ip̄ accu-
 sauit quod pecuniis suis uendissent. ad y-
 saris eorū omittis. hos igitur proditores suos
 interfecit. et confectum diuasturtes occu-
 pavit. armis autē ac manibus omnia progre-
 agendo in diuasturtes munitioibus plus quā
 uiginti milia peremit. thimotheus qui
 prius ad uent fuerat superit conuocato ex-
 citu peregrine multitudinis. et congrega-
 to exercitu aliano aduenit. q̄si armis in iu-
 deam captiuit. machabeus autē et qui e-
 ip̄s erant appropiante illo despicabantur
 dnm. cap̄ terra aspergentes. lumbosq;
 cincti p̄ncha ad altaris crepidinē p̄ uo-
 lunt ut s̄ p̄prouit. inimicū autē eorū eēt in-
 micus. et aduersarij ad ūsaretur sicut
 hoc die. Et ita post orationem sumptis ar-
 mit. longius de ciuitate procedentes. et
 p̄ximū hostibus effē resedunt. Primo autē
 solū ortu utriq; cōmiserunt. isti quidē

uictorie et prosperitatis spondem e uir-
tute dñm hñtes illi autem ducem belli
aunum habebant. Sz cum uehemens
pugna eet apparuit aduersarij uix de
celo quinq; in equis frenis aureis decora-
ductum iudei pñantes. equib; duo ma-
chabem modum hñtes. armis suis cava
septum in colorem conseruabant. in aduer-
sarij autem tela flamma iaciebant ex quo
et cecitate confusi. et repleti perturbatione
cidebant. In feli sunt añ. x. milia et equos
sexcentis. Thimotheus aut fugit in gazaram
psiduum munus cui ferit ceteris. Machabe
aũ et qui cum eo erant letantes obsecunt p
suum dieb; quatuor. At hñ qui intus erant
loca firmitate confisi. supra mod maledice-
bant et sermones nefandos iactabant. Sz e-
uelq;ta illuciscer uiginti iuuenes ex hñ
qui cum machabeo erant accensi animis
sp̄ blasphemiam uipulit accesserunt ad mur
et feroci animo incedentes ascendunt. Ser-
uatiq; similiter ascendentes turrel portas suc-
cende aggressi sunt. atq; ip̄s maledicos uis
concremare. p̄ continuũ aũ biduum psidio
aũ uictorio thimotheu occurrunt se in q̄da
reptum loco peniunt. et feli illius ceteram
et appolloniam occidunt. Quib; gestis in
ymnis et confessionib; benedicebat dñm
qui magna fecit in istis et uictoria illi dedit.

Ser paruo post tpe hñat **CA**
p̄uinciam regis et p̄uincias. ac negotioz
postul grauer ferent de hñ que accide-
unt congregatis octoginta milib; cum eq̄
tatu uniuerso ueniant ad uerq; iudeos
existimant se ciuitate quide captam gen-
tib; habitaculum facturũ. templum uero
impeccume q̄tu sicut cetera delubra gena-
um habiturũ. et p̄ singulos annos uenale
sacerdotium nunqm̄ recogitant dei pot-
tatem. s; n̄te esse nat̄ i multitudine pe-
ccatum. et inuulib; equitum. et in octingē-
tis elefantis confidelit. In gñit aũ iudei et
appropiant bechsur qd̄ erit i angulo lo-
co ab ierosolima in tũllo q̄is stadioz. ubi
psidium expugnabit. ut aũ machabe
et qui cum eo erant cognouit expugñ
psidia. cum fletu et lacrimis orabant dñm
et onũ turba simul. ut tonil anglm̄ n̄
tereret ad salut̄ istis. Et tpe p̄uinc machabe
sumptis armis os aduertatũ. simul se
cum piculum subax. et ferre auxilium

finib; suis. Cum; parã prompto animo p-
cedent et adhuc in ierosolima eñt. appa-
ruit p̄cedent eos eques inueste candida armis
aureis. hastam uibrans. Tunc simul on̄s
bñosunt misericordem dñm. et conuabe-
runt animus. non solum homines s; et be-
stias ferocissimas. et multos ferros p̄uinc pe-
netrare. Inuit igitur prompti de celo hñtes ad
uictore et misericordem eos dñm. Leonũ aũ mo-
re et impetu irruentes hostib; prosternunt
exert. xi. milia pedum et equos mille
sexcentos. uniuersos aũ in fugam uerte-
runt. Plures exert uulnentes uidi euasere
s; et tpe hñas turpiter fugies euasit. Et q; n̄
insensatus erat. secum tpe reputant sc̄am
et q; se diminutione et intelliges inuidos eẽ
hebreos di omnipotentis auxilio uictentes
miser adeos. promittit se consensurũ dñi
q; iustis. et regem compulsurũ amicu fieri.
Annuat aũ machabe psib; hñe monib;
utilitati consulēs. et quecumq; machabe
sc̄psit hñe de iudeis ei rex concessit. Nam e-
rant sc̄psit iudeis epl̄a a hñia quidem hñe mod
stantes. hñat p̄ iudeos. salut̄ iohannes
et abellon qui nulli sunt auob; uidentes
sc̄psit postulabant. ut ea que p̄ illos signifi-
cabantur implem. Quecumq; igit; uox po-
tunt p̄ sc̄psit exposui. que et uox p̄mittet
cell. Si igitur in negotiũ fierem seruauit
etiam reinceps bonoz cã uob; eẽ temptabo.
Deis aũ per singula uerbo mandauit. et istis
et hñ qui ame nulli sunt colloqui uobiscũ.
Bñ ualeat. Anno centesimo quadagesimo
octauo diosce die istis uicesima et quarta.
Agil aut epistola ita comminebat. Rex anthy-
chus hñe frat salut̄. Patre n̄o int̄ dñm
lato nos uolentes eos qui sunt in regno n̄o
sine tumultu age. et reb; suis adhibere di-
ligentia. audiuimus iudeos si consentite
p̄t. ut transferrentur ad ritum grecoz. s;
tene uelle suam inuitatũ. p̄ca postulare
concedi. legitima sua. uolentes igitur hñe
quoq; gentem quietam eẽ. stantes in
dicauimus. templum restitui illis. ut a-
gent sc̄psit meoz. suoz. consuetudine.
Bñ s; sc̄psit si nullis adeos et degetia dederi
ut congrua n̄a uoluntate bono animo
sunt. et utilitatib; p̄t reseruant. ad u-
deos aũ regis epl̄a talis erit. Rex anthyochy
senatus iudeoz. et eis iudeis salut̄. Si ule-
tis. sic estis ut uolum. s; et tpe bñ ualeant.

Adit nos menelauc dicens. uelle uos es
 cedere ad uos qui sunt ap nos. Hic q s
 meant us ad diem tricesimum mensis
 ianua datus dextera scititatis ut u
 dei uantur abiet legibz suis sicut et pe
 et nemo eoz ullomodo molestiam paca
 tur. dehit que per ignorantia gesta sunt.
 cpsi au menelauc qui uos alloquatur u
 lere.

Anno centesimo quadagesimo octauo
 ianua finit quinquadecima. Miserunt
 aut r romani eplam tra se hnt. Quirt
 memmii et titus. manlius legati ro
 manoz. p uideoz salut. De hnt q hntas
 congruatis regit concessit uob r nos con
 cessimus. De quibz au ad regem indiau
 referendum confestim aliqui mittre dli
 gentius inter nos conferentes ut decerna
 fiant congruit uob. Nos enim antiochi
 am accedim. idoz festinate rescribere

XII ut nos quoq sciamus cuius eths uolunta
 ut. h ualete. Anno centesimo quadua
 gesimo octauo. quinquadecima die misit ian
 tici. hnt scil pactionibz iustis pargelat ad
 regem. Iudei au agiculture operum dabit
 s qui resederant. thimotheus r apollo
 nus gemei filius. s r hieronim r deme
 son super hnt r memor cypharhes non si
 ncham eos in silentio agere r quere. Iop
 pre s tale qdam flagitii ppetarunt. Ho
 gunt iudeos cum quibz habitabant asce
 saphal qual pantiunt cum uoibz r filiis
 quasi nullis inimicis inter eos subia
 centibz. Satis omne itaq decretu elu
 tant. et ipit acquiescentibz pacisq ai nichil
 suspectum hntibz cum inatum proces
 sissent submerferunt n minus duccos.
 Quam crudelitate udat in sue gentis
 homines scim ut congruunt. pcep uis
 qui erant cum ipso. et inuocato uisio in
 vice ro uenit ad uisul mtecoloz frim. et
 peram quid noctu succendit. scatal ex
 usit. eos au qui ab igne refugerunt. gla
 dio peremir. Et cum hec ita egit uisces
 sit quasi itum reusur. et uniuos ioppi
 tal eradicator. r cum congruisset
 r eos qui erant iannie uelle paz modo
 facere habitantibz secum iudeis. iann
 tis quoq nocte superuenti et portu ai
 nauibz succendit. ita ut lum ignis per
 hierosolimat. ab itadit ducentis quad

ginta. Inde cum abibz nouem stadit. r
 iter faceret ad thimothem. r miserit e
 eo arbes. qnz milia uis. et equites qn
 genti. Cumq pugna ualida fieret. et au
 xilio dei prospere cessit. resibus ueti ana
 ues perclant au da dextera ray sibi. pro
 mittit pascua datus et incs pfituros.
 Iudal au arbitratul uere immutat eos uti
 les promittit pacē. dextisq accepit disce
 sere ad tabernacula sua. Aggressus e au
 ad ciuitatem qdam firmam pontibz
 murisq euouit septam que arubis ha
 bitabatur genium pio mscuarum
 cui nom cathin. hnt v qui intul erit
 confidentes instabilitate muroz. et
 apparitu aiunonaz. remissus agebat.
 maledicti latoculentes iudam et blasphe
 mantes et loqntes que fact n e. macha
 beus au inuocato magno mundi pncipe
 qui sine arethy et machinul tpbz hnt
 su pcpituit iericho. uruit ferociter
 muris et capta ciuitate per dnt uolun
 tate. inenarrabiles cedes fecit. ita ut ad
 iacent sanguis ita dno. duodeci latitudi
 nis lingue infectum flue uideant. In
 de discessit stadia septuaginta quq r
 uenit in caraba ad eos qui dicuntur
 tubenaci iudeos. et thimothem qde in
 illis locis comprehendit. nulloq ne
 gocio perfco regressus e. relicto in quo
 dam loco firmissimo padio. Dositheus
 au r solipat qui erant duces cum macha
 beo penunt arthimothes relictos in padio
 decem milia uis. At machabeus oroi
 natus arcum se sex milibz et constitutis p
 choetes ad uisul thimothem processit. ha
 bentē secum centū uiginti milia peditu
 r equitum duo milia quingentos. Cong
 nro au iude aduentū thimothem pre
 misit milites et filios. et reliquū apparit
 in padio qd carmon dr. Erat enim rex
 pugnabile. et accessu difficile p looz
 angustat. Cumq choet uide puma ap
 paruit. timor hostibz incullus e expe
 sentia di qui omnia conspice. et in fugā
 usi sunt alius alio. ita ut alius magis
 deidentur. et gladioz suoz ictibz debi
 litarentur. Iudal au uolenter in
 stabit. punient profang. et prostra
 ur ex eis. s milia uis. Ipe v th
 mothem inacidit in ptes dosithei. et

lospatris. et multu paly postulabat ut vi
 uul dimitteret. eo qd multoz exiudeis
 parentes hies ac frs quos morte eius de
 cipi eueniret. Et cum fidem dedisset restitu
 rum seos scdm constructu ulesum cu di
 miserunt sp finitum salut. Judas au egre
 sul e a carnio in fessil. .xxv. milibz. Post ho
 rum fugam et uec mouit exercitu ad ef
 fron ciuitatem munita. in qua multitu
 do diuulatum genium habitabat. r robu
 ti iuuenes pro muris resistentes. fortiter
 repugnabat. In hac au machine multae
 r teloz erit apparituf. Sz cu onipoten
 te muocallent qui potestate uuel hoc
 tum confregit. ceperunt ciuitate. r ex
 eis qui intus erant. .jxx. milia prostrave
 runt. Jude ad ciuitatem septaz. abierut
 que ab ierololunil secenty stadis abeant.
 Contestantibz au hnt qui apd scithophi
 tal emnt iudeis. qd benigne ab eis habe
 rentur r temporibz infelicitatis. qd mo
 deste secum egunt. gnt agerms eis ex
 horati r doceretis erga genus suu benign
 nos e. uenunt ierololuniam indie solle
 pni septimanarum instante. Et post pe
 teosten abierunt contra gorgiam ipolit
 ydumee. Chaur au cum pedibz tribu
 milibz et equitibz quadringentis. Quibz
 congreuit contigit paucos rucie iudoz.
 Dostheul no quidam de baachenoz equi
 ur foris gorgiam tenebat. r cu uellet
 capere illum unu. eques quidam de tria
 bul urut meū. humerumqz eius ampy
 truit. atqz na gorgial fugit effugit i mare.
 At illi qui cum eo strenui erant uirtut
 pugnantibz et fatigatis. inuocau dnm ui
 dal ad urtolē. et duocem belli fierz incipies
 uoce patra et cum ymmit uocem exollens.
 fugam gorgie militibz inualit. Judas autē
 collocho exercitū uenit in ciuitatem modol
 lam. et cum septima dies superueniret
 scdm consuetudinem purificationis in eodē
 loco sabbm egunt. Et sequi die uenit cum
 suis iudal ut corpora pntiorū tollēt. et e
 parentibz ponēt et in sepulcris parit. In
 ueniunt au sub tunat interfectoz. de do
 natis ydoloz. que apud amnam fue
 runt a quibz lex prohibz iudoz. Omibus
 ergo manifestum scdm ē ob hanc cam os
 curuile. Omis itaqz bndicunt iustu iu
 dicium dō. qui occulta fecit manifesta.

ita ad pccol conuili rogauit ut id qd scdm
 fuerit delictum obliuioni traderet. At u
 fortissimul uidat horrabit pplm
 seruare se sine pccō sub oculis iudentes
 que scdm pro pccō eoz qui profitti sūt.
 Et scdm collatione. ieu. milia dirigmas
 argenti multo ierololuniam offerz pro pccō
 sacrificium bene et religiose de resurreccō
 ne cogitant. Nisi enim eoz qui crediderūt
 resurrecturos speraret superfluū iudetur
 r uanum orare pro mortuis. Et qz confide
 rit qd hū qui cum pietate dormitionē
 acceperunt optimam hēnt repositā grā.
 Sca ergo r salubz cogitatio pro defunctis
 exorare ut apccol soluentur. **CXIII**
Amo centesimo centesimo quadagesi
 mo nono congruit iudal anthiochum
 euptatū uenire cum multitudine adu
 sul iudeam. et cum eo lysiam proceuro
 tem. et ipolitum negotioz secum hnt.
 pedum centum decem milia. r equum
 iugura milia. et elefantos. .xx. duos. cur
 cum falchz trecentos. Commiscuit autē
 se iudal r menelaus. et cum multa falac
 deperibatur anthiochum n pro parte sa
 lute. ser sperant se constructu in pncipatum.
 Sz rex regum suscitauit annos anthiochi
 in peccatorem. et suggeste lysia hūc ē dū
 oim maloz. uisit ut eis ē consuetudo cō
 phensum in eodē loco uocari. hnt au in
 eod loco turris quinquaginta cubitoz. Ag
 gestum undiqz hnt eius. hēc prospectum
 habebat in pccōz. Inde manlem ueni. uisit
 sallegum oimty cum propellentibz adu
 tum. et tali lege suaricatorem legit conti
 ger mou. nec terre dmi menelaū. et quide
 sant iuste. Nam qz multa erga di amam delie
 ta ymmit. cuius ignis et cinis erit scz. tpe in
 cinis morte campnat ē. Sz rex mte effocat
 uenuebat nequiore se iudeis ostensur. Quibz
 iudal congruit pccōz sp ut die ac nocte do
 minū inuocaret qd sic sp et mte ad iuuaret
 eoz. quippe qm lege et pna scōz templo p
 uay uerentur. ac pplm qui nuper pau
 lulum respualz non fuer blasphemul tur
 sum nationibz libo. Omibz itaqz io sunt
 facientibz et potentibz a dno nram cum
 fleu et ieiunijs per modū continuū pro
 stant. horratul ē eoz iudas ut se ppararet
 tpe d cum senectibz cogitau paulqm ad
 mouet exercitum ad iudeam et obtineret

ciuitatem exire et dñi iudicio committere
 exitum rei. dant itaq; potestatem omnium rō
 mundi antea exortatus suos et fortiter dñi
 attendit. et usq; ad mortem pro legib; tēplo.
 ciuitate patria. et ciuib; starent. circa mo
 vim exercitum constituit. et dato signo suis
 de uictoria iuuenily fortissimul electis nocte ag
 gressus ē aulam regiam noctibus interfect
 uros quatuordecim milia et maximū elefan
 torū cum his qui superpositi erant sūnoq;
 mem ac p̄turbatōe hostes replentes reb; p̄
 peregris abierunt. hoc autē sc̄m ē die nuuē
 cente adiuuante eum vñi protecedē. S; rex
 accepto gultu anaretē uideoz; ante dñi ciuitate
 tel iocorum temptabat. et beth sūre qd̄ erit
 uideoz; p̄solum munitū castra ad moue
 lit. S; effugabatur. impungebatur. munit
 lant. hūc autē qui uirtus erant uicat neces
 saria mittebat. Cū uita autē milia hosti
 bus rotōe quidam de uicaco exercitu. qui re
 quisiat. comprehens; conclusus ē. hūm rex
 sermone habuit ad eos qui erant in bethsu
 rā. de iudicā dedit. accepit. abire. admisit cū
 uida superuolū ē. ut autē cognouit rebellat
 se philippam antiochie qui uelut erat
 sup; negotia. mente conseruatus. uideoz; de
 p̄ant. subditusq; eis uirtus de omnib; quib;
 uisum uisum ē. et reconciliat; obrulit sacy
 ficium. honorificauit templum. et munita
 posuit et machabeum amplectē. et fecit
 eum prolo maide usq; garenos ducem r̄ p̄n
 cipem. ut autē uenit prolo maide. gūuū
 ferelant prolo maide amicitie conuentionem
 indignantes ne forte sedul; irumpere
 tunc ascendit tyfiat tribunal. et posuit ra
 tionem et p̄m sedauit. Bagressusq; ē anthi
 ochiam et hoc in regis profectio et reditū
 processit. **XIII.**

S et post tēp̄m tpe congruunt uicat et
 qui cum eo erant demetriū sc̄m cum
 multitudine ualida et nauib; per portum
 in foli ascendit. et ad loca oportuna. et te
 nuisse regiones ad uisul; antiochiam et ei
 ducem lyfiam. Alchim; autē quidā qui sum
 mus sacerdos fuerat. S; uoluntate conqui
 natul; tēp̄m; conuentionis. confide
 rans inuolomodo sibi ēē salute neq; accessu
 ad astatē. uenit ad regem demetriū. cen
 tesimo quinquagesimo anno offēsi ei coo
 nam auream. et palmam super hoc r̄ tal
 loz; qui tēp̄m; et uidebantur. Et qñ qd̄

die sunt. Tempus autē opportunum cleu
 tie sue uactul; conuocatus ad demetriū ad
 consilium. et interrogatus quib; reb; et
 consiliū uidei n̄tererunt; respondit
 tpe. Qui dicuntur assidei uideoz; qui p̄
 uicat machabeus uella n̄tunt. et sedētō
 nes mouent. nec p̄uicuntur cognū esse
 quentum. Nam et ego defraudatus p̄uic
 tum glā. dico autē summo sacerdotio hucue
 in p̄mo quidem uilitatib; regis fidem ser
 uant. sed autē t̄ auib; consiliis. Nam alioz;
 p̄uicantate unūsum genul; uisū nō mi
 nime ueyatur. S; hūc singulis ois uic con
 gunt et regioni et regno. sc̄m p̄ uulgarē
 omib; humanitate tuam prospice. Nā
 qñ diu super ē uicat. impossibile ē p̄uic
 ēē negotiū. Talib; autē ob hoc dicit et ceti
 amia hostiter agentes ad uisul; uicam in
 flammant demetriū. Qui statim in
 canorem p̄positum elefantoz; ducē in
 lit uideam. dant manatū ut ip̄m qd̄
 uicam caper et eos qui cum illo erant dis
 p̄get. et constituet alchimū maximi tem
 pli sacerdotem summū. Tunc gentes que
 de uicā fugerant iudam gregatim se in
 chanae miscerant. miserias et clades uideo
 rum prosperantes rerum suaz; exultant
 tes. Audito itaq; uidei uicam ad uentū
 r̄ conuentu nationū. conspecti terā uicā
 lant eum qui p̄m suum constituit. qñ
 suam partionē signū euidētis protegit
 ut eum metuum euidētis. Impante autē
 ducē statim uide moitit. et conueniunt
 to castellum deslau. Symon S; fuit uide
 comiserit eum uicam. S; si conuenerit ē
 repente ad uentū ad uerlatioz;. Ilic
 noz; t̄m audient uirtutē comitū r̄ ai
 mi magnitudinem qñ pro p̄te certa
 mib; habebant. sanguine iudicium
 face mētebat. Quam obrem misit p̄
 sidomū. et theodotum. et mathiam. ut
 uarent dextat. atq; acciperent. Et cum d̄
 de hūc consilium agerent et tpe d̄ uic ad
 multitudinē uelut. oim; una fuit
 sententia. amicitis amicitis. Itaq; diē cōn
 t̄m quo sedō inter se agent. et a singul;
 selle p̄olare sunt et apposite. Precep; autē
 uicis armatos ēē locū oportunit; ne forte ab
 hostib; repente malitē aliq; auerent. et
 congruū colloquū fēuunt. aduolantur. aut
 manoz; hieosolum et nichil inque age

lur: gregesq; turbarum que congregare fue-
rant dimisit. habebat autem vitam semp̄ annū
examino. et erit iuro inclinat. regnū eū
duce uxore. filiosq; procreare. Supnat fē qe
te egr. Amicitia; uicelant. Michi. aū u
dent curatrem illoz. ad inuicē. et conueniō
nes. uenit ad demerum et dicebat uicino
rem reb; alienis assentare. uicinosq; regni
insidiatores. successoresq; destinasse. Itaq; rex
exasperat. et pessimis huius criminanomb;
uicinos septem mianoz dīs. gemit quidem
se ferre de amicitie conueniōe. ubi tam
machabeum uelociter uinctū inuicē antho
chiam. Quib; congruit machanoz conser
uatur et grauitate ferebat. si ea que conue
nerant irrita faceret nichil lesus auuo. Sed
q; regi resistere nō poterat oportunitatem
obseruabat qua p̄ceptum perficeret. Ac ma
chabeus uident secum ausuū agere macha
nozem. et consuetum occursum ferociter
exhibente. intelligens non ex bono eē au
silitatem uitam. paucis suoz congregatis
occidit se amchanore. Et ut ille cogno
uit fortiter se auuo p̄uentū. uenit ad ma
ximum et sanctissimum templū. et facer
dotib; solitas hostias offerentib; uisitū tē
urum. Quib; cum iuramento dicentib; nel
cere se. ubi eēt qui querebantur. extendent
manum ad templum iurunt. sus in uic
tum uicam tradiderit. istud si sanum t̄pla
miciem decluā. et altare effodiam. et tēplū
hoc libero pat̄ consecabo. Et hūc dicit abijt.
Sacerdotes aū protendentos manus in ce
lum inuocabant eū qui semper p̄pugna
tor eēt eoz gentis. hoc dicentes. Tu dñe qui
uniuersitatē nullius indiges uoluntati tem
plum habitationis tue fieri inuob;. Et nē
scē scōz omniū dñe conserua metū in pol
litam domū istam que nup̄ mundata est.
Bazias aū quidam de seniorib; ab ierosolimi
delatus ē mianoz uir amator ciuitatis. et
bū audens qui pro affū pater iudeoz. appel
latur. hic multis temporib; contemne
ppositum tenuit i iudaismo. corpus et aīa
tradē contentus pro perseuerantia. Vob;
aū mianoz manifestare odium qd habe
bat in iudeos. misit milites quingentos
ut eum comprehenderent. Inuabat ē si illum de
cepit si cladem maximam iudeis ulaturū.
Turbis aū ante domum eius et ianuā dis
tumpē. atq; ignem ad mouē cupientib;

cum iam comprehenderetur gladio se percit. eli
gens nobilitate mori potius qm̄ subditus fieri
p̄cedib; et contra natalis suos indignus iū
tus agi. Et cum p̄felmatioe non certo ictu
plagam dedisset. et turbe intra hostia urum
periret. recurrens audacter ad murū sp̄pi
tauit semetipm̄ iuris inuicib;. Quibus
uelociter locum danti; casu eius. uenit p̄me
diam ceruicē. Et cum adhuc spiraret accen
sit aurum suū et cum sanguis eius mag
no fluxu deflueret. et grauidissimū uulnibus
eēt laucul cursu turbam pertransiit. et
stans supra penam fundam p̄ruptā eadē ex
sanguis effluit. complexus intestina sua
uicib; manib; proiecit super turbas. inuicib;
dominatorem uitte ac sp̄. ut hęc illi redde
ret t̄tum. atq; ita defunctus ē. **Thianoz aū** XV.
ut compertit iudam eē in loq; samarie. co
gitauit die sabati cum omni impetu com
mittē. Iudeis ū qui illum p̄ necessitatem
sequerentur dicentib; ne ita ferociter ac
barbare facis. s; honorem t̄bue diei sancti
ficationis. et honora eum qui uniuersa con
spicit. at ille infelice interrogauit. Si e
potens in secula qui imperauit aga diem
sabbatoz. Et respondentib; nūc. dō uir
ip̄e in celo potēs. qui uult agi septimā die.
at ille ait. Et ego potens sum super t̄ram
qui impero sumi arma et negotia regis
impleo. Tam si obtinuit ut consiliū por
ficeret. Et mianoz quidem cum superb; exet
cogitauerat omne trophœum statuere
de uita. machabeus aū confidebat sp̄ cū
omni sp̄e auctum s; ad dñm affutū. et hor
tabatur suos ne formidarent ad uentū ia
tionū. s; immente h̄erent ad uictoria s; fca de
celo. et nūc sperarent ab omnipotente. affu
turū s; uictoria. Et allocutus ē illos de le
ge et p̄phetis. ad monēs eadē certaminum
que fecerant p̄ul. p̄prios eos cōstituit
et ita animis eoz erectis simul ostendunt
gentiū fallaciam et iuramentoz p̄uatiōe
singulos illoz. armavit ū clypeū et h̄abe
munitioe. s; sermonib; optimis et hortatō
rib;. exposito digno fide somno per qd
uniuersos letificauit. Cuius aū huilicinos
uisus. omam qui fuit summus sacerdos vi
rū bonū et benignū. uerecundum uisū
modestum morib;. et eloquio decorū. et q
a puero inuicib; exercitatus sit. manus p̄
tendentes. omne pro omni ip̄lo iudeoz p̄

hoc apparuisse et alium uirum etate et gla
 riabilem et magni decore habitudine cir
 ca illum. respondente uero omnia dixisse. hic e
 st frater amitar et ipse israhel. hoc e qui mult
 orat pro ipse et uicinia sua ciuitate. hieremi
 as propheta si. extendente autem ieremiam dege
 rentem. et dedisse inde gladium aureum et di
 centem. accipe scilicet gladium munus ad. in
 quo reueres aduersarios ipse in ista. Exortati
 itaque in sermone boni ualere de quibus ex
 tolli possit impetus et animi iuuenti con
 ferat. statueret. dimicet. et confugere fortit
 ut uireus de negotiis iudicaret. eo quod ci
 uitas esset sancta et templum penditaretur.
 Erat enim pro iherosolymis et filiis. itaque pro
 fratribus et congruatis minor sollicitudo. ma
 ximus uero et primus pro sanctitate timor
 erat templi. Et et eos qui in ciuitate erant
 si minima sollicitudo habebit pro his qui
 congressi erant. Et cum iam omnes spe
 rarent iudicium futurum. hostesque ad es
 sent. atque exercitus esset adornatus bellicis. equi
 telis. oportuno in loco compositi. confidenter
 machabeus. aduentu multitudinis et ap
 paratu uariarum. armarum. ac ferocitate bes
 tiarum. extendens manum in celum prodigi
 facientem dominum in uocauit. qui non solum
 armarum. potentiam. Sicut ipse placet dat dig
 nitatem uictoriam. **Deus** autem inuocans hoc in
 tudomine **in** iherosolymis anglin
 tuum sub **in** ezechia rege iu
 da. et interfecti de cultis semmacheip
 centum octoginta quinque milia. Et nunc
 dominator celorum. misit angelum bonum
 ante nos in uocare et tremore magnitudinis
 bimechii tui. ut metuant qui cum blasphem
 ia ueniunt aduersum sanctum populum tuum. Et hi
 quidem ita perueniunt. uicinos autem et qui sepe
 erant cum tubis et cymbalis et canticis ad
 mouebant. Iudas et qui cum eo erant
 inuocato deo per orationes congressi sunt
 et manu quidem pugnantem et cordibus
 dominum orantes prosternunt non minus et
 ginta quinque milia presentia dei magni
 fice delectati. Cumque cessassent et cum
 gaudio redirent. cognouit nomen
 ruisse cum armis suis. facto itaque cla
 more et perturbatione suscitata. pater
 uoce omnipotentem benedicebant. Prece
 pit autem iudas qui per omnia corpora et a
 mou pro cunctis paratus erat capite uica

uis et manum cum humo absalam
 iherosolymis perferri. Quo cum conue
 nissent conuocatis tribubus et sacerdo
 tibus ad altare accessit. et in eos qui in ar
 ce erant. et ostensio capite manorum et
 manu nefaria quam extendens contra do
 minum sanctum omnipotentem dei magnifice
 gloriatus est. Lingua et impij manorum
 plebem iussit particulatim acribus aux.
 manum autem deiecit contra templum
 suspendi. Omnes igitur celi dominum benedi
 xerunt dicentes. Benedixit deus qui locum suum
 incontaminatum conseruauit. Suspendit autem
 manorum caput in summa arce euidens
 ut esset. et manifestum signum auxilium
 dei. itaque omnes in unum consilio decreuerunt.
 nullo modo diem illum absque celebritate
 pretere. hinc autem celebratam tercia decima
 die mensis adar. quod est uoce syriacha pro
 mardochei die. Igitur hinc erga manorum
 gestis. et ex illis temporibus ab hebreis cuius
 tate posseda. ego quoque in his sine facia.
 sermonis. Et siquidem uerum et ut historie co
 uenit. et ipse uelim. Si autem minus dignum
 concedendum est in. Sicut enim unum se
 bibe. aut semper aequum contrarium est. al
 ternum autem uti delectabile. ita legentibus
 semper exactus sit sermo non erit gunt
 Hic ergo erit consummatus